

Årsredovisning 2023

20

23

KULTURRÅDET

Kulturrådets årsredovisning 2023

2024-02-22

Kulturrådet

Box 27215, 102 53 Stockholm

kulturradet@kulturradet.se

Generaldirektören har ordet

2023 har varit ett år med stora utmaningar för kulturlivet. Återstartsstödet som infördes efter pandemin har fasats ut samtidigt som hyror och andra kostnader för kulturaktörer har ökat på grund av inflationen. Dessutom har det allvarliga säkerhetsläget med krig både i vår närmiljö och på andra håll i världen och utmaningar för demokratin påverkat förutsättningarna för internationellt utbyte och samverkan. Som en följd av den här utvecklingen har arbetet för Kulturrådet blivit mer komplext, både nationellt och internationellt.

Kulturrådet förverkligar nationell kulturpolitik genom att främja kulturens utveckling och tillgänglighet. Att fördela bidrag till kultur är en central del av det arbetet. Under 2023 fattade Kulturrådet beslut om drygt 10 000 bidragsansökningar vilket är fler än Kulturrådet hanterade före pandemin. Bidrag har fördelats till samtliga län i Sverige och även internationellt. Totalt beviljades cirka 2,7 miljarder kronor. Liksom tidigare år fördelas den största delen av Kulturrådets bidrag till musik- och scenkonstområdet.

Kulturrådets bidragsgivning medverkar till att utveckla och tillgängliggöra kultur i hela landet. Vi har samtidigt noterat att kulturverksamhetens kostnader har ökat mer än de offentliga stöden har ökat. Det här ställer krav på att Kulturrådets bidrag är så ändamålsenliga och enkla att söka som möjligt och att de fördelas på ett resurseffektivt sätt. I linje med det arbetar Kulturrådet med att utveckla bidragsverksamheten genom att bland annat undersöka möjligheterna att föra samman vissa bidrag och minska antalet utlysningar.

Myndigheten har också fortsatt att utveckla samverkansformerna med de 20 regioner som ingår i kultursamverkansmodellen och genomföra digitala möten med kulturbranschen vilket påbörjades under pandemiåren. Digitala och fysiska möten, rundabordssamtal, enskilda och interregionala dialoger har stärkt förutsättningarna för att uppnå de kulturpolitiska målen.

Under året har vår samverkan med andra myndigheter och organisationer intensifierats för att utveckla gemensam kunskap och hitta lösningar på frågor som ligger inom flera politikområden. Kontakter med bland andra Skolverket, Kungliga biblioteket, Tillväxtverket, Sida, Socialstyrelsen och Sveriges kommuner och regioner har varit viktiga i det arbetet.

I maj 2023 stod Kulturrådet värd för den globala kulturpolitiska konferensen World Summit on Arts and Culture i samarbete med International Federation of Arts Councils and Culture Agencies (IFACCA). Temat var konstnärlig frihet i ett globalt perspektiv, frågor som Sverige drivit i internationella sammanhang i decennier. 400 deltagare från 90 länder deltog i toppmötet som erbjöd ett rikt program och möjliggjorde öppna samtal om känsliga frågor som kan påverka

konstnärlig frihet i olika delar av världen. Responsen från toppmötets deltagare var mycket positiv.

Det Sida-finansierade programmet för konstnärlig frihet har fortsatt under året och medfört synergier mellan kulturpolitik och biståndspolitik. Programmet har bidragit till att fler hotade konstnärer fått skydd och juridiskt stöd under 2023. Nationellt verkar Kulturrådet för att främja fristäder i Sverige för hotade och förföljda konstnärer från andra länder. Glädjande nog ligger antalet fristäder i Sverige på samma nivå som 2022 trots utmanande ekonomiska förutsättningar i kommuner och regioner. Sveriges och Kulturrådets bidrag till ökad konstnärlig frihet är betydelsefull och synliggör behovet av att driva på frågor kring konstnärlig frihet och kulturella rättigheter i nationella såväl som internationella sammanhang.

Myndighetens treåriga regeringsuppdrag *Läsfrämjandelyft för folkbibliotek* avslutades vid årsskiftet, även om delar av projektet fortfarande pågår. Det har bland annat resulterat i att folkbiblioteken, i tät samverkan med lärosäten och Kungliga biblioteket, har bidragit med forskningsbaserat innehåll till Digiteket, den nationella kunskapsplattformen för folkbibliotek. Allt för att öka kompetensen hos personal vid folkbiblioteken om läsfrämjande metoder som fungerar.

Läsrådet är ett rådgivande organ inom myndigheten. Under året som gått har Kulturrådet, med stöd av läsrådet, tagit fram en rapport om barns och ungas läsning. Den visar att det finns behov av läsfrämjande insatser riktade till unga i områden med socioekonomiska utmaningar. Det behovet behöver vi kunna möta och arbetet fortsätter under 2024. Ungdomars läsning har dessutom varit fokus för Sveriges läsambassadör Nioosha Shams som under året har varit Kulturrådets ansikte utåt i läsfrämjande för unga.

Nu tar vi oss an 2024 med ödmjukhet inför de tuffa utmaningar som väntar kulturlivet och kulturarbetare runt om i landet även detta år!

Kajsa Ravin, generaldirektör Kulturrådet

Innehåll

1. Om årsredovisningen.....	9
2. Om Kulturrådet.....	12
Resultatredovisning.....	16
3. Ekonomisk översikt.....	16
4. Bidragsgivning i sammanfattning.....	21
5. Analys och bedömning av måluppfyllelse.....	30
6. Redovisning enligt instruktion.....	35
7. Redovisning enligt regleringsbrev.....	63
8. Övrig återrapportering.....	93
9. Verksamhetsutveckling.....	96
10. Intern styrning och kontroll.....	101
11. Regeringsuppdrag.....	103
12. Besvarade remisser.....	104
Finansiell redovisning.....	105
13. Sammanställning av väsentliga uppgifter.....	105
14. Resultaträkning.....	107
15. Balansräkning.....	108
16. Anslagsredovisning.....	109
17. Bemyndiganden.....	110
18. Noter.....	111
19. Tilläggsupplysningar och noter.....	118
Beslut om årsredovisning.....	120

Axplöck från året 2023

Kulturrådet har i uppgift att bidra till utveckling och tillgängliggörande av kultur genom att fördela och följa upp bidrag till kulturlivet samt genom andra främjande insatser. Under året har Kulturrådet fördelat drygt 2,7 miljarder kronor i bidrag till regioner, kommuner, och det fria kulturlivet. Kulturrådet har även publicerat ett tjugotal uppföljnings- och analysrapporter som finns tillgängliga på vår webbplats¹. Därutöver har Kulturrådet under 2023 genomfört en rad andra insatser för att främja utvecklingen och tillgången till kultur och ett axplöck av dessa insatser redovisas nedan.

JANUARI

Gemensamt webinarium med Socialstyrelsen

Presentation och samtal med Socialstyrelsen om nya nationella kunskapsstödet kring små barns språkutveckling som är en del av samverkan mellan Bokstart, Kulturrådet och Socialstyrelsen.

FEBRUARI

Folk och Kultur

Kulturrådet var på plats i Eskilstuna och deltog med monter och programpunkter på det kulturpolitiska konventet Folk och Kultur. Kulturrådet arrangerade två seminarier, det ena med fokus på breddad rekrytering och ökad mångfald i kultursektorn och det andra om konstnärlig frihet i praktiken i samarrangemang med Konstnärsnämnden. Kulturrådet släppte en rapport om breddat deltagande

som fick medialt genomslag och som under året har presenterats i flera sammanhang och har därmed nått ut till våra målgrupper.

MARS

Astrid Lindgren Memorial Award

2023 års Astrid Lindgren Memorial Award gick till den amerikanska författaren Laurie Halse Anderson. Tillkännagivandet ägde rum den 7 mars och priset överlämnades den 2 maj av H.K.H Kronprinsessan Victoria.

Samverkanskonferens

Den 23–24 mars samlades alla regionala kulturförvaltningar och samverkansrådets parter inom kultursamverkansmodellen för samtal och kunskapsutbyte kring kulturpolitik i en regional kontext och

kopplingen till andra politikområden.

APRIL

Läsambassadören startar podd för ungdomar

Den 28 april lanserade Sveriges läsambassadör Nioosha Shams ett helt nytt poddprogram "Skriv om oss" om ungdomslitteratur. Med och för ungdomar.

Kreativa Europa-möte under Sveriges ordförandeskap i EU

Kulturrådet anordnade, i samarbete med Filminstitutet, en konferens för Kreativa Europa-deskar och representanter från Europeiska kommissionen. Temat för konferensen var *Artistic Freedom, Cooperation and Sustainability in the Nordic and Baltic Region*.

¹ www.kulturradet.se

MAJ**World Summit on Arts and Culture**

Kulturrådet arrangerade den nionde upplagan av World Summit on Arts and Culture.

Tillsammans med IFACCA (International Federation of Arts Councils and Culture Agencies) bjöd Kulturrådet in ledare, politiker, forskare, civilsamhällsaktörer och kulturutövare från hela världen.

400 delegater från 90 länder deltog i toppmötet. Temat var stärkandet av konstnärlig frihet.

Konferensen, och frågan om konstnärlig frihet, fick också stort genomslag i samtliga nationella medier.

Gemensamt webinarium med Skolverket

Läs tillsammans! – högläsning och läsfrämjande arbete i förskolan var temat på Bokstarts, Kulturrådets, Nationellt centrum för språk-, läs- och skrivutveckling och skolbiblioteks samt Skolverkets webinarium, som är en del i den gemensamma och långsiktiga satsningen *Läs tillsammans på förskola, biblioteket och i hemmet*.

JUNI**Förslag på bättre MU-avtal**

Kulturrådet har tillsammans med berörda parter lämnat ett förslag om ett tydligare och enklare MU-avtal, avtal om upphovspersoners rätt till medverkans- och utställningsersättning, i syfte att det nya avtalet ska öka användningen och förbättra konstnärernas förutsättningar att få ersättning.

Avtalet beslutades av regeringen i december och träder i kraft vid årsskiftet.

Scenkonstbiennalen

Kulturrådet deltog på Scenkonstbiennalen i Stockholm med ett samtal om konstformen nycirkusens situation i Sverige idag. Kulturrådet medverkade i två panelsamtal om dansens finansiering och utveckling.

SEPTEMBER**Bokmässan**

Kulturrådet deltog på Bokmässan i Göteborg med flera olika seminarier och en monter med en lång rad aktiviteter. Därutöver genomfördes Gothenburg Book Fair Fellowship, ett besöksprogram för 20 internationella förläggare och översättare.

Webbinarieserie – Vågar till breddat deltagande

Kulturskolecentrum startade en webbinarieserie riktad till kommuner som under fem tillfällen presenterar kunskap, metoder och goda exempel från landet för att bredda deltagandet i kulturskolan. Dessutom startades ett nätverk för erfarenhetsutbyte.

OKTOBER**Samtidskonstdagarna**

Kulturrådet deltog på Samtidskonstdagarna i Malmö. Kulturrådet informerade om Kreativa Europa och arrangerade ett rundabordssamtal om internationellt främjande av bildkonst, form och konsthantverk.

NOVEMBER**Musikkonferens**

Kulturrådet genomförde en konferens om ett kulturpolitiskt perspektiv på bidrag till det fria musiklivet samt ett regionalt perspektiv om utveckling av musikområdet som ett led i främjandearbetet av musikområdet.

Safe Havens

Konferensen Safe Havens, som initierades av Kulturrådet för tio år sedan, tog plats i Aten och samlade konstnärer och representanter från civilsamhället under fyra dagar. Safe Havens är en årlig konferens för att belysa konstnärlig frihet globalt. Generaldirektör Kajsa Ravin deltog i ett panelsamtal.

DECEMBER

Läsfrämjandeträffen

Kulturrådet arrangerade tillsammans med läsrådet en digital läsfrämjandeträff med fokus på ungas läsning, flerspråkighet, delaktighet och olika förutsättningar för att bli läsare. Målgruppen är alla som arbetar med läsfrämjande inom exempelvis myndigheter, organisationer, skolor, bibliotek och förlag.

1. Om årsredovisningen

Kulturrådets resultatredovisning ska ge en rättvisande bild av verksamhetens resultat och vara ett underlag för regeringen att följa upp myndigheten.

1.1. Resultatredovisningens principer och ställningstaganden

Årsredovisningen sammanfattar Kulturrådets verksamhet 2023 utifrån våra uppgifter, mål och krav enligt förordningar, instruktion, regleringsbrev och eventuella andra beslut. De regeringsuppdrag som Kulturrådet har redovisat under året listas i avsnitt 11.

Resultatredovisningen av bidragsgivningen baseras främst på de uppgifter som lämnats i ansökningsblanketter, eftersom redovisning om bidragens användning i flera fall inkommer först 2024. Det innebär att vissa uppgifter kan skilja sig från vad som senare framkommer i redovisningen för varje enskilt ärende.

Antal beslutade bidragsansökningar omfattar de ärenden som har beslutats 2023. Detta oavsett när en ansökan har kommit in till Kulturrådet, när Kulturrådet har betalat ut bidraget eller vilken tidsperiod bidraget gäller. Beslutade bidragsansökningar omfattar även ärenden som återtagits, avskrivits eller bordlagts under året. Resultaten redovisas så långt som möjligt i historiska treårsvisa serier. När detta inte är möjligt kommenteras det särskilt. Summeringsdifferenser kan förekomma på grund av avrundningar.

1.1.1. Redovisning av resultatindikatorer

Kulturrådet använder ett antal resultatindikatorer för att följa upp myndighetens interna målstruktur, som utgår från de nationella kulturpolitiska målen. De indikatorer som hittills är framtagna beskrivs i avsnitt 1.4.

1.1.2. Redovisning av styckkostnader

Enligt förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag ska de myndigheter som hanterar ett stort antal ärenden redovisa antalet ärenden och styckkostnader för handläggningen av dessa. Kulturrådet bedömer att myndigheten inte hanterar ett stort antal ärenden i det avseendet.

1.1.3. Könsuppdelad statistik

Kulturrådet redovisar individbaserad statistik uppdelat på kön² där detta är möjligt. I tabell 22 redovisas könsuppdelad statistik för de flesta bidragstyper. Även i avsnitt 9.4, som handlar om kompetensförsörjning, redovisas könsuppdelade uppgifter.

1.1.4. Utgivna publikationer

Kulturrådet listar inte utgivna publikationer i årsredovisningen. Dessa kan i stället hittas i sin helhet på Kulturrådets webbplats.

² Juridiskt kön i blanketter som införts 2022. I annat fall redovisas kategorierna "kvinna" och "man", svarsalternativen "annat" och "vet ej" är exkluderade.

1.2. Finansiell redovisning

Siffrorna i resultatredovisningen kan skilja sig från siffrorna i den finansiella redovisningen. I resultatredovisningen gäller bidragsbeloppen de beslut som fattas under året, medan lämnade bidrag i den finansiella redovisningen gäller de utbetalningar respektive inbetalningar som de facto skett under året. De beslut som har fattats på bemyndigande 2023 ingår därför inte i den finansiella redovisningen, eftersom utbetalningarna sker 2024.

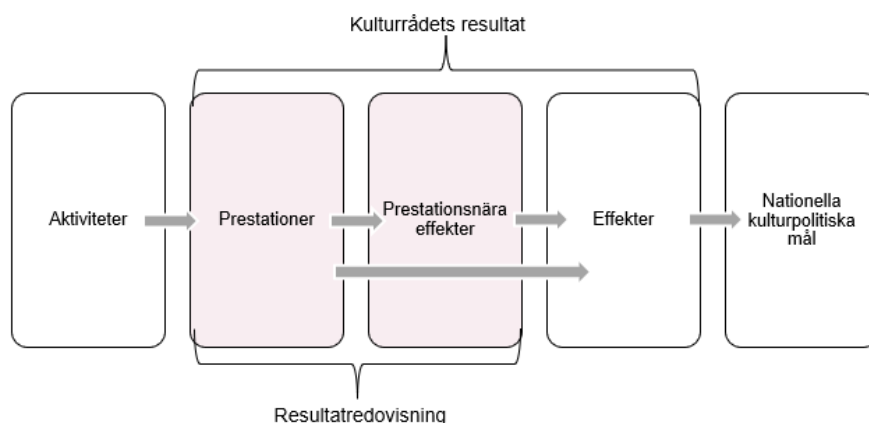
1.3. Verksamhetslogik

Kulturrådet arbetar utifrån verksamhetslogik som visar det tänkta sambandet mellan aktiviteter, prestationer, prestationsnära effekter och de nationella kulturpolitiska målen.

Aktiviteter är det arbete som genomförs under ett år och leder till prestationer. Prestationerna är sådant som lämnar myndigheten, exempelvis beslut, publikationer och seminarier. Kulturrådets prestationer leder i sin tur till effekter, exempelvis förutsättningar för myndighetens bidragsmottagare att bedriva verksamhet och att människor kan ta del av denna verksamhet. En prestation kan således leda till flera olika effekter som kan inträffa vid olika tidpunkter.

Kulturrådets resultatredovisning fokuserar på prestationer och effekter som inträffar i nära anslutning till prestationerna. På så sätt beskriver Kulturrådet hur myndigheten har arbetat under året och vad myndigheten har gjort för att bidra till de nationella kulturpolitiska målen.

Figur 1. Kulturrådets verksamhetslogik

1.4. Utgångspunkter för bedömning

Kulturrådets uppdrag utgår enligt förordning (2012:515) med instruktion för Statens kulturråd och de nationella kulturpolitiska målen som beslutas av riksdagen. Myndigheten för kulturanalys har kategoriserat de kulturpolitiska målen utifrån tre övergripande målsättningar som Kulturrådet använder i bedömningen av måluppfyllelsen: Det finns tre övergripande nationella kulturpolitiska mål:

- **Självständighetsmålet** – kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefrihet som grund.

- **Delaktighetsmålet** – alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet.
- **Samhällsmålet** – kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska prägla samhällets utveckling.

Med utgångspunkt i dessa mål ska Kulturrådet verka för kulturens utveckling och tillgänglighet genom att fördela och följa upp statliga bidrag samt genom andra främjande åtgärder. Kulturrådets bedömning av verksamhetens resultat i årsredovisningen görs med utgångspunkt i de nationella kulturpolitiska målen.

Kulturrådet gör en kvalitativ bedömning av resultatet i relation till målen, men använder också de kvantitativa indikatorer som vi har kopplat till målen i bedömningen av måluppfyllelsen. Arbetet med att ta fram indikatorer är ett utvecklingsområde på Kulturrådet och i dagsläget har Kulturrådet indikatorer för två av de nationella kulturpolitiska målen:

Tabell 1. Kulturrådets indikatorer

Mål	Indikator	Förklaring	Avsnitt
Självständighetsmålet	Fördelning av statliga bidrag till kulturområdet	De statliga insatserna ska stödja konstnärligt och kulturellt angelägen verksamhet som inte skulle kunna komma till på marknadsmässiga villkor. Kulturrådet följer myndighetens bidragsgivning för att säkra att alla konstområden inom myndighetens uppdrag får del av den.	6
Delaktighetsmålet	Jämställd kultur	Jämställdhet handlar om att män och kvinnor har samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter. Målet för Sveriges jämställdhetspolitik är att kvinnor och män ska ha samma makt, både att forma sina egna liv och att forma samhället. Kulturrådet följer hur myndighetens bidrag till kultursektorn fördelas mellan könen.	7.9
	Barns och ungas tillgång till kultur	Barnkonventionen slår fast att alla barn har rätt att ta del av och delta i det konstnärliga och kulturella livet av eget intresse och på egna villkor. Kulturrådet följer hur myndighetens bidragsgivning bidrar till detta.	8.2

Utöver dessa indikatorer visar Kulturrådet även preliminära uppgifter om den geografiska spridningen av myndighetens medel, baserade på bidragsansökningar i årsredovisningen. Dessa uppgifter används i årsredovisningen som ett underlag för analys av måluppfyllelse när det gäller delaktighetsmålet. Kulturrådet vill dock understryka att dessa uppgifter kan justeras över tid och att det först är när myndigheten har fått in redovisningar av bidrag som vi ser det faktiska utfallet. Sådana uppgifter publicerar Kulturrådet i andra rapporter än årsredovisningen, exempelvis i myndighetens uppföljningsrapporter av kultur-samverkansmodellen som finns publicerade på Kulturrådets webbplats.

Kulturrådet har också i uppdrag att årligen redovisa det regionala utfallet av myndighetens verksamhet. En djupare analys av Kulturrådets bidragsgivning i ett regionalt perspektiv lämnas således i den kommande rapporten *Statliga kultur-utgifter i regionerna 2023* som publiceras i juni. Fördelningen av statliga medel till kultur i landet är en indikator på hur förutsättningar för kulturutbud ser ut i olika län. En sådan kunskap kan användas som ett underlag i utformningen av insatser som ska syfta till att förbättra tillgången till kultur för alla invånare i Sverige.

2. Om Kulturrådet

Kulturrådet är en central förvaltningsmyndighet inom kulturområdet vars verksamhet bedrivs inom statens utgiftsområde 17, som omfattar områdena kultur, medier, trossamfund och fritid. Kulturrådets uppdrag finns inom delområdet kultur.

Kulturrådets uppdrag utgår från de nationella kulturpolitiska målen och myndigheten ska verka för kulturens utveckling och tillgänglighet genom att fördela och följa upp statliga bidrag och genom andra främjande åtgärder³.

Myndigheten ska särskilt verka för konstnärligt och kulturpolitiskt värdefull utveckling inom verksamheter som rör:

- teater, dans, musik och annan scenkonst
- litteratur, kulturtidskrifter, läsfrämjande och bibliotek
- bild och form samt museer och utställningar
- regional kulturverksamhet
- samiska folkets och övriga nationella minoriteters kultur
- andra kulturella ändamål.

Kulturrådet har även en lång rad andra uppgifter, exempelvis att integrera jämställdhets-, mångfalds- och barn- och ungdomsperspektiv i myndighetens verksamhet och främja ett internationellt och interkulturellt utbyte och samarbete. Myndigheten har även ett samlat ansvar, sektorsansvar, för funktionshinderfrågor och för att främja lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet och könsuttryck.

I Kulturrådets årliga regleringsbrev anger regeringen de mål, uppdrag och återrapporteringskrav som gäller för budgetåret. Under respektive anslagspost anges enligt vilka statsbidragsförordningar bidrag ska fördelas. Det finns tolv sådana förordningar om statsbidrag.

Utöver de uppdrag som framgår av Kulturrådets instruktion och regleringsbrev utförs också regeringsuppdrag som myndigheten dels får löpande under året, dels genom andra förordningar som är generella för många myndigheter (till exempel förordning (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter).

Enligt myndighetsförordningen (2007:515) ska myndigheten bedriva verksamheten effektivt och enligt gällande rätt samt hushålla väl med statens medel. Myndighetens ekonomi ska vara god med långsiktig balans mellan intäkter och kostnader.

2.1. Organisation

Kulturrådet leds av en styrelse som består av nio ledamöter, där myndighetens generaldirektör ingår. Regeringen utser ordförande och övriga ledamöter samt generaldirektör. Styrelsen leder myndigheten och har fullt ansvar för

³ Enligt förordning (2012:515) med instruktion för Statens kulturråd.

verksamheten. Generaldirektören ansvarar för den löpande verksamheten inför styrelsen.

Styrelsen beslutar i frågor som rör budget, verksamhetens inriktning, årsredovisning, budgetunderlag, internrevision och åtgärder till följd av internrevision, revidering av arbetsordning samt andra frågor av principiell betydelse. Styrelsen beslutar även i vissa bidragsärenden. Under 2023 har styrelsen sammanträtt vid fem tillfällen.

Tabell 2. Arvoden till och styrelseuppdrag för ledamöterna i Statens kulturråds styrelse 2023, kronor

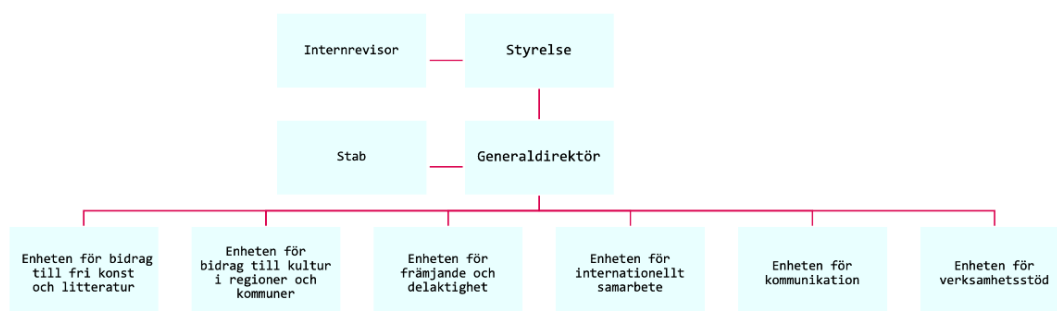
Ledamot	Andra styrelseuppdrag	Ersättning från Kulturrådet (kr)
Crabtree, Paula (Fr.o.m. 2023-03-17)	Stockholms konstnärliga högskola Conseil d'orientation Stratégique – PSL vid Paris Research University EQ-Arts Arkitektur og Design Fakultetsstyre vid Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet	31 613
Englund, Kjell (T.o.m. 2023-02-28)	–	6 667
Ernman, Malena (T.o.m. 2023-02-28)	–	6 667
Eskander, Marlen (Fr.o.m. 2023-03-17)	–	39 113*
Fioretos, Aris (T.o.m. 2023-02-28)	Kungliga Dramatiska Teatern	6 667
Köping Olsson, Ann-Sofie (T.o.m. 2023-02-28)	Kulturfonden för Sverige-Finland	6 667
Nyman, Ellen	–	40 000
Jakobsson, Leif (Fr.o.m. 2023-03-17)	SES – Finlands filmstiftelse Amos Rex AB	31 613
Nordin, Svante (Fr.o.m. 2023-03-17)	–	31 613
Ravin, Kajsa	Nordisk kulturfond International Federation of Arts Councils and Culture Agencies	1 340 982
Tidholm, Po	Oppegården Trönö AB	40 000
Pålsson, Thomas	Försäkringskassan Jämställdhetsmyndigheten Redaktörspoolen	50 000
Årehed Kågström, Ulrika	Livsmedelsverket Nordic Cancer Union Union for International Cancer Control	80 158**

* 7 500 kronor av ersättningen avser arvode inom läsråd.

** 158 kronor av ersättningen avser skattepliktig bilersättning.

Kulturrådets kansli är beläget i Stockholm och cirka 110 personer arbetar på de sju enheterna inom kansliet. Vid myndigheten finns även en internrevision som rapporterar direkt till styrelsen.

Figur 2. Kulturrådets organisationsschema

Enligt bestämmelser i Kulturrådets instruktion finns tre särskilda organ vid myndigheten:

- **Samverkansråd** som har i uppgift att samordna de nationella kulturpolitiska intressena inom ramen för kultursamverkansmodellen. Regeringen bestämmer vilka myndigheter och institutioner som ska ingå i samverkansrådet. Under 2023 har samverkansrådet bestått av Kulturrådet, Konstnärsnämnden, Statens konstråd, Kungliga biblioteket, Länsstyrelserna (genom Länsstyrelsen i Gotlands län), Nämnden för hemslöjdsfrågor, Riksteatern, Riksantikvarieämbetet, Riksarkivet samt Svenska Filminstitutet. Kulturrådets generaldirektör är ordförande i samverkansrådet.
- **Jury för Astrid Lindgren Memorial Award** som har hand om nomineringen och beslutar om pristagare enligt förordningen (2002:1091) om litteraturpris till Astrid Lindgrens minne. Juryn består av tolv ledamöter.
- **Läsråd** som ska vara en drivande och samordnande aktör inom det läsfrämjande arbetet. Det ska bidra till samverkan mellan aktörer från olika sektorer och ansvara för kunskapsinsamling och identifiera utvecklingsbehov inom det nationella läsfrämjande arbetet. Läsrådet består av högst nio ledamöter med Kulturrådets generaldirektör som ordförande samt två myndighetsrepresentanter som är adjungerade vid behov.

2.1.1. Arbetsgrupper, referensgrupper och sakkunniga

Kulturrådets styrelse inrättar arbets- och referensgrupper och generaldirektören tillsätter ledamöter i dessa grupper. Ledamöterna är kvalificerade ämnesexperter inom olika konst- och kulturområden och bistår myndigheten med bedömningar av, och tar i vissa fall⁴ beslut om, bidragsansökningar. Under 2023 anlätade Kulturrådet drygt 150 ämnesexperter till 16 arbets- och referensgrupper samt till juryn för Astrid Lindgren Memorial Award.

Detta arbetssätt är grundläggande för att säkerställa att Kulturrådet fördelar bidrag i enlighet med principen om armlängds avstånd och att den konstnärliga friheten säkras. Principen om armlängds avstånd tillämpas i Kulturrådets

⁴ Arbetsgrupper fattar beslut om bidrag enligt 7 § förordningen (2010:1058) om statsbidrag till litteratur, kulturtidskrifter och läsfrämjande insatser. Under 2023 fanns fyra arbetsgrupper, samtliga inom litteraturområdet.

bidragsprocess genom att beslutanderätt delegeras mellan styrelsen, generaldirektören och arbetsgrupperna. Tack vare detta arbetssätt kan Kulturrådet säkerställa en hög kvalitet i bidragsbesluten, värna om kulturpolitikens självständighetsmål och behålla förtroendet för myndigheten genom att genomföra myndighetens uppdrag med legitimitet, trovärdighet och relevans.

Sammansättningen av arbets- och referensgrupperna är central, eftersom ledamöterna bidrar med olika perspektiv och kompetenser. Kulturrådet använder en öppen intresseanmälan när nya ledamöter tillsätts, för att säkra en bredd och öka transparensen i processen. Under 2023 anmälde drygt 200 nya personer sitt intresse för att ingå i myndighetens arbets- och referensgrupper och ytterligare cirka 300 personer som tidigare anmält intresse valde att stå kvar på intresselistan. I tillsättningen av ledamöter beaktar Kulturrådet, utöver sakkompetens, sådana saker som ålder, kön och geografisk hemvist. I många fall söker myndigheten en specifik sakkompetens och rekryteringen kan vara en utmaning trots antalet anmälda på intresselistan.

Det har under året varit en relativt jämn könsfördelning mellan ledamöter i våra arbets- och referensgrupper (57 procent kvinnor, 43 procent män). Majoriteten av ledamöterna finns i landets två största städer (37 procent i Stockholm, 20 procent i Göteborg), men det finns ändå en geografisk spridning med ledamöter från 16 av landets 21 län.

Kulturrådet anlitar även ett fyrtiotal sakkunniga inom andra främjande insatser, till exempel för urval av litteratur till barn- och ungdomsbokskatalogen, sakkunniggrupp för kulturskolefrågor samt som stöd till läsambassadören. Kulturrådet bedömer att myndigheten därigenom har förutsättningar för att genomföra sin verksamhet med hög kvalitet.

Resultatredovisning

3. Ekonomisk översikt

Kulturrådets finansiering består av tre delar: ett förvaltningsanslag, ett antal sakanslag och externa medel. Förvaltningsanslaget bekostar myndighetens förvaltningskostnader samt läsråd och Kulturskolecentrum. Sakanslagen ska stödja olika kulturområden. De externa medlen bekostar specifika uppdrag myndigheten har fått eller ska utföra som samarbetsprojekt tillsammans med andra, till exempel andra myndigheter, Europeiska unionen, Nordiska ministerrådet och Sida samt viss avgiftsfinansierad verksamhet⁵.

Under 2023 var det disponibla anslagsbeloppet 2,8 miljarder kronor, varav cirka 2,7 miljarder kronor betalades ut i bidrag. Resterande medel fick användas för att bedriva verksamhet.

3.1. Anslagstilldelning

Kulturrådets totala anslagstilldelning för 2023 minskade med 37 procent jämfört med året innan. Anledningen till minskningen är att medel som Kulturrådet disponerat under 2022, inom flera anslag, för särskilda insatser inom kulturområdet i syfte att lindra den akuta ekonomiska krisen med anledning av coronapandemin inte var disponibla 2023.

Kulturrådets anslag påverkar i vilken utsträckning myndigheten kan bidra till en utveckling i de kulturpolitiska målens riktning. En positiv utveckling av den offentliga finansieringen av kulturen har också lyfts fram som viktig för att de kulturpolitiska målen ska kunna nås i bland annat Myndigheten för kulturanalys årliga lägesbedömningar (se till exempel Kulturanalys 2018:1). Kulturrådet väger således in den utveckling som illustreras i tabell 3 i myndighetens målbedömning.

Tabell 3. Kulturrådets anslagstilldelning 2021-2023, tusen kronor

Anslag	2023	2022	2021
1:1 Statens kulturråd	71 187	73 714	67 099
<i>ap.1 Statens kulturråd</i>	71 187	73 714	67 099
1:2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete	402 403	1 967 803	2 817 805
<i>ap.1 Bidrag till allmän kulturverksamhet, internationell verksamhet och nationella minoriteters språk och kultur</i>	135 143	821 043	2 348 545
<i>ap.2 Bidrag till alliansverksamheter</i>	92 260	122 260	119 260
<i>ap.9 Bidrag till biblioteksverksamhet i hela landet</i>	75 000	150 000	150 000
<i>ap.7 Stöd med anledning av covid-19, senare Bidrag till återstart för kulturen</i>	0	674 500	–
<i>ap.11 Bidrag till kulturskolor</i>	100 000	200 000	200 000
<i>Därav belopp från anslagsposterna som kan användas för administration, genomförande, främjande och uppföljning av verksamhet</i>	20 000	45 000	48 000

⁵ Avgifter för kopior av allmänna handlingar, försäljning av avgiftsbelagda skrifter, delade kostnader vid samarrangemang av mässor och konferenser samt externa bidrag.

Anslag	2023	2022	2021
1:3 Skapande skola	201 464	199 964	201 465
<i>ap.1 Skapande skola</i>	201 464	199 964	201 465
<i>Därav belopp från anslagsposten som får användas för administration, främjande, uppföljning och genomförande av verksamheten</i>	5 300	5 300	5 300
1:6 Bidrag till regional kulturverksamhet	1 638 454	1 659 948	1 730 735
<i>ap.1 Bidrag till regional kulturverksamhet</i>	1 638 454	1 659 948	1 730 735
<i>Därav belopp från anslagsposten som får användas för arbete med bedömning, uppföljning och främjande inom ramen för kultursamverkansmodellen</i>	3 000	3 000	3 000
2:2 Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål	251 614	301 614	227 614
<i>ap.1 Bidrag till den fria scenkonsten, arrangörer, fonogramverksamhet och vissa aktörer av kulturpolitiskt intresse</i>	251 614	301 614	227 614
<i>Därav belopp från anslagsposten som får användas för administration och genomförande av verksamheten</i>	6 300	6 300	4 800
3:1 Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter	205 735	205 735	200 735
<i>ap.1 Bidrag till litteratur, kulturtidskrifter och läsfrämjande</i>	205 735	205 735	200 735
<i>Därav belopp från anslagsposten som får användas för administration och genomförande av verksamheten</i>	10 000	10 000	10 000
4:4 Bidrag till bild- och formområdet	46 069	61 096	46 069
<i>ap.1 Bidrag till organisationer inom bild- och formområdet och verksamhetsstöd till vissa utställare</i>	46 069	61 096	46 069
Totalt	2 816 926	4 469 874	5 291 522

3.2. Anslagsförbrukning

Anslaget 17 3:1 anslagspost *bidrag till litteratur och kulturtidskrifter* har under 2023 använt mer medel än vad som tilldelats genom myndighetens regleringsbrev för 2023. Enligt regleringsbrevet har anslaget en anslagskredit som har utnyttjats. Övertrasseringen beror på att litteraturstödet fördelades i högre grad än vad som hade budgeterats i och med en extra bidragsomgång.

Övriga anslag och anslagsposter generade anslagsbehållningar. Återbetalningar av tidigare års beviljade bidrag som kommit Kulturrådet tillhanda under hösten är förklaringen till kvarvarande medel under anslaget 1:2 anslagsposterna 9 *bidrag till biblioteksverksamhet i hela landet* och 11 *bidrag till kulturskolor*. Möjlighet att genomföra en ny utlysning sent på året är begränsad med hänsyn till den tid det tar att utlysa, bedöma, besluta och utbetala bidragen.

Tabell 4. Verksamhetens intäkter 2021–2023, tusen kronor

Verksamhetens intäkter	2023	2022	2021
Intäkter av anslag	148 018	154 490	136 114
Övriga intäkter	14 732	4 538	5 941
Summa verksamhetens intäkter	162 750	159 028	142 055

Under året användes 148 miljoner kronor från anslagstilldelningen för att finansiera verksamheten (tabell 4). Minskningen beror på att möjlighet att

finansiera verksamheten genom sakanslagen var lägre under 2023 eftersom anslagsposten för hantering av återstartsstöd upphört.

Kulturrådets förvaltningskostnader uppgick 2023 till 163 miljoner kronor. Det genererade ett anslagsöverskott på 6 miljoner kronor vid årets slut. Av överskottet kommer 2 miljoner kronor att få föras över till 2024. Anslagssparandet fördes enligt beslutat regleringsbrev för 2024 till anslagen 1:1 *Statens kulturråd*.

Tabell 5. Verksamhetens kostnader 2021–2023, tusen kronor

Verksamhetens kostnader	2023	2022	2021
Kostnad för personal	105 051	107 894	102 704
Kostnad för lokaler	7 180	6 610	6 236
Övriga driftkostnader	47 696	41 887	30 649
Finansiella kostnader	197	78	13
Avskrivningar och nedskrivningar	2 626	2 559	2 452
Summa verksamhetens kostnader	162 750	159 028	142 054

Den största kostnadsökningen återfinns under övriga driftkostnader. Kostnads-posten har ökat med 14 procent vilket bland annat beror på arbete kopplat till uppföljning av fördelade krisstöd, IT-kostnader samt ökade kostnader för främjandearbetet såsom ökade resekostnader, bokmässor och konferensen World Summit on Arts and Culture.

I personalkostnaderna ingår förutom lönekostnader för anställd personal, även ersättning till personer knutna till myndighetens referens- och arbetsgrupper, jury och styrelse samt andra personalrelaterade kostnader. Minskningen av resultatposten beror framför allt på att Kulturrådet anställde tidsbegränsad personal under 2022 för arbete med fördelning och uppföljning av kris- och återstartsstöd samt andra uppdrag. Flera av dessa anställningar avslutades under 2023.

Under 2023 belastades sakanslagen och uppdrag med 82 miljoner kronor (2022: 80 miljoner kronor; 2021: 57 miljoner kronor) för löner och overheadkostnader. Overheadkostnader består av gemensamma kostnader inom funktionerna administration, stab och service. Fördelningen sker med hjälp av tidredovisning samt inom de begränsningar som finns för administrativa kostnader på respektive anslag och uppdrag.

Tabell 6. Kulturrådets förvaltningskostnader 2021–2023, tusen kronor och procent

Förvaltningskostnader	2023	2022	2021
Total förvaltningskostnad			
- kostnad per beslut	16,1 tkr	12,1 tkr	10,4 tkr
- procent av beviljat bidragsbelopp	6,0 %	3,8 %	2,8 %
Beräknad förvaltningskostnad för bidragsgivning			
-kostnad per beslut	7,8 tkr	6,7 tkr	6,2 tkr
-procent av beviljat bidragsbelopp	2,9 %	2,1 %	1,7 %

Antal beslut minskade med 23 procent mellan 2023 och 2022. Eftersom Kulturrådets kostnader har ökat har även kostnad per beslut ökat jämfört med föregående år.

Beräknad förvaltningskostnad för bidragsgivning baseras på den andel av Kulturrådets verksamhetskostnader som hänförs till bidragsgivningen.

Tabell 7. Kostnader och intäkter per verksamhetsgren 2021–2023, tusen kronor

	Bidragsgivning			Andra främjande åtgärder		
	2023	2022	2021	2023	2022	2021
Intäkter av anslag	71 765	85 466	80 808	76 253	69 025	55 306
Övriga intäkter	565	318	136	14 167	4 219	5 804
Summa intäkter	72 330	85 784	80 944	90 420	73 244	61 110
Kostnader	-78 907	-87 976	-84 334	-83 843	-71 956	-57 720
Lämnade bidrag	-2 698 690	-3 984 172	-5 108 398	0	0	0

Utfallet av intäkter och kostnader har fördelats mellan bidragsgivning och andra främjande åtgärder. Fördelningen baseras på den tidredovisning som var gällande 2023. Tidkoderna har kopplats till verksamheterna bidragsgivning, andra främjande åtgärder och förvaltning.

Bidragsgivningen omfattar arbete med bedömning, beslut, utbetalning, uppföljning av bidrag samt support och administration av bidragen. Andra främjande åtgärder avser generella och riktade informationsinsatser och vissa regeringsuppdrag. Förvaltning avser tid som inte direkt kan kopplas till de två övriga verksamheterna. Utfallet för förvaltningen fördelas procentuellt mellan bidrag och främjande

Förhållandet mellan bidragsgivning och andra främjande åtgärder 2023 är något förändrat jämfört med föregående år. Främjande åtgärder motsvarar 52 procent mot 45 procent 2022. Ökningen beror främst på att stort arbete kring förberedelse av World Summit on Arts and Culture ägde rum under 2023. De egeninitierade insatserna som myndigheten beslutar om kan även innebära att andra främjande åtgärder kan ta en högre andel av Kulturrådets intäkter och kostnader.

3.3. Transfereringar

Siffrorna i resultatredovisningen kan skilja sig från siffrorna i den finansiella redovisningen. I resultatredovisningen avser bidragsbeloppen de beslut som fattats under året medan lämnade bidrag i bokföringen avser in- och utbetalningar som skett under året. De beslut som togs på bemyndigande 2022 ingår därför i lämnade bidrag 2023 som presenteras i tabell 8. Motsvarande utställda bemyndiganden 2023 kommer att ge utfall 2024.

Under 2023 betalade Kulturrådet ut cirka 2,7 miljarder kronor i bidrag, vilket är en minskning med 32 procent jämfört med 2022. Minskningen beror främst på att inga krisstöd betalades ut 2023. De stöden upphörde 2022. Dessutom halverades anslaget för biblioteksverksamhet och kulturskolor 2023.

Tabell 8. Lämnade bidrag 2021-2023, tusen kronor

Lämnade bidrag	2023	2022	2021
Lämnade bidrag till statlig verksamhet	3 430	5 188	4 492
Lämnade bidrag till regioner	1 430 011	1 446 361	1 494 006
Lämnade bidrag till kommunal verksamhet	498 786	697 868	730 844
Lämnade bidrag till internationella organisationer	20 177	19 020	19 210
Lämnade bidrag till organisationer och företag	740 741	1 810 114	2 854 515
Lämnade bidrag till enskilda personer	5 545	5 620	5 331
Summa verksamhetens kostnader	2 698 690	3 984 172	5 108 398

4. Bidragsgivning i sammanfattning

Här presenteras översiktligt ärendebalansen för myndighetens ärenden och den samlade bidragsgivningen för 2023.

4.1. Ärendebalans

Av tabell 9 framgår var i bidragsprocessen Kulturrådets öppna bidragsärenden befann sig den 31 december 2023. Vid den tidpunkten hade Kulturrådet 10 856 öppna ärenden.

Kulturrådets ansökningsperioder är i stort sett desamma från år till år, vilket gör att tabellen är jämförbar över tid. Under 2021 hade Kulturrådet drygt 6 500 ärenden rörande krisstöd på grund av coronapandemin, vilket är en bidragsform myndigheten vanligtvis inte hanterar. Under 2022 hanterade Kulturrådet drygt 900 krisstödsärenden och 2 000 ärenden rörande återstartsstöd. Under 2023 har Kulturrådet inte hanterat några kris- och återstartsstöd varför antal öppna ärenden minskat.

Tabell 9. Kulturrådets ärendebalans 2021–2023, antal öppna ärenden

Ärendestatus	2023	2022	2021
Registrerat, avvaktar granskning	545	560	1 305
Avvaktar komplettering ansökan	48	50	49
Avvaktar beslut	399	532	536
Avvaktar utbetalning	729	697	352
Avvaktar revidering, rekvisition, granskning med mera	55	119	227
Avvaktar redovisning	5 807	7 515	9 391
Redovisat, avvaktar granskning	2 787	4 045	1 541
Avvaktar komplettering redovisning	91	195	149
Redovisning granskad	5	43	50
Avvaktar återbetalning	67	60	44
Hos Kammarkollegiet (för återkrav)	23	5	7
Avslutat (men inte arkiverat)	211	1 835	840
Begäran om ändring av beslut	89	115	13
Totalt antal ärenden	10 856	15 771	14 504

I ärendebalansen ingår ärenden där Kulturrådet kunde besluta om bidrag genom bemyndigande, vilket betyder att beslut 2023 gäller bidrag för 2024. De flesta av dessa ärenden har ärendestatus Avvaktar utbetalning.

Att antalet ärenden hos Kammarkollegiet har ökat beror på att Kulturrådet under 2023 följt upp och granskat ett högre antal redovisningsärenden och genomfört andra granskningsåtgärder, med anledning av uppföljningen av kris- och återstartsstöden.

4.2. Bidragsgivning 2023

Under 2023 beslutade Kulturrådet om 10 057 bidragsansökningar, vilket är cirka 23 procent färre än förra året men fortfarande fler än vad Kulturrådet brukade hantera före pandemin (8 400 ansökningar år 2019). Totalt har Kulturrådet beviljat drygt 2,7 miljarder kronor i bidrag 2023, se tabell 10.

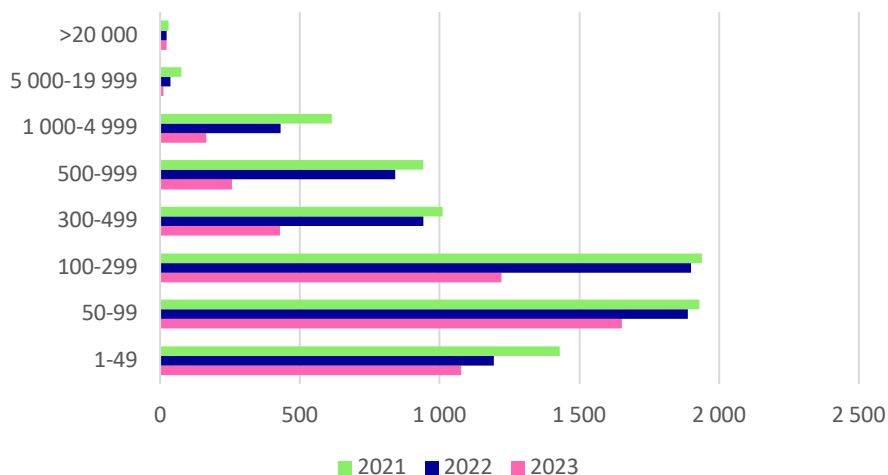
För 2023 beviljades 48 procent (2022: 55 procent) av ansökningarna om bidrag, med i genomsnitt 61 procent (2022: 59 procent) av det totala sökta beloppet. Kulturrådets bidragsgivning per konstområde och bidragsform redovisas i tabell 10. Vissa bidragstyper som i tabell 10 är sorterade under Konstområdesövergripande är i andra sammanställningar i årsredovisningen fördelade över flera olika konstområden.

De flesta som beviljas bidrag får inte hela det belopp de sökt och faktorer som påverkar beviljandegraden är:

- tillgängliga medel i förhållande till dels söktrycket, dels användning av bidraget
- referensgruppernas prioritering av mångfald av konstnärliga uttryck och god geografisk spridning framför få aktörer med hög medfinansiering från Kulturrådet
- referensgruppernas ställningstagande till vad som bedöms vara det minsta skäligena bidragsbelopp inom en ansökningsomgång för att de sökande ska kunna bedriva verksamhet eller projekt.

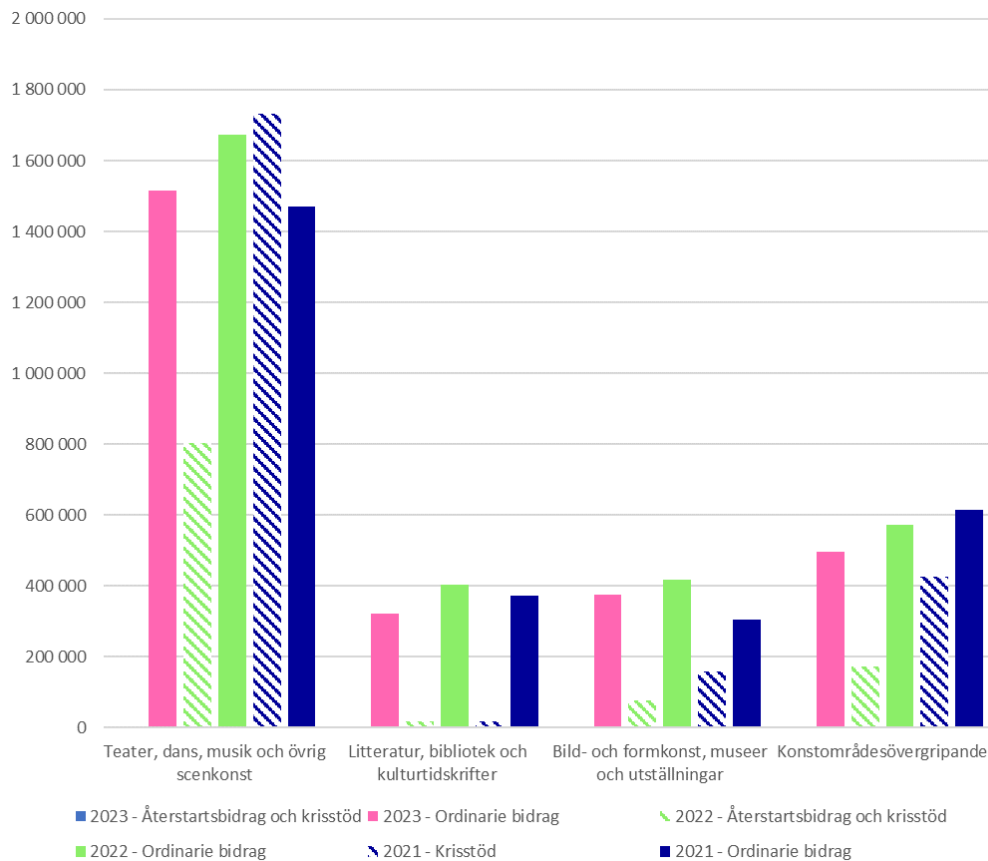
I figur 3 visas hur Kulturrådets beviljade bidrag har fördelats inom olika beloppsintervall. Den stora spridningen i bidragsstorlek speglar de olika bidragens ändamål och sökandes olika bedömda behov och förutsättningar. Drygt hälften (56 procent) av de beviljade beloppen i ansökningarna 2023 uppgick till högst 99 999 kronor och 24 bifall gällde belopp som översteg 20 miljoner kronor. Ärenden som beviljats över 20 miljoner kronor avser bidrag till regional kulturverksamhet och scenkonstalliansernas verksamhet.

Figur 3. Kulturrådets beviljade bidrag per bidragsstorlek 2021-2023, antal och tusen kronor

I figur 4 redovisas beviljade bidrag per konstområde. För bidragstyper som spänner över flera områden har varje ansökan kategoriserats och därför skiljer sig beviljade bidrag i figur 4 från tabell 15. Av figuren framgår att största delen av Kulturrådets bidrag årligen fördelas till konstområdet teater, dans, musik och övrig scenkonst.

Figur 4. Kulturrådets fördelade bidrag per konstområde 2021–2023, tusen kronor

Kulturrådets årsredovisning 2023

Tabell 10. Kulturrådets bidragsbeslut 2023, per kulturområde, tusen kronor och procent

Teater, dans, musik och övrig scenkonst	Antal ansökningar	Totalt sökt belopp, tkr	Antal beviljade ansökningar	Sökt belopp tkr, av dem som fått bidrag	Beviljat belopp, tkr	Andel (%) ansökningar som beviljats	Andel (%) av totalt sökt belopp som beviljats	Beviljad andel (%) av sökt belopp för dem som beviljats bidrag
Daglig träning för utövare inom scenkonstområdet	13	5 969	11	5 199	3 530	85 %	59 %	68 %
Musikutgivning (fonogram)	935	61 679	204	14 557	12 485	22 %	20 %	86 %
Fria scenkonst och musik – projektbidrag	701	213 765	87	27 825	20 251	12 %	9 %	73 %
-varav dans	341	90 533	47	13 990	7 645	14 %	8 %	55 %
-varav teater	360	123 232	40	13 836	12 606	11 %	10 %	91 %
Fria scenkonst och musik – verksamhetsbidrag	541	311 885	298	201 400	117 700	55 %	38 %	58 %
-varav dans	128	135 504	56	84 466	48 700	44 %	36 %	58 %
-varav musik	310	54 071	192	33 086	15 500	62 %	29 %	47 %
-varav teater	103	122 310	50	83 849	53 500	49 %	44 %	64 %
Konsert- och samarbetsprojekt inom musikområdet	736	172 425	233	37 670	22 463	32 %	13 %	60 %
Musikarrangörer – verksamhetsbidrag	398	176 585	207	85 932	45 750	52 %	26 %	53 %
Regional danskonsulentverksamhet i Region Stockholm	1	800	1	800	380	100 %	48 %	48 %
Regional musikverksamhet i Region Stockholm	1	7 500	1	7 500	7 286	100 %	97 %	97 %
Regional scenkonstverksamhet i Region Stockholm	4	98 738	4	98 738	87 870	100 %	89 %	89 %
Samverkan med komponister	289	39 271	56	6 575	6 497	19 %	17 %	99 %
Scenkonstallianserna	3	92 260	3	92 260	92 260	100 %	100 %	100 %
Vissa aktörer av kulturpolitiskt intresse inom scenkonstområdet (anges i regleringsbrev)	8	35 854	8	35 854	24 700	100 %	69 %	69 %
Summa	3 630	1 216 731	1 113	614 311	441 172	31 %	50 %	72 %

Kulturrådets årsredovisning 2023

Litteratur, bibliotek och kulturtidskrifter	Antal ansökningar	Totalt sökt stöd, tkr	Antal beviljade ansökningar	Sökt belopp tkr, av dem som fått bidrag	Beviljat belopp, tkr	Andel (%) ansökningar som beviljats	Andel (%) av totalt sökt belopp som beviljats	Beviljad andel (%) av sökt belopp för dem som beviljats stöd
Astrid Lindgren Memorial Award (pristagarsumma)	1	5 000	1	5 000	5 000	100 %	100 %	100 %
Bidrag för besök på Göteborgs bokmässan	117	535	20	90	90	17 %	17 %	100 %
Bokstart	71	26 939	63	23 669	17 500	89 %	88 %	74 %
-varav projektbidrag	51	25 847	43	22 577	16 500	84 %	87 %	73 %
-varav språknätverk	20	1 092	20	1 092	1 000	100 %	100 %	92 %
Inköpsstöd till folk- och skolbibliotek	264	35 200	263	35 200	35 200	100 %	100 %	100 %
Kulturtidskrifter	134	60 345	96	47 963	29 779	72 %	49 %	62 %
-varav produktionsstöd	125	55 572	93	44 415	26 899	74 %	48 %	61 %
-varav spridningsstöd	9	4 773	3	3 548	2 880	33 %	60 %	81 %
Litteraturprojekt i utlandet	91	5 228	66	3 726	2 710	73 %	52 %	73 %
Litteraturstöd	2 087	53 432	846	53 432	53 432	41 %	100 %	100 %
-varav barn- och ungdomslitteratur	697	9 982	206	9 982	9 982	30 %	100 %	100 %
-varav bildverk och serier	181	6 772	93	6 772	6 772	51 %	100 %	100 %
-varav facklitteratur	516	16 145	213	16 145	16 145	41 %	100 %	100 %
-varav skönlitteratur	693	20 534	334	20 534	20 534	48 %	100 %	100 %
Läsfrämjandelyft	275	23 008	272	22 950	22 950	99 %	100 %	100 %
Läs- och litteraturfrämjande insatser	361	94 197	201	43 686	24 524	56 %	26 %	56 %
Regional biblioteksverksamhet i Region Stockholm	1	3 850	1	3 850	3 741	100 %	97 %	97 %
Resor och internationellt utbyte för översättare av svensk litteratur och dramatik	241	2 547	117	763	639	49 %	25 %	84 %
Stärkta bibliotek	231	178 337	213	165 751	73 000	92 %	41 %	44 %

Kulturrådets årsredovisning 2023

Litteratur, bibliotek och kulturtidskrifter	Antal ansökningar	Totalt sökt stöd, tkr	Antal beviljade ansökningar	Sökt belopp tkr, av dem som fått bidrag	Beviljat belopp, tkr	Andel (%) ansökningar som beviljats	Andel (%) av totalt sökt belopp som beviljats	Beviljad andel (%) av sökt belopp för dem som beviljats stöd
Stöd till planerad utgivning av nationella minoriteters litteratur	37	4 075	30	3 470	2 769	81 %	68 %	80 %
Stöd till planerad utgivning av litteratur	61	8 566	16	2 697	1 890	26 %	22 %	70 %
Översättningsstöd	395	34 483	291	12 472	7 265	74 %	21 %	58 %
-varav översättning av svensk dramatik	1	77	1	77	38	100 %	50 %	50 %
-varav internationellt översättningsstöd	329	30 711	245	9 444	5 776	74 %	19 %	61 %
-varav nordiskt översättningsstöd	65	3 695	45	2 952	1 450	69 %	39 %	49 %
Summa	4 367	535 741	2 496	424 719	280 490	57 %	52 %	66 %

Bild- och formkonst, museer och utställningar	Antal ansökningar	Totalt sökt belopp, tkr	Antal beviljade ansökningar	Sökt belopp tkr, av dem som fått bidrag	Beviljat belopp, tkr	Andel (%) ansökningar som beviljats	Andel (%) av totalt sökt belopp som beviljats	Beviljad andel (%) av sökt belopp för dem som beviljats bidrag
Bildkonst, form och konsthantverk – verksamhetsbidrag	86	49 812	55	37 517	22 585	64 %	45 %	60 %
Bildkonst, form och konsthantverk – projektbidrag	326	86 486	71	19 118	9 700	22 %	11 %	51 %
Främjandeorganisationer inom bildkonst, form och konsthantverk - verksamhetsbidrag	9	22 899	5	22 250	15 500	56 %	68 %	70 %
Konstnärliga produktionsplatser	40	11 307	16	6 497	1 890	40 %	17 %	29 %
Regional museiverksamhet i Region Stockholm	3	8 960	3	8 960	7 288	100 %	81 %	81 %
Summa	464	179 463	150	94 343	56 963	32 %	32 %	60 %

Kulturrådets årsredovisning 2023

Konstområdesövergripande	Antal ansökningar	Totalt sökt belopp, tkr	Antal beviljade ansökningar	Sökt belopp tkr, av dem som fått bidrag	Beviljat belopp, tkr	Andel (%) ansökningar som beviljats	Andel (%) av totalt sökt belopp som beviljats	Beviljad andel (%) av sökt belopp för dem som beviljats bidrag
Bidragsgärande	12	22 669	11	21 169	14 181	92 %	63 %	67 %
Centrala amatörkulturorganisationer – verksamhetsbidrag	21	21 175	20	20 903	11 441	95 %	54 %	55 %
Centrumbildningar – verksamhetsbidrag	16	52 583	14	50 383	30 880	88 %	59 %	61 %
Fristadsprogram – projektbidrag	15	2 786	10	2 156	1 842	67 %	66 %	85 %
Internationell och interkulturell kulturverksamhet – verksamhetsbidrag	28	25 721	11	17 950	9 751	39 %	38 %	54 %
Internationella nätverk	22	3 151	12	1 710	1 095	55 %	35 %	64 %
Program konstnärlig frihet	7	18 842	7	18 842	2 393	100 %	13 %	13 %
Projektbidrag till kulturlivets internationalisering	228	69 899	30	6 823	2 000	13 %	3 %	29 %
Regional kulturverksamhet	237	1 611 309	98	1 536 069	1 520 985	41 %	94 %	99 %
-varav utvecklingsbidrag	217	121 360	78	46 120	31 036	36 %	26 %	67 %
-varav verksamhetsbidrag	20	1 489 949	20	1 489 949	1 489 949	100 %	100 %	100 %
Lokalhållande organisationer, verksamhetsbidrag	2	4 300	2	4 300	1 365	100 %	32 %	32 %
Medfinansiering inom Kreativa Europa – projektbidrag	23	6 150	21	5 896	5 000	91 %	81 %	85 %
Musik- och kulturskolor	326	293 255	303	283 573	96 999	93 %	33 %	34 %
-varav utvecklingsbidrag till kulturskolor	316	287 647	297	279 651	94 999	94 %	33 %	34 %
-varav undervisning med nationell spetskompetens	10	5 608	6	3 922	2 000	60 %	36 %	51 %
Nationella minoriteters kultur	140	38 088	76	25 969	17 100	54 %	45 %	66 %
-varav projektbidrag	121	20 095	64	9 574	5 750	53 %	29 %	60 %
-varav verksamhetsbidrag	19	17 993	12	16 395	11 350	63 %	63 %	69 %
Skapande skola	446	324 571	423	322 899	196 903	95 %	61 %	61 %

Kulturrådets årsredovisning 2023

Konstområdesövergripande	Antal ansökningar	Totalt sökt belopp, tkr	Antal beviljade ansökningar	Sökt belopp tkr, av dem som fått bidrag	Beviljat belopp, tkr	Andel (%) ansökningar som beviljats	Andel (%) av totalt sökt belopp som beviljats	Beviljad andel (%) av sökt belopp för dem som beviljats bidrag
Stärkt kultur i skolan	53	43 198	21	19 354	15 166	40 %	35 %	78 %
Skådebanan – verksamhetsbidrag	9	2 920	8	2 879	2 052	89 %	70 %	71 %
Utsända kulturråd – projektbidrag	10	1 536	9	1 536	1 300	90 %	85 %	85 %
Återstartsbidrag till kulturen	1	1 250	1	1 250	625	100 %	50 %	50 %
Summa	1 596	2 543 402	1 077	2 343 660	1 931 079	67 %	76 %	82 %
Totalsumma	10 057	4 475 338	4 836	3 477 033	2 709 704	48 %	61 %	78 %

4.3. Inre effektivitet och kvalitet

Sammantaget bedömer Kulturrådet att kvaliteten i handläggningen varit tillfredsställande. Beredning sker i flera steg och involverar ofta minst två handläggare innan ärendena avgörs. I den ordinarie bidragsgivningen förekommer det väldigt sällan fel i våra beslut. När det gäller bedömningen av den konstnärliga kvaliteten bidrar våra arbets- och referensgruppers arbete till att hålla en god kvalitet i handläggningen av ärenden.

Kulturrådet bedömer att myndigheten har en kvalitativ och rättssäker handläggningsprocess men att den fortsatt behöver effektiviseras. Främst genom ett förbättrat systemstöd men också genom att vidareutveckla arbetet med nyckelkontroller. Cirka 95 procent av de ansökningar som myndigheten får in kommer digitalt via vår onlinetjänst.

Kulturrådet bedömer även att myndighetens processer för att hantera och kontrollera jäv är rättssäkra och transparenta samt att följsamheten till lagar och förordningar är god. Myndigheten har en utåtriktad service och Kulturrådet har under året fortsatt med riktad information via digitala plattformar för att öka kännedomen om myndighetens bidrag och underlätta kontakten med bidragssökande.

Under hösten 2023 har Kulturrådet hämtat in återkoppling från webbplatsens målgrupper genom en användarenkät. Resultatet är i linje med förra årets resultat och visar att de flesta av Kulturrådets besökare⁶ hittar vad de söker. Av det totala antalet besökare som svarat på enkätens tre frågor uppger 59 procent (2022: 54 procent) att de hittat det de sökt, 29 procent (2022: 32 procent) svarade att de inte vet. Omkring 12 procent (2022: 14 procent) svarade att de inte hittat det de sökte.

⁶ Besökare är unika webbläsare. Samma person kan alltså ha genererat mer än ett besök, exempelvis genom att gå in på webbplatsen både via sin dator och sin mobil.

5. Analys och bedömning av måluppfyllelse

Kulturrådet ska följa upp och redovisa hur myndighetens verksamhet bidragit till att uppfylla de nationella kulturpolitiska målen.

5.1. Bedömning av resultat i relation till de nationella kulturpolitiska målen

Kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefrihet som grund. Alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet. Kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska präglade samhällets utveckling. För att uppnå målen ska kulturpolitiken:

- främja allas möjlighet till kulturupplevelser, bildning och till att utveckla sina skapande förmågor
- främja kvalitet och konstnärlig förnyelse
- främja ett levande kulturarv som bevaras, används och utvecklas
- främja internationellt och interkulturellt utbyte och samverkan
- särskilt uppmärksamma barns och ungas rätt till kultur.

För att möjliggöra utvärdering och analys utifrån de kulturpolitiska målen har Myndigheten för kulturanalys (Kulturanalys) gjort en distinktion mellan de tre övergripande målen och de fem strecksatserna. Kulturanalys kallar de tre övergripande målen för självständighetsmålet, delaktighetsmålet och samhällsmålet för att synliggöra deras bärande intention. Kulturrådet har valt att använda samma begrepp i myndighetens redovisning.

Kulturrådet bedömer att myndigheten har bidragit till en utveckling i de nationella kulturpolitiska målen riktning. Genom fördelning av statligt stöd till kultur, uppföljning och andra främjande insatser har Kulturrådet gett förutsättningar för kulturverksamheter att bedriva och utveckla sin verksamhet och för invånare runtom i landet att ta del av ett kulturutbud präglat av mångfald och kvalitet som annars inte hade varit möjligt i samma utsträckning.

Kulturrådet bedömer att resultatet och utvecklingen sammantaget har varit tillfredsställande för regeringens uppgifter och mål för Kulturrådet. Bedömningen grundar sig på redovisningar och bedömningar i Kulturrådets resultatredovisning (se avsnitt 6–9). Nedan utvecklas myndighetens bedömning för vart och ett av de tre kulturpolitiska målen.

5.1.1. Självständighetsmålet

Självständighetsmålet handlar om att kulturen ska ha förutsättningar att utvecklas, vara fri från politisk och ekonomisk styrning och att kulturens aktörer ska kunna uttrycka sig fritt utan oro för repressalier.

Kulturrådet bedömer att myndigheten har bidragit till en utveckling i självständighetsmålet riktning genom myndighetens samlade bidragsgivning till konst- och kulturverksamhet. Den konstnärliga friheten är en förutsättning för kulturens självständighet. Kulturrådets bidragsgivning möjliggör skapandet av konst och kultur som inte enbart är beroende av, och som behöver anpassa sig till, marknaden.

Bidragen skapar även förutsättningar för fler kulturutövare att vara konstnärligt verksamma än vad som annars vore möjligt.

Kulturrådets bidragsgivning minskade förvisso under 2023 jämfört med pandemiåren 2020–2021 och med 2022 då Kulturrådet utöver ordinarie bidragsgivning också fördelade återstartsbidrag. Under 2023 utmanades kulturlivet på nytt av det ekonomiska läget med hög inflation, ökade kostnader för löner, ersättningar, hyror och el samt hushållens minskade köpkraft. Kulturverksamheter med stora fasta kostnader har drabbats särskilt hårt. Det har inte funnits några extra medel att fördela som har kompenserat för prisökningarna. Slutsatsen blir att Kulturrådets bidragsgivning har skapat förutsättningar för konst och kultur av hög kvalitet inom samtliga de konstområden som Kulturrådet har i uppdrag att främja och som når ut till fler än vad som annars hade varit möjligt, samtidigt som det ekonomiska läget hindrar en stark utveckling i de kulturpolitiska målens riktning.

Ekonomiska förutsättningar för konst- och kulturverksamhet i form av till exempel projekt- och utvecklingsbidrag och bidrag som möjliggör ett internationellt utbyte och samverkan är mycket viktiga för kulturens utveckling. Den konstnärliga utvecklingen stärks av kontakter och samarbeten mellan kulturlivet i Sverige och aktörer från övriga världen. Kulturrådets olika bidrag till internationellt utbyte medverkar till att uppfylla självständighetsmålet. Även här ser myndigheten dock att det ekonomiska läget, inklusive den svaga kurs som den svenska kronan har stått i under 2023, har gjort resor dyrare och försvårat för svenska kulturverksamheter att verka internationellt. Den utvecklingen har också förstärkts av ökade omvärldspolitiska spänningar och krig.

Utöver den betydelse som ekonomiska förutsättningar att skapa konst har för den konstnärliga friheten är även internationella och nationella regelverk som skyddar konstnärlig frihet samt kunskap om hur förutsättningarna för konstnärlig frihet ser ut i världen viktig. I det sammanhanget ser Kulturrådet att genomförandet av 9th World Summit on Arts and Culture (WS) i samarbete med IFACCA har bidragit till ny relevant kunskap om konstnärlig frihet till såväl policynivå som hos civilsamhälle och kulturaktörer. När WS genomfördes intensifierades kunskaper och engagemang för konstnärers villkor i olika länder.

Att Kulturrådet samlade till ett internationellt toppmöte skapar också synergier till myndighetens mer långsiktiga arbete att främja den konstnärliga friheten internationellt inom Unescos 2005-konvention samt i samarbetet med Sida inom Program konstnärlig frihet. Inom båda dessa initiativ ser Kulturrådet hittills under året också goda resultat, där myndigheten bland annat har bidragit till att tydliggöra konstnärlig frihet på agendan inom Unescos fortsatta arbete. Samtidigt skapar globala trender, såsom snävare demokratiska utrymmen, auktoritära regimer och populism, utmaningar för konstnärer internationellt att uttrycka sig fritt. Kris och krig i vår omvärld skapar ytterligare påfrestningar. Även covid-19-pandemins följder, med kvarstående lagstiftning i vissa länder som försvårar internationell rörlighet, fortsätter att påverka konstnärlig frihet negativt. Utvecklingen de senaste åren har resulterat i ökade utmaningar för konstnärer i form av bland annat begränsad rörlighet, förföljelse, psykisk ohälsa samt hot och censur. Utifrån samhällsutvecklingens påverkan på konstnärer och kulturarbetare

är det tydligt att det fortsatt finns ett stort behov av insatser som stödjer konstnärlig frihet.

Ytterligare en aspekt av konstnärlig frihet handlar om hur principen om armlängds avstånd tillämpas i bidragsgivningen. För att tydliggöra att Kulturrådet inte efterfrågar några särskilda perspektiv i bidragssökandes konstnärliga innehåll, eller på annat sätt styr detta innehåll, reviderades Kulturrådets ansökningsblanketter redan 2022. Kulturrådet har under 2023 fortsatt arbetet med att tydliggöra den konstnärliga friheten i bidragsgivningen och då med fokus på att förebygga eventuell diskriminering. Myndigheten har fört en dialog om vikten av självreflekterande arbetsätt som en metod att motverka beslutsbias med Kulturrådets referens- och arbetsgrupper.

Kulturrådet konstaterar att kulturlivet under 2023 har stått inför utmaningar kopplade dels till det ekonomiska läget och kvardröjande pandemieffekter så som köbildning, dels till den teknologiska utvecklingen där det har blivit tydligt att artificiell intelligens (AI), utöver att fungera som ett positivt arbetsverktyg, även medför utmaningar för upphovsrätten som kan få stora negativa effekter för konstnärers möjligheter att försörja sig. AI:s påverkan på kulturlivet är viktig att fortsätta följa framåt. När det gäller kvardröjande pandemieffekter kan Kulturrådet konstatera att flera projekt som beviljats stöd av myndigheten har fått flyttas fram på grund av bland annat den köbildning som bildades under pandemin.

5.1.2. Delaktighetsmålet

Delaktighetsmålet handlar om att kulturen ska vara tillgänglig och inkluderande för alla, oavsett bakgrund, ålder, kön, funktionsförmåga eller geografiskt läge. Det innebär också att alla ska ha rätt till kulturupplevelser, bildning och till att utveckla sina skapande förmågor.

Kulturrådet bedömer att fler människor i Sverige kan ta del av kultur, oberoende av bostadsort och bakgrund, än vad som hade varit fallet utan myndighetens bidragsgivning. Kulturrådets bidrag till konst och kultur stärker infrastrukturen för kultur på kommunal, regional och nationell nivå så att kultur tillgängliggörs för invånare i hela landet. Kulturrådet åstadkommer detta genom att ta hänsyn till prioriteringsgrunder som spridning av kultur i hela landet samt kultur för barn och unga i myndighetens bidragsgivning.

Kulturrådet har noterat att den höga inflationen med kostnadsökningar inklusive exempelvis ökade lokalkostnader och ersättningsnivåer medför utmaningar för arrangörer inom det fria kulturlivet, vilket riskerar att påverka tillgången till kultur i landet negativt. Det är en utveckling som Kulturrådet behöver bevaka. Dessutom blev det under 2023 tydligt att flera kommuner stod inför ekonomiska neddragningar 2024 vilket på sikt kan komma att påverka det kommunala kulturutbudet negativt. En neddragning av det kommunala stödet till kultur skulle ha en negativ påverkan på allas möjlighet att delta i kulturlivet och det är angeläget att följa den här utvecklingen.

Utöver arbetet med bidragsgivning har Kulturrådet under året också främjat allas tillgång till kultur genom att ställa krav på bidragsmottagare att tillgängliggöra sin verksamhet för personer med funktionsnedsättning. Vidare har Kulturrådet tagit fram ett kunskapsunderlag som visar hur kulturverksamheter arbetar med

tillgänglighet för att personer med funktionsnedsättning ska kunna besöka, delta i eller arbeta inom kulturlivet. Resultatet har använts både i våra dialoger med regionala företrädare, i kunskapshöjande syfte, och som en nollbasvärdering för Kulturrådets fortsatta arbete med regeringens strategi för systematisk uppföljning av funktionshinderspolitiken. Myndigheten har under året även fortsatt att arbeta förebyggande mot diskriminering i bidragsgivningen i bredare bemärkelse genom att referens- och arbetsgrupperna bedriver ett självreflekterande arbetssätt.

Genom vårt kärnuppdrag arbetar vi på olika sätt för att motverka diskriminering i bidragsgivningen och att konstnärlig kvalitet ska vara styrande för besluten om vilka ansökningar som beviljas bidrag. När det gäller könsfördelningen i bidragsgivningen, som är en indikator för delaktighetsmålet, kan inledningsvis poängteras att kön inte är ett kriterium som beaktas vid bedömning av ansökningar. I stället arbetar Kulturrådet systematiskt för att referens- och arbetsgrupperna inte ska låta sina bedömningar styras av exempelvis bias i relation till ett visst kön. Kulturrådet kan ändå konstatera att kvinnor under flera år har varit överrepresenterade när det gäller bidragsmottagare för flera av våra bidrag (se avsnitt 7.9). De resultaten speglar en generell struktur på arbetsmarknaden - kvinnor är exempelvis överrepresenterade inom biblioteksområdet och läsfrämjande arbete, medan män är överrepresenterade på vissa positioner inom musikbranschen. Kulturrådet fortsätter både att följa utvecklingen när det gäller könsfördelning och att motverka diskriminering i bidragsgivningen.

Kulturrådets bidrag som särskilt syftar till att möjliggöra barns och ungas rätt till konst och kultur uppgick 2023 till cirka 395 miljoner kronor, vilket var en minskning jämfört med 2022. Det minskade anslaget för bidrag till musik- och kulturskolor stod för den största delen av minskningen. Dessa bidrag finansierar barns och ungas tillgång till kultur på skoltid såväl som på fritiden och främjar samverkan mellan aktörer kring barn och unga samt stöttar metodutveckling i verksamhet för barn och unga. Kulturrådet har också andra bidrag som resulterar i ett kulturutbud för barn och unga, även om bidragen inte har ett särskilt syfte att främja barns och ungas tillgång till kultur. Stärkta bibliotek som avslutas 2024 är ett sådant bidrag där Kulturrådet noterat att en stor del av stödet har använts för verksamhet som riktas till barn och unga. Det bidraget minskade kraftigt mellan 2022 och 2023. För många av Kulturrådets bidrag går det emellertid inte att särskilja hur stor del som leder till verksamhet för barn och unga, men för de bidrag som har ett sådant särskilt syfte kan vi konstatera att det skett en minskning. Det är en indikator på en utveckling som inte går i delaktighetsmålets riktning, även om den behöver sättas i ett sammanhang. Kulturrådet har exempelvis under året genomfört ett förberedande arbete med Fritidskortet som är ett regeringsuppdrag som ska ge barn och unga i åldrarna 8–16 år ökad tillgång till idrott, kultur, friluftsliv och annat föreningsliv. Det är en stor satsning som är särskilt riktad mot barn och unga.

Utvecklingen mot delaktighetsmålet har dessutom stärkts på andra sätt under året. Det handlar exempelvis om Kulturrådets arbete med läsfrämjande insatser, bidraget Skapande skola och arbetet med att utveckla samverkan mellan stat, regioner och kommuner. Kunskapen och förståelsen för de olika nivåernas roller och kompetenser i förhållande till varandra är nyckeln till att Kulturrådet kan rikta sina resurser på ett sätt som ger synergier och gemensamt kan bidra till att de kulturpolitiska målen uppnås.

5.1.3. Samhällsmålet

Samhällsmålet handlar om att konstnärliga och kulturella uttryck ska få större genomslag i samhällsutvecklingen inom andra samhällsområden än kulturområdet.

Kulturrådet bedömer att myndigheten under året har bidragit till att konst och kultur har synliggjorts även inom andra samhällsområden än kulturområdet. Genom bidraget Skapande skola skapar Kulturrådet förutsättningar för att konst och kultur kan ta plats inom utbildningsområdet. Vidare arbetade Kulturrådet under 2023 med ett Sida-finansierat projekt om konstnärlig frihet internationellt som medförde synergier mellan kulturpolitik och biståndspolitik.

Myndigheten bidrog även till den regionala utvecklingspolitiken, dels genom Kulturrådets uppdrag inom detta område, dels genom bidragsfördelningen inom kultursamverkansmodellen och andra bidragstyper. Som exempel på hur myndigheten arbetade kan nämnas att Kulturrådets generaldirektör under året inledde en dialog med Tillväxtverkets generaldirektör i syfte att undersöka hur myndigheterna gemensamt kan stärka samordningen i genomförandet av den regionala utvecklingspolitiken.

Genom Bokstart bidrar Kulturrådet till att böcker, läsning och andra språkstimulerande aktiviteter tar plats, förutom på folkbibliotek, även inom barnhälsovård, förskola och öppen förskola. Genom samverkan mellan samhällsområdena får familjerna tillgång till böcker, rådgivning, kunskap och inspiration.

6. Redovisning enligt instruktion

I detta avsnitt redovisas de återrapporteringskrav som finns i myndighetens instruktion. Regional kulturverksamhet anges som ett av konst- och kulturområdena för vilket myndigheten ska följa upp och redovisa den statliga bidragsgivningen och övrig främjande verksamhet. Den regionala kulturverksamheten redovisas i stället i avsnitt 7.2. där redovisning av kultursamverkansmodellens bidragsgivning återges, i enlighet med återrapporteringskravet som finns i Kulturrådets regleringsbrev. De regionala verksamheterna i Region Stockholm, som befinner sig utanför kultursamverkansmodellen, redovisas per konst- och kulturområdet i detta avsnitt.

Kulturrådet ska följa upp och redovisa den statliga bidragsgivningen och övrig främjande verksamhet, per konst- och kulturområde.

Genom Kulturrådets bidrag till konst och kultur stärker myndigheten infrastrukturen för kulturverksamheter så att kultur kan tillgängliggöras för invånare i hela landet. Kulturrådet fördelar bidrag till regioner, kommuner, det fria kulturlivet, civila sektorn samt till utgivning och spridning av litteratur.

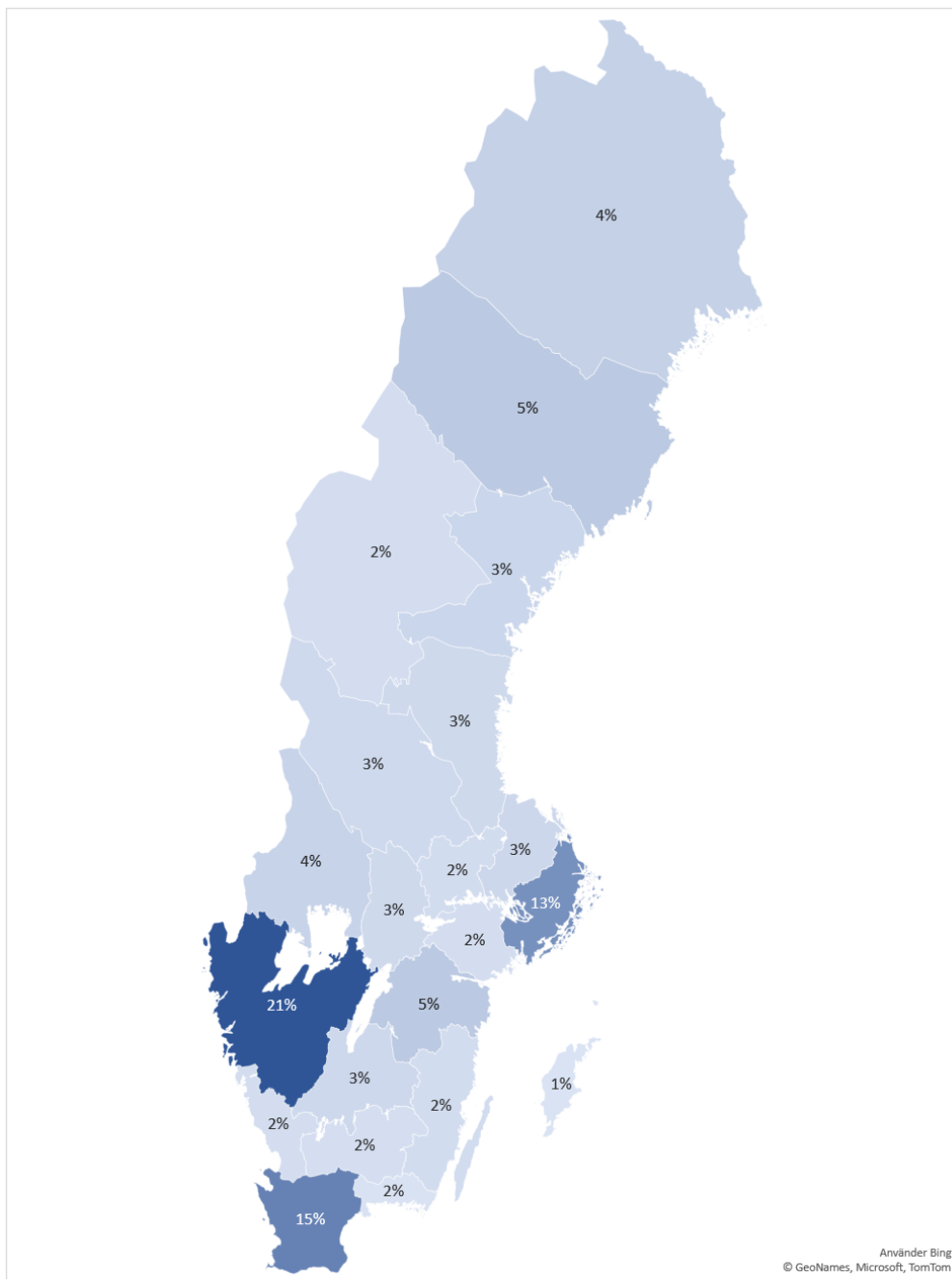
Utöver bidragsgivningen till kulturverksamheter som redovisas per konst- och kulturområde riktas en del av Kulturrådets bidragsgivning särskilt till riksorganisationer och förbund som bidrar till att stärka lokala föreningars verksamhet. Ett fokus för Kulturrådets bidragsgivning till sådana förbund har varit att stärka delaktigheten och spridningen av kultur runt om i landet. Dessa organisationer har också haft en viktig roll att synliggöra och bidra med kunskap om deras medlemmars förutsättningar och förhållanden under pandemiåren.

Kulturrådet har under året även genomfört främjande insatser som har resulterat i ökad kunskap om kulturlivets behov och förutsättningar, i form av bland annat ett kunskapsunderlag om hur kris- och återstartsstöden fördelades och bidrog till att upprätthålla en kulturell infrastruktur i landet. I de kunskapsunderlag som Kulturrådet och andra aktörer inom kulturområdet har tagit fram under åren är ett återkommande resultat att kulturverksamheter har behov av att kunna planera sin verksamhet långsiktigt. För att hörsamma det fattar Kulturrådet en del av besluten om verksamhetsbidrag och ett fåtal projektbidrag, främst inom scenkonstområdet, på bemyndigande, vilket innebär att medel beviljas till framtida utgifter som ska täckas med anslag som ännu inte tilldelats Kulturrådet. Bidragsmottagarna får därmed förbättrade förutsättningar att långsiktigt planera sin verksamhet vilket Kulturrådet bedömer bidrar till en mer hållbar infrastruktur för området.

Kulturrådet beviljade sammanlagt cirka 2,7 miljarder kronor i bidrag 2023, varav cirka 2,2 miljarder kronor (82 procent) preliminärt har kunnat härledas till enskilda regioner (se figur 5). Kulturrådets bidrag nådde verksamheter i samtliga landets 21 län. Av de preliminärt härledda beloppen avsåg 13 procent verksamhet i Stockholm, 21 procent verksamhet i Västra Götaland och 15 procent verksamhet i Skåne. Merparten av kulturaktörer, arbetsgivare och invånare finns i storstadsregionerna. Kulturverksamheter med säte i storstadsregionerna bedriver även turnerande verksamhet som inte fångas av denna sammanställning.

De preliminärt härledda beloppen 2023 visar att Stockholms andel av bidragen minskat jämfört med 2022 (24 procent) vilket beror på att Kulturrådet inte har fördelat några kris- och återstartsstöd under 2023. Kulturrådets slutliga geografiska fördelning för 2023 redovisas den 30 juni 2024.

Figur 5. Andel av preliminärt härledda beviljade bidrag 2023, per region

Den geografiska spridningen av Kulturrådets bidrag speglar till stor del fördelningen till regional kulturverksamhet. Att Stockholm har en relativt låg andel av Kulturrådets bidrag speglar inte de statliga insatserna i sin helhet. Flertalet nationella kulturinstitutioner är förlagda i Stockholm och får statliga bidrag på andra sätt än genom Kulturrådets bidragsgivning.

6.1. Teater, dans, musik och annan scenkonst

Kulturrådets bidragsfördelning inom området teater, dans, musik och annan scenkonst syftar till att främja mångfald, kvalitet och förnyelse samt annan kulturpolitiskt värdefull utveckling inom det fria kulturlivet⁷ och bidra till uppfyllande av de nationella kulturpolitiska målen. Kulturskaparnas förutsättningar är en central del i genomförandet av kulturpolitiken eftersom de påverkar både kvaliteten och mångfalden av utbudet. Kulturrådet verkar på olika sätt för att förbättra kulturskaparnas villkor. Det handlar bland annat om ersättningsnivåer, kompetensutveckling, möjlighet till samarbete och samverkan och tillgång till lokaler och utrustning. Beslut om verksamhetsbidrag till den fria scenkonsten, musikarrangörer och fria musikgrupper fattas på bemyndigande och ger därmed goda förutsättningar till aktörerna att i god tid planera sina verksamheter inför nästkommande år.

Nära hälften av verksamhetsbidragen till fria grupper inom dans och cirkus går till aktörer som erbjuder produktions- och visningsplatser för att säkerställa god tillgång till konstformerna i hela landet. Dans- och cirkusområdet har utmaningar när det kommer till produktions- och visningsmöjligheter runt om i Sverige. Kulturrådet har därför särskilt prioriterat förstärkning av verksamhetsbidrag till dans och cirkus inom ramen för bidragsgivningen till det fria kulturlivet. Antal ansökningar om verksamhetsbidrag för dans och cirkus har ökat med 27 procent⁸ mellan 2022 och 2023. Statliga och regionala satsningar på stärkt infrastruktur har bidragit till viss utveckling av dansens och cirkusens produktions- och visningsmöjligheter bland annat genom förstärkning av dansinfrastrukturen i Blekinge, Stockholm, Norrbotten, Jönköping och Skåne. Trots det saknas det regionala produktionsplatser för dans och cirkus i många län.

Inom dans- och cirkusområdena har Kulturrådet gjort främjande insatser i form av möten för kunskapsdelning och kompetensutveckling för olika parter, bland annat rundabordssamtal med regionala och kommunala dans- och cirkusutvecklare och fria företrädare från fältet i Region Skåne och Västra Götalandsregionen, två storstadsregioner av vikt för dans- och cirkusfältets nationella infrastruktur. Kulturrådet har även spridit kunskap om cirkusens nuläge på Scenkonstbiennalen och medverkat i flera konferenser. Kulturrådet bedömer att kunskapsdelningen har bidragit till att understödja utvecklingen av nationella och regionala strukturer samt att stärka nätverken inom konstområdena dans och cirkus.

Cirka 80 procent av de fria aktörer som beviljades verksamhetsbidrag inom teater och musikdramatik har en egen scen eller delar scen med en annan scenkonstaktör. Scenerna ger en möjlighet för andra scenkonstaktörer inom scenkonstområdet att visa sina verk inför en publik. Nära hälften (45 procent) av de som beviljades verksamhetsbidrag har barn och unga som huvudsaklig målgrupp.

⁷ Förordning (2012:516) om statsbidrag till det fria kulturlivet inom teater-, dans- och musikområdet.

⁸ År 2022 inkom 101 ansökningar om verksamhetsbidrag till fri scenkonst - dans. Kulturrådet beviljade bidrag till 54 av dessa ansökningar avseende 2023 års verksamhet. Samma år beslutade Kulturrådet om förstärkning av redan beviljade verksamhetsbidrag för 2022 till 46 mottagare som inkommit med sina ansökningar året innan.

Söktrycket på verksamhetsbidrag till fri scenkonst för teater och musikdramatik har ökat med 11 procent⁹ mellan 2022 och 2023.

Tilldelningen av projektbidrag till scenkonsten inom det fria kulturlivet har bland annat möjliggjort nyproduktion av verk inom dans, cirkus, teater, musikdramatik, opera och performance och därmed ökad tillgång till konstformerna för en publik i hela landet. Projektbidraget har också varit viktigt för organisationer att utvecklas konstnärligt och det har möjliggjort genomförande av internationella samarbeten och turnéer. Svenska ensembler har turnerat utomlands, något som har gett arbetstillfällen och förlängt spelperioder för redan skapade verk. Kulturrådet kan konstatera att konkurrensen om bidrag hårdnar, samtidigt som mångfalden av konstnärliga uttryck som söker bidrag ökar. Konkurrensen inom projektbidrag till scenkonst var mycket hård 2023. Mellan 2022 och 2023 noterar Kulturrådet 48 procent fler ansökningar inom dans och cirkus samt 30 procent fler inom teater och musikdramatik¹⁰.

Kulturrådets verksamhetsbidrag till musikarrangörer och till fria musikgrupper bidrar till ökad tillgång till kultur runt om i landet präglad av en stor mångfald av musikaliska uttryck. Dessa bidrag ger också bättre förutsättningar för yrkesverksamma musiker att verka i hela landet och utomlands. Mot bakgrund av en markant höjning av etablerade tariffnivåer för ersättningar till musiker för konsertframträdanden har mycket dialog med aktörer inom det fria musikfältet ägt rum kring ersättningsfrågan. Detta har resulterat i att Kulturrådet under året omformulerat bidragsriktlinjer för arrangörer beträffande skrivelser om avtal, ersättningar och tariffer.

Under 2023 och inför 2024 har många musikarrangörer sökt väsentligt högre belopp än tidigare, bland annat med motiveringen att kunna höja ersättningsnivåer till musiker men också mot bakgrund av inflation och ökade kostnader att arrangera. Kulturrådet bedömer att de justerade skrivelserna i riktlinjerna för musikarrangörsbidraget gynnar stärkta ekonomiska förutsättningar och yrkesmässiga villkor för musiker. Dock kan tröskeln till att beviljas musikarrangörsbidrag bli högre och antal speltillfällen och utbud hos arrangörer påverkas om inte de samlade intäkterna hos arrangörerna ökar.

Under 2023 har Kulturrådet färre beslutade ärenden inom musikområdet jämfört med 2022. Den största anledningen till det är att myndigheten fattade beslut om verksamhetsbidrag till arrangörer vid två tillfällen under 2022, för verksamhet både 2022 och 2023, vilket möjliggjordes av en utökad bemyndiganderam. Tidigare besked om beslut skapar bättre möjligheter för arrangörerna att planera och bedriva sin verksamhet.

Utöver det hade Kulturrådet under 2022 tre bidragsformer, som under 2023 har avvecklats (projektbidrag till konsertverksamhet, projektbidrag till

⁹ År 2022 inkom 94 ansökningar om verksamhetsbidrag till fri scenkonst - teater. Kulturrådet beviljade bidrag till 54 av dessa ansökningar avseende 2023 års verksamhet. Samma år beslutade Kulturrådet om förstärkning av redan beviljade verksamhetsbidrag för 2022 till 50 mottagare som inkommit med sina ansökningar året innan.

¹⁰ Bland projektbidrag till scenkonst för 2022 avser 126 ansökningar inom teater och 89 ansökningar inom dans sådana ärenden som inkom under hösten 2021. Kulturrådet skulle ha fattat beslut under hösten 2021 på bemyndigande men valde att fatta beslut i början av 2022 på grund av tillfällig förstärkning i anslaget. Övriga ärenden i tabell 11 gäller vårens och höstens omgångar av projektbidrag till scenkonsten.

musikarrangörer samt bidrag till samarbetsprojekt inom musikområdet) för att i stället hanteras samlat inom en och samma bidragsform – bidrag till konsert- och samarbetsprojekt. Detta är ett led i Kulturrådets bidragsutveckling (se avsnitt 9.2).

Kulturrådet bedömer att fördelning av projektbidrag till konsert- och samarbetsprojekt inom musikområdet bidrar till att öka tillgången ett varierat musikutbud, bidrar till bättre förutsättningar för samarbeten och utbyten samt stärker förutsättningar för konstnärligt utforskande inom musikområdet. Utöver det har projektbidragen för samverkan med komponister respektive till musikutgivning möjliggjort tillgång till nyinspelad musik och nykomponerad musik. Dessa insatser leder i förlängning till en ökad tillgång till musik av hög kvalitet i hela landet och internationellt utbyte. Som ett led i uppdraget att arbeta främjande inom musikområdet skickade Kulturrådet under 2023 en enkät till regioner kring vilka behov de ser där Kulturrådet kan bidra, utöver ekonomiska medel, till en positiv utveckling av musiklivet på ett nationellt plan. Enkätsvaren har presenterats och diskuterats på två möten med regionala tjänstepersoner. Både regioner och det fria musiklivet uttrycker bland annat ett stort behov av en nationell plattform för kunskapspridning, dialog, utbyten och samverkan på olika nivåer.

Den 28 november arrangerade Kulturrådet en konferens i syfte att utveckla musikaktörernas kunskaper om Kulturrådets verksamhet och kulturpolitiska prioriteringar inom bidragsgivningen. Det andra temat på konferensen var regionala perspektiv på musikområdets utveckling. Under året genomförde Kulturrådet även flera informationsinsatser som framför allt haft ett arrangörsfokus runt om i landet, i bland annat Växjö, Göteborg, Örebro, Gävle, Lidköping, Östersund och Stockholm.

Pandemin visade på stora behov av kunskapsutveckling om avtal, upphovsrätt och ersättningsfrågor hos delar av musikbranschen. I dialog med branschorganisationer¹¹ tog Kulturrådet fram fem informationsfilmer i syfte att stärka och professionalisera musikfältet. Under året bidrog Kulturrådet även till musikarrangörers utveckling genom att erbjuda en plattform för kunskapsutbyte för ett tjugotal större arrangörer som fått bidrag från Kulturrådet. Dessa stormöten har fått mycket god respons från arrangörerna.

I tabell 11 redovisas även Kulturrådets bidrag till regional kulturverksamhet inom teater, dans, musik och övrig scenkonst i Stockholms län, som är utanför kultur-samverkansmodellen. Den övriga regionala kulturverksamheten som ingår i kultursamverkansmodellen redovisas i avsnitt 7.2.

¹¹ Sveriges kompositörer och textförfattare Skap, Ifpi, Stim, Musikerförbundet och Svenska Artisters och Musikers Intresseorganisation.

Kulturrådets årsredovisning 2023

Tabell 11. Kulturrådets bidragsbeslut 2021–2023 inom kulturområde teater, dans, musik och övrig scenkonst, tusen kronor

Teater, dans, musik och övrig scenkonst	2023			2022			2021		
	Antal ansökningar	Antal beviljade ansökningar	Beviljat bidrag, tkr	Antal ansökningar	Antal beviljade ansökningar	Beviljat bidrag, tkr	Antal ansökningar	Antal beviljade ansökningar	Beviljat bidrag, tkr
Daglig träning för utövare inom scenkonstområdet	13	11	3 530	15	12	5 000	11	10	3 500
Dansnät							16	14	2 700
Musikutgivning (fonogram)	935	204	12 485	877	238	14 200	975	239	11 695
Fria scenkonst och musik – projektbidrag	701	87	20 251	1 130	315	61 948	689	194	32 413
-varav dans	341	47	7 645	320	123	27 510	131	69	13 805
-varav musik				409	91	7 954	387	79	6 746
-varav teater	360	40	12 606	401	101	26 484	171	46	11 862
Fria scenkonst och musik – verksamhetsbidrag	541	298	117 700	571	392	130 597	475	288	112 430
-varav dans*	128	56	48 700	147	100	53 160	90	48	43 250
-varav musik	310	192	15 500	280	188	15 860	295	190	15 000
-varav teater*	103	50	53 500	144	104	61 577	90	50	54 180
Konsert- och samarbetsprojekt inom musikområdet	736	233	22 463	281	112	16 359			
Samarbetsprojekt inom musikområdet				144	41	6 610			
Musikarrangörer – projektbidrag				170	54	5 300	176	67	4 891
Musikarrangörer – verksamhetsbidrag**	398	207	45 750	639	424	84 025	342	222	34 710
Regional danskonsulentverksamhet i Region Stockholm	1	1	380	1	1	380	1	1	369
Regional musikverksamhet i Region Stockholm	1	1	7 286	1	1	7 286	1	1	7 087
Regional scenkonstverksamhet i Region Stockholm	4	4	87 870	4	4	87 524	4	4	85 230
Samverkan med kompositörer	289	56	6 497	256	61	7 214	230	68	6 886
Scenkonstallianserna***	3	3	92 260	3	3	122 260			
Vissa aktörer av kulturpolitiskt intresse inom scenkonstområdet (anges i regleringsbrev)	8	8	24 700	8	8	28 600	9	8	20 500
Summa	3 630	1 113	441 172	4 100	1 666	577 303	2 929	1 116	322 411

*Inkluderar även beslut som fattats på bemyndigande för år 2022–2024 samt tillfällig förstärkning av verksamhetsbidrag 2022.

** Kulturrådets bemyndiganderam utökades 2022, vilket innebär att Kulturrådet sedan dess kan fördela verksamhetsbidrag till musikarrangörer på bemyndigande. Uppgifterna för år 2022 innefattar därmed två beslut och avser verksamhet för både 2022 och 2023. Uppgifterna för år 2023 avser verksamhet för 2024.

*** Scenkonstallianserna redovisades under Bidragsåret 2021.

6.2. Litteratur, kulturtidskrifter, läsfrämjande och bibliotek

I detta avsnitt redovisas bland annat nedanstående återrapporteringskrav:

Statens kulturråd ska i samband med att de lämnar in sin årsredovisning till regeringen även lämna en redogörelse för vad statsbidragen har använts till, och om möjligt, en bedömning av statsbidragets resultat i förhållande till ändamålet med bidraget. (Förordning (2018:66) om statsbidrag till folkbibliotek)

Kulturrådet arbetar för att förverkliga de nationella målen för litteratur- och läsfrämjande genom myndighetens uppdrag att initiera, samordna och följa upp läsfrämjande insatser av nationellt strategiskt intresse och genom att samverka, följa upp och sprida kunskap om läsfrämjande metoder och forskning. Det läs- och litteraturfrämjande arbetet genomförs inom flera olika enheter på myndigheten och är kopplat till flera olika uppdrag.

Kulturrådet arbetar dessutom för att öka utbudet av och tillgängligheten till folkbiblioteksverksamhet i hela landet och bidra till att tillgången på litteratur på folk- och skolbiblioteken förbättras i syfte att främja intresset för läsning och litteratur¹². Genom Kulturrådets bidragsgivning främjar myndigheten mångfald, kvalitet och fördjupning i utgivningen av litteratur och kulturtidskrifter samt främjar spridning och läsning av litteratur och kulturtidskrifter¹³.

Kulturrådet eftersträvar att olika insatser ska samspela och ge synergier som stärker såväl Kulturrådets arbete inom läs- och litteraturfrämjande som det läs- och litteraturfrämjande arbetet i Sverige i stort. I genomförandet av myndighetens uppdrag samverkar Kulturrådet brett med andra myndigheter, regioner, kommuner, civilsamhälle, näringsliv och andra aktörer.

Kulturrådet konstaterar en markant ökning av sökanden av bidraget till läs- och litteraturfrämjande insatser. Bidraget kan sökas av kommuner och regioner samt av fria aktörer. Ökningen 2023 kan främst härledas till att fler kommuner än tidigare sökt bidraget. Det tillfälliga bidraget till Stärka bibliotek avslutades under 2023 och många av kommunerna har hittat till bidraget för läs och litteraturfrämjande insatser¹⁴. Under den andra fördelningen av bidrag till läs- och litteraturfrämjande insatser 2023 tillfördes särskilda medel avsedda för projekt som rörde nationella minoriteter, vilket kommunicerades i flera kanaler och föranledde att flera ansökningar från kommuner och bibliotek avsåg projekt rörande nationella minoriteter.

Kulturrådet har fördelat litteraturstöd löpande under året. Förlag som beviljas litteraturstöd beviljas även distributionsstöd vilket innebär att de litteraturstödda titlarna mottas av 286 huvudbibliotek över hela landet. Litteraturstödet bidrar till att främja mångfald och kvalitet i utgivning. Stödet ger också möjlighet för förlag att ge ut litteratur från mindre företrädde språk och att introducera nya författarskap för en svensk publik. Under 2023 har Kulturrådet analyserat litteraturstödet ändamålsenlighet givet den dramatiska digitaliseringen som skett inom det litterära fältet i Sverige. Rapporten ger flera förslag om justeringar av utformningen för att bättre möta dagens behov av ett

¹² Förordning (2018:66) om statsbidrag till folkbibliotek.

¹³ Förordning (2010:1058) om statsbidrag till litteratur, kulturtidskrifter och läsfrämjande insatser.

¹⁴ Under 2020–2022 utgjorde kommuner och regioner 30 procent av sökanden till bidraget för läs- och litteraturfrämjande insatser, under 2023 uppgick kommuner och regioners andel av sökanden 39 procent i första fördelningen och 35 procent i andra fördelningen.

teknikneutralt stöd. Utredningen är ett av flera steg i myndighetens arbete för ett ändamålsenligt litteraturstöd.

I tabell 12 redovisas även Kulturrådets bidrag till regional biblioteksverksamhet i Stockholms län, som är utanför kultursamverkansmodellen. Den övriga regionala kulturverksamheten som ingår i kultursamverkansmodellen redovisas i avsnitt 7.2.

Kulturrådet bedömer att bidragsgivningen inom området har bidragit till att främja läsning och litteratur av hög kvalitet i hela landet.

Kulturrådets arbete bidrar på olika sätt till att stärka folkbiblioteken, som utgör en central del i den infrastruktur som möjliggör att alla kan delta i kulturlivet. Kulturrådet har under året fördelat de sista bidragen inom satsningen Stärkta bibliotek som avslutas under 2024. Dessutom arbetar myndigheten löpande med att följa upp satsningen och kommer under 2024 att slutrapportera uppdraget.

Kulturrådet har under året även tagit fram en rapport som analyserar folkbibliotekens framtida behov och former för statens stöd till folkbiblioteksverksamhet. Myndigheten har även publicerat och spridit en analys av folkbibliotekens arbete med Agenda 2030.

Sveriges läsambassadör, Nioosha Shams, har under året varit Kulturrådets ansikte utåt gällande läsfrämjande för unga. Läsambassadören har varit en god förebild för läsandet och har hållit läsningens betydelse för demokrati och delaktighet levande i debatten. Hon har genom sitt arbete inspirerat unga att läsa och skriva och verkat för att alla, oavsett bakgrund, ska ges lika möjligheter att hitta till litteraturen och bli läsare. Under året har läsambassadören startat en podd där hon synliggör ungdomars läsning, ungdomsbokens och modersmålets betydelse och flerspråkighet i litteratur och samhälle. Till sin hjälp har läsambassadören ett ungdomsråd som hon bildat för att få ungdomars syn och tankar på läsning. I utvecklingen av podden har även en tillfällig referensgrupp med unga gett råd och synpunkter. I läsambassadörens vision ingår att göra ungas röster hörda. Läsambassadören och ungdomsrådet har under året talat i riksdagen och deltagit på mässor, Järvaveckan och på skolor och bibliotek. Det har också varit ett stort medialt intresse och de har uppmärksammats i tv, radio och tidningar, vilket har lett till en ökad synlighet och fokus på frågorna kring barns och ungas läsning och hur de själva ser på läsandet.

Läsambassadörens arbete under året har väl uppfyllt de kriterier som satts upp för arbetet och har lett till ökad uppmärksamhet och ökad kunskap för främst frågor om flerspråkighet, delaktighet och barns och ungas rättigheter. Flera nordiska och baltiska länder har under året särskilt intresserat sig för arbetet med läsambassadörer och önskar ta del av erfarenheter och kunskap från Kulturrådet för att eventuellt införa en liknande insats.

Kulturrådet deltog även i år med monter och ett omfattande program på Bokmässan i Göteborg. Kulturrådet bedömer att deltagandet ger goda möjligheter för myndigheten att nå ut med information om våra uppdrag inom litteratur, bibliotek och läsfrämjande och även att omvärldsbevaka och mötas. Kulturrådet lägger stor vikt vid samarbete med myndigheter och andra aktörer vid planering av myndighetens program på mässan. Två seminarier arrangerades i samråd med läsrådet och under dessa seminarier möttes myndigheter, forskare och andra bransch-kunniga i samtal om kanon som klassfråga och digitaliseringens betydelse för barns läsning. Kulturrådet

arrangerade även ett samtal ihop med Skolverket om ansvaret för elevers läsintrasse. Bokmässan är en viktig plattform genom vilken Kulturrådet når flera relevanta målgrupper.

På Bokmässan "smygsläppte" Kulturrådet Barn- och ungdomsbokskatalogen tillsammans med Drakar och Dragqueens som finns på omslaget. Smygsläppet lockade mycket folk till Kulturrådets monter och fick bra utfall i sociala medier. Nära 30 000 exemplar av katalogen beställdes under den veckan. Hösten 2023 arbetade Kulturrådet för att förlänga katalogens aktualitet och inte låta den existera endast mellan släppet (september) och läslovet (oktober). Genom kontinuerliga insatser i våra kanaler, hemsida och nyhetsbrev, tillsammans med annonseringen, hade över 222 000 exemplar av årets upplaga på 250 000 exemplar av katalogen beställts vid årsskiftet. Kulturrådets bedömning är att myndigheten därmed nått den breda målgrupp av barn och unga som katalogen riktar sig till.

Inom regeringsuppdraget för Bokstart har Kulturrådet fortsatt arbetet att stärka flernivåsamverkan mellan och inom nivåerna, kommunalt, regionalt och nationellt. På myndighetsnivå har samverkan stärkts med Socialstyrelsen, Institutet för språk och folkminnen (ISOF) och Skolverket. Tillsammans med Skolverket och Socialstyrelsen har myndigheten genomfört webinarier för att sprida kunskap och erfarenheter om Bokstart. Kulturrådet har sjösatt en dialogmodell med regionala utvecklare, både med biblioteks- och barnhälsovårdsutvecklare. Tillsammans med den Nationella arbetsgruppen för barnhälsovård har myndigheten genomfört en enkätundersökning för att kartlägga informationsmaterial och behov, inför en gemensam satsning under 2024, för att informera föräldrar om vikten av tidig språkstimulans. Samarbetet med ISOF handlar om att lägga grunden för ett revitaliseringsarbete, riktat mot föräldrar med nationella minoritetsspråk. Tillsammans med Skolverket fortsätter Kulturrådet arbetet med att sprida och fördjupa arbetet med inspirationsmaterialet Läs tillsammans! På förskolan, biblioteket och i hemmet, som skickades ut till alla förskolor och bibliotek under 2022.

Stärkta bibliotek, som pågick 2018–2023, har bidragit till att folkbiblioteken ökat utbudet och tillgängligheten till folkbibliotek i hela landet. Genom Läsförbättringsprojektet för folkbibliotekarier har Kulturrådet påbörjat en utveckling av en infrastruktur för kompetensutvecklande insatser genom bred samverkan. De olika insatserna bidrar till att stärka likvärdigheten avseende folkbibliotek och läsförbättringsprojektet, som riktar till framför allt barn och unga.

I dialogerna med deltagare från bibliotekssektorn i uppdraget Folkbibliotekens framtida behov framträder en samstämmighet om att aktörer på alla nivåer ser utmaningar i hur folkbiblioteken framgent ska fortsätta att utvecklas och nå alla, särskilt bibliotekens prioriterade målgrupper. Utmaningarna är extra påtagliga i små kommuner, glesbygd och områden med socioekonomiska utmaningar. Kommunernas och regionernas svagare ekonomier samt kompetensförsörjning för folkbiblioteken ses som två utmanande faktorer för folkbiblioteken, enligt dialogdeltagarna.

Stärkta bibliotek har lett till att folkbiblioteken genomfört positionsförflyttningar. Genom arbetet med uppdraget Folkbibliotekens framtida behov har Kulturrådet fått en grundläggande förståelse för att det behövs riktade statliga stöd till folkbiblioteken. Många folkbibliotek vittnar om utmaningar i att uppfylla bibliotekslagen och särskilt insatser för och med bibliotekens prioriterade målgrupper. Svaga resurser, låg kunskap om

folkbibliotek både i den egna organisationen och i kommunen är en utmaning, samt svårigheten att rekrytera personal. Därtill finns behov av fortsatt arbete med att stärka samverkan mellan nationella biblioteksmyndigheter och bibliotekssektorn samt mellan stat, region och kommun. Statliga stöd skulle kunna stärka likvärdig tillgång till folkbibliotek i hela Sverige och stärka gemensam nationell infrastruktur och gemensamma digitala tjänster för folkbibliotek.

Sammantaget handlar alla de behov som folkbiblioteksverksamheten ger uttryck för om utveckling av verksamheten. Utvecklingsbehoven kan sammanfattas som ekonomiskt stöd, kunskapsstöd, samverkansstöd, systemstöd och kvalitetsstöd. Det finns ett behov av permanent statligt stöd riktat till folkbibliotek, för verksamhetsutveckling och kompetensutveckling utifrån bibliotekslagens och bibliotekens prioriterade målgrupper och Kontinuerligt lärande, fortbildning och omvärldsbevakning kopplat till strategisk utveckling behövs för folkbibliotekens fortsatta utveckling.

Samverkan mellan nivåer och inom nivåer går som en röd tråd i de olika dialogerna. Kulturrådet anser att staten bättre behöver samordna, synliggöra och vara strategiska i sina insatser för att på bästa sätt ge stöd till folkbiblioteken. Biblioteksmyndigheterna är samstämmiga i att regeringens uppdrag till biblioteksmyndigheterna behöver vara synkroniserade med varandra för att uppnå bättre effekter. Och det behövs en väl utvecklad och strategisk samverkan mellan kommun, region och stat. Regional biblioteksverksamhet fyller viktiga funktioner för folkbibliotekens utveckling.

Det finns potential hos den regionala biblioteksverksamheten att ytterligare stödja folkbiblioteken. Kommuner behöver i högre grad ta sitt ansvar för folkbiblioteken, och dessa behöver sin grundfinansiering från den egna kommunen. Genom långsiktiga statliga stöd kan biblioteken och bibliotekssektorn med gemensamma krafter och resurser utvecklas på ett hållbart och kvalitativt sätt.

Inom regeringsuppdraget Läsfrämjandelyft för folkbibliotek 2021–2023 har Kulturrådet stärkt folkbibliotekens kompetenser kopplat till barns och ungas läsning, genom bidragsgivning, samverkan med Kungliga biblioteket för att inkludera läsfrämjandeområdet på lärplattformen Digiteket.se och med Bibliotekshögskolan i Borås kring genomförande av fortbildning för chefer inom läsfrämjande. Genom läsfrämjandelyftet bidrar Kulturrådet till att stärka infrastrukturen för folkbibliotekens kompetensutveckling genom flernivåstyrning och kollegialt lärande på vetenskaplig grund. Myndigheten har utvecklat ett koncept för kunskapsdelning, frukostträffar, där kommuner delar med sig av lärande med fokus på barns och ungas läsning. Kulturrådet har även tagit fram inspirationsfilmer och digitala kunskapsseminarier.

Inom uppdraget att främja utgivning och spridning av litteratur på de nationella minoritetsspråken samt genomföra läsfrämjande insatser med ett särskilt fokus på barn och unga har myndigheten arbetat med att integrera insatser i befintliga uppdrag, som exempelvis Bokstarts föräldramaterial och ordinarie bidragsgivning till nationella minoriteters litteratur. Kulturrådet har även förstärkt bidraget till läs- och litteraturfrämjande inom ordinarie utlysning och genomfört samråd med unga minoriteter och riksorganisationer.

Kulturrådet har med stöd av läsrådet, som är ett rådgivande organ inom myndigheten, arbetat fram en rapport om barns och ungas läsning som visar att gruppen unga i områden med socioekonomiska utmaningar är särskilt viktig att rikta läsfrämjande

insatser mot. Under året har myndigheten tagit arbetet vidare genom att ta fram en rapport som publiceras i början av 2024 och som ska ligga till grund för utformningen av en pilot för läsfrämjande, riktad mot den nämnda målgruppen. Läsrådet har sammanträtt fyra gånger under året.

Som avslutning på året har Kulturrådet tillsammans med läsrådet genomfört en digital läsfrämjandeträff med fokus på ungas läsning. Träffen lockade drygt 1 000 deltagare från hela landet. Intresset har ökat sedan 2019, då Kulturrådet började med läsfrämjandeträffarna och myndigheten fortsätter att bredda deltagandet och nå fler utanför bibliotekssektorn och skola.

Kulturrådets årsredovisning 2023

Tabell 12. Kulturrådets bidragsbeslut 2021-2023 inom kulturområde litteratur, bibliotek och kulturtidskrifter, tusen kronor

	2023			2022			2021		
	Antal ansökningar	Antal beviljade ansökningar	Beviljat bidrag, tkr	Antal ansökningar	Antal beviljade ansökningar	Beviljat bidrag, tkr	Antal ansökningar	Antal beviljade ansökningar	Beviljat bidrag, tkr
Astrid Lindgren Memorial Award (pristagarsumma)	1	1	5 000	1	1	5 000	1	1	5 000
Bidrag för besök på Göteborgs bokmässan	117	20	90	113	26	269			
Bokstart	71	63	17 500	48	44	15 691	52	42	11 303
-varav utvecklingsbidrag	51	43	16 500	37	34	15 193	41	33	10 866
-varav språknätverk	20	20	1 000	11	10	498	11	9	438
Inköpsstöd till folk- och skolbibliotek	264	263	35 200	267	266	35 360	271	256	34 000
Kulturtidskrifter	134	96	29 779	127	90	29 337	134	92	28 567
-varav produktionsstöd	125	93	26 899	114	87	26 537	122	89	25 767
-varav spridningsstöd	9	3	2 880	13	3	2 800	12	3	2 800
Litteraturprojekt i utlandet	91	66	2 710	67	54	2 101	61	50	2 399
Litteraturstöd	2 087	846	53 432	2 109	852	52 545	1 978	840	52 290
-varav barn- och ungdomslitteratur	697	206	9 982	708	240	11 573	684	237	11 695
-varav bidverk och serier	181	93	6 772	192	104	7 136	145	84	6 085
-varav facklitteratur	516	213	16 145	522	200	14 810	517	212	15 468
-varav skönlitteratur	693	334	20 534	687	308	19 027	632	307	19 044
Läsfrämjandelyft	275	272	22 950	276	275	22 919			
Läs- och litteraturfrämjande insatser	361	201	24 524	232	147	23 184	192	126	22 002
Regional biblioteksverksamhet i Region Stockholm	1	1	3 741	1	1	3 741	1	1	3 639
Resor och internationellt utbyte för översättare av svensk litteratur och dramatik	241	117	639	134	68	613	91	44	412
Stärkta bibliotek	231	213	73 000	244	241	151 500	258	252	149 037
Stöd till planerad utgivning av litteratur	61	16	1 890	68	12	1 415	88	12	1 919
Stöd till planerad utgivning av nationella minoriteters litteratur	37	30	2 769	33	22	1 889	36	19	1 515

Kulturrådets årsredovisning 2023

	2023				2022				2021			
	Antal ansökningar	Antal beviljade ansökningar	Beviljat bidrag, tkr	Antal ansökningar	Antal beviljade ansökningar	Beviljat bidrag, tkr	Antal ansökningar	Antal beviljade ansökningar	Beviljat bidrag, tkr	Antal beviljade ansökningar	Antal beviljade ansökningar	Beviljat bidrag, tkr
Översättningsstöd	395	291	7 265	430	348	7 918	500	351	7 312			
-varav översättning av svensk dramatik	1	1	38	2	2	29	5	3	91			
-varav internationellt översättningsstöd	329	245	5 776	375	298	6 485	441	308	6 240			
-varav nordiskt översättningsstöd	65	45	1 450	53	48	1 405	54	40	981			
<i>Summa</i>	4 367	2 496	280 490	4 150	2 447	353 482	3 663	2 086	319 394			

6.2.1. Swedish Literature Exchange

Inom Kulturrådets uppdrag att öka internationellt utbyte och samarbete inom kulturområdet ingår att främja internationell spridning av svensk litteratur och dramatik samt internationellt utbyte på området¹⁵. Uppdraget genomförs med hjälp av insatser riktade till alla delar i värdekedjan inom det internationella litteraturutbytet. Det är en förutsättning då alla delarna samverkar för att svenska verk ska kunna upplevas av fler än de som förstår svenska.

För fokuserat och strategiskt arbete har myndigheten i dialog med sektorn identifierat fokusområden. Det kan vara länder där det behövs insatser för svensk litteratur i allmänhet. Det kan också vara länder där det behövs insatser för en särskild genre. Dessa kan variera mellan olika år för effektiv användning av begränsade resurser. Kulturrådet har under 2023 fokuserat på att belysa sakprosa och nya röster inom skönlitteraturen i några utpekade länder, bland andra Frankrike, Tyskland, Italien, Spanien, Polen och Finland.

Under 2023 har Kulturrådet genomfört en kartläggning av litteraturfestivaler i årets fokusländer. I kombination med andra insatser, såsom bidragsfördelning, publikationer och litteraturevenemang, har Kulturrådet möjliggjort ökad synlighet för översatt svensk litteratur, vilket bekräftas genom ansökningar från flertalet nya sökande. Kulturrådet prioriterade sökande från fokusländer i bidragsgivningen och i myndighetens övriga insatser, bland annat översättarinsatserna och i besöksprogram för utländska förläggare.

Myndigheten tog under 2023 fram två publikationer, *New Voices in Swedish Fiction* och *Swedish Contemporary Nonfiction*, som distribuerades digitalt och under Kulturrådets program i Stockholm, samt på bokmässorna i Göteborg och Frankfurt. Tillsammans med Astrid Lindgren Memorial Award och Sveriges ambassad i Tokyo anordnade Kulturrådet ett besöksprogram för tre svenska barnboksförläggare i Tokyo, för att möjliggöra ett utökat litteraturutbyte och framför allt utgivning av japanska barnböcker i Sverige.

Kulturrådet har under året bidragit till att 227 böcker av 167 författare översatts till 42 språk. En minskning jämfört med året innan, eftersom antalet ansökningar var något lägre. Dessutom har myndigheten möjliggjort att 65 författare medverkat i 56 litteraturevenemang i 23 länder. En ökning av antalet evenemang (14 procent) och länder (43 procent) jämfört med året innan. Myndigheten har satsat extra mycket på att stärka översättarkåren under 2023. För översättare anordnade Kulturrådet en konferens i Stockholm, två digitala översättarsalonger samt möjliggjorde medverkan vid tre stora träffar i de utpekade fokusländerna, för totalt 230 översättare. Tack vare bidrag till översättarverksamhet har 101 översättare beviljats bidrag till 120 yrkesrelaterade projekt på 23 språk, vilket är en ökning med 76 procent jämfört med 2022. Under året har Kulturrådet även anordnat två dialogmöten med agenterna samt samordnat den svenska monter på bokmässan i Frankfurt, där myndigheten genom subventionerad avgift till de deltagande förlagen och agenturerna möjliggjorde för en bredd av svensk litteratur att synas internationellt.

¹⁵ Förordning (2007:1435) om statsbidrag till internationellt utbyte och samarbete på litteraturområdet.

Kulturrådet har genom årets fokuserade arbete uppnått ökad synlighet för svensk kvalitetslitteratur internationellt, särskilt i fokusländerna. Därigenom bedömer Kulturrådet att myndigheten också har bidragit till att främja internationellt och interkulturellt utbyte och samarbete, men också för en ökad synlighet för mindre svenska kulturella och kreativa branscher som är beroende av en internationell marknad för sin överlevnad.

6.2.2. Astrid Lindgren Memorial Award

Tillkännagivandet av 2023 års pristagare, Laurie Halse Anderson, skedde parallellt på en presskonferens i Stockholm och på barnboksmässan i Bologna, och uppmärksammades brett både i svensk media och internationellt. Under året har Astrid Lindgren Memorial Award (ALMA) nått ett större genomslag i medierna både under tillkännagivandet, pristagarveckorna, och nomineringssläppet, med ett flertal omslagsintervjuer med pristagarna i svensk press, intervjuer i TV och radio, och även internationellt.

Prisutdelningen i maj genomfördes i samarbete med öppningsceremonin för World Summit on Arts and Culture, och som en följd av det närvarade en stor internationell publik vid ceremonin i Stockholms konserthus. Därmed spreds kunskapen om ALMA till en bred internationell publik. Enkät svar från deltagare under World Summit visar att 90 procent av de svarande upplevde den kombinerade prisutdelningen och öppningen som utmärkt eller mycket bra, vilket Kulturrådet bedömer har bidragit till att stärka prisets ställning internationellt.

ALMA har aktualiserat intresset för Laurie Halse Anderson under hela året, med fokus på hennes engagemang i bibliotek och barns rätt till bra berättelser och förbjuden litteratur, vilket har resulterat i mycket uppskattade besök bland annat på Litteralund, Dawit Isaak-biblioteket, och det litteraturpolitiska toppmötet på bokmässan. Pristagaren har också uppmärksammats internationellt, framför allt i Tyskland med besök både på International Youth Library samt medverkan på Berlin international Lit festival, och i hennes hemland USA med program på USBBY:s (United States Board on Books for Young People) årliga konferens. ALMA har också breddat sitt kontaktnät i USA med besök på den årliga bibliotekskonferensen ALA (American Library Association).

I mars genomfördes en extra pristagarvecka för den koreanska pristagaren Baek Heena, som inte kunde komma och ta emot priset under 2020 på grund av pandemin. Det blev en intensiv vecka med skolbesök, biblioteksbesök, föreläsning på Konstfack, samtal på Littfest i Umeå, och författarsamtal med Yukiko Duke på Kulturhuset Stadsteatern i Stockholm. På Bokmässan i Göteborg hade ALMA tre pristagare på plats: årets pristagare Laurie Halse Anderson, Bart Moeyaert som mottog priset 2019 samt läsförmedlingsorganisationen Tamer institute som tilldelades priset 2009. De deltog alla i flera välbesökta seminarier. ALMA anordnade även ett samtal med Tamer Institute på Backa Teater, riktat mot praktiker som arbetar med barn i utsatta situationer.

I slutet av året deltog ALMA på Tokyo Art Book fair, där den japanska pristagaren Ryoji Arai mötte den svenska pristagaren Eva Lindström i ett samtal på the National Museum of Modern Art Tokyo (MOMAT). På mässan arrangerades även en ny utställning om ALMA i samarbete med Svenska institutet. Genom att lyfta

en lokal pristagare (Ryoji Arai) ville ALMA uppmärksamma priset i Japan och samtidigt presentera en internationell pristagare (Eva Lindström) för publiken där.

Tabell 13. Antal nominerade kandidater till Astrid Lindgren Memorial Award samt antal länder och regioner som kandidaterna representerar, 2021-2023

	2023 (inför 2024 års pris)	2022 (inför 2023 års pris)	2021 (inför 2022 års pris)
Nominerade kandidater	245	250	281
Representerade länder	68	64	70

Med program och aktiviteter kring både årets och tidigare pristagare, samt deltagande i andra internationella mässor än de ALMA vanligtvis medverkar på, bedömer Kulturrådet att myndigheten bidragit till att stärka prisets ställning som världens största barn- och ungdomslitteraturpris, och samtidigt uppmärksammat barns och ungas rätt till bra berättelser.

6.3. Bild och form samt museer och utställning

Genom Kulturrådets bidragsgivning stärker myndigheten de professionella aktörer som arrangerar utställningar och annan utåtriktad verksamhet, vilket i sin tur leder till att infrastrukturen för konstområdet stärks och fler får tillgång till samtida bildkonst, form och konsthantverk av professionell art.

Kulturrådet fördelar fyra konstområdesspecifika bidrag till bildkonst, form och konsthantverk. Under 2023 har Kulturrådet prioriterat projekt, utställningsaktörer och produktionsplatser som har bidragit till en konstnärlig utveckling av området som verkar i delar av landet där infrastrukturen för området är svag, samt ansökningar som bidragit till att stärka en mångfald av konstnärliga uttryck.

Kulturrådet bedömer att ett flertal av de projekt och arrangörer som beviljats bidrag under året har en omfattande och kvalitativ verksamhet för barn och unga. Inom projektbidraget angav 58 procent av de som beviljades stöd att projekten involverade barn och unga.

Bidragsgivningen inom bildkonst, form och konsthantverk har de senaste åren befunnit sig under hårt tryck. Jämfört med år 2019 har antalet sökande till bidragen inom området ökat med mellan 67 och 150 procent. Inom projektbidraget har det har resulterat i en beviljandegrad på 11 procent av totalt sökt belopp. Det visar på områdets stora behov, men är också till viss del resultatet av att Kulturrådet under en längre tid uppmanat bidragssökande om att sätta hållbara budgetar i sina ansökningar.

Ersättningen för utfört arbete ska vara rimlig både till verksamhetsledare och medverkande konstnärer för att en verksamhet eller ett projekt ska vara hållbar och genomförbar. Under 2022 och 2023 har många aktörer sökt väsentligt högre belopp än tidigare, dels på grund av fortsatt stora behov efter pandemin, dels mot bakgrund av inflation och ökade produktionskostnader till följd av höjda elpriser samt nedskärningar inom kommuner och regioner, som är två andra finansiärer för utställarna.

En del av det beviljade beloppet för projektbidrag och verksamhetsbidrag reserveras som ersättning till utställande konstnärer enligt MU-avtalet. Det

reserverade beloppet bestäms utifrån hur mycket ersättning som angetts i en ansökans budget och hur mycket bidrag som har beviljats. Det reserverade beloppet bidrar till att stärka konstnärernas villkor och är en viktig del i förutsättningarna för att verka som professionell konstnär.

I tabell 14 redovisas även Kulturrådets bidrag till regional museiverksamhet i Stockholms län, som är utanför kultursamverkansmodellen. Den övriga regionala kulturverksamheten som ingår i kultursamverkansmodellen redovisas i avsnitt 7.2.

Kulturrådet har deltagit i ett flertal främjande insatser i form av kunskapsdelning och kompetensutveckling för olika parter inom konstområdet under året. Bland annat anordnade Kulturrådet ett rundabordssamtal på Samtidskonstdagarna där möjligheter att stärka samtidskonstens infrastruktur och den internationella närvaron för bildkonst, form och konsthantverk diskuterades.

Kulturrådets årsredovisning 2023

Tabell 14. Kulturrådets bidragsbeslut 2021-2023 inom kulturområde bild- och formkonst, museer och utställningar, tusen kronor

	2023			2022			2021		
	Antal ansökningar	Antal beviljade ansökningar	Beviljat bidrag, tkr	Antal ansökningar	Antal beviljade ansökningar	Beviljat bidrag, tkr	Antal ansökningar	Antal beviljade ansökningar	Beviljat bidrag, tkr
Bildkonst, form och konsthantverk – verksamhetsbidrag*	86	55	22 585	156	104	46 594	21	19	3 693
Bildkonst, form och konsthantverk – projektbidrag	326	71	9 700	258	93	16 792	223	73	11 801
Främjandeorganisationer inom bildkonst, form och konsthantverk – verksamhetsbidrag	9	5	15 500	14	5	18 000	17	4	14 500
Kollektivverkstäder – utrustningsbidrag							36	19	1 890
Konstnärliga produktionsplatser	40	16	1 890	32	17	2 500			
Regional museiverksamhet i Region Stockholm	3	3	7 288	3	3	6 046	3	3	5 693
<i>Summa</i>	<i>464</i>	<i>150</i>	<i>56 963</i>	<i>463</i>	<i>222</i>	<i>89 932</i>	<i>300</i>	<i>118</i>	<i>37 577</i>

*Inkluderar de tidigare bidragstyperna Konsthantverkskooperativ samt Utställningsarrangörer inom bild och form.

6.4. Andra kulturella ändamål

I tabell 15 redovisar Kulturrådet bidragstyper som spänner över flera konstområden och bidrag som inte går att härleda till ett enskilt konstområde som pekats ut i myndighetens instruktion. En stor del av bidrag som inte går att härleda till ett enskilt konstområde avser Skapande skola och bidrag till kommuner med kulturskoleverksamhet.

En del av Kulturrådets bidragsgivning riktar sig särskilt till riksorganisationer och förbund som bidrar till att stärka lokala föreningars verksamhet, bland annat bidrag till nationella arrangörsförbund inom musikområdet, Riksförbundet Sveriges Konstföreningar och olika förbund som samlar lokala amatörkulturföreningar där människor utövar olika konst- och kulturuttryck. Ett fokus för Kulturrådets bidragsgivning till sådana förbund har varit att stärka delaktigheten och spridningen av kultur runt om i landet. Samtidigt har dessa organisationer haft en viktig röstbärrroll för att synliggöra och bidra med kunskap om deras medlemmars förutsättningar och förhållanden under pandemiåren.

Under 2022 hade Kulturrådet i uppdrag att förstärka internationellt utbyte och samverkan inom kulturområdet som av olika skäl påverkats till följd av pandemin. Genom förstärkningar i budget kunde Kulturrådet införa ett nytt stöd till mellanledets aktörer som skulle möjliggöra för dem att återuppta sin internationella verksamhet efter pandemin. Begreppet mellanled har Kulturrådet, i detta sammanhang, definierat vara professionella, och i Sverige verksamma, aktörer som företräder och presenterar professionella utövare och deras verk inom bildkonst, form och konsthantverk, musik, scenkonst samt litteratur och dramatik. Stödet till mellanledets aktörer har möjliggjort internationellt deltagande som i sin tur främjat utbyten, samarbeten, arbetstillfällen för konstnärliga utövare samt synliggörande av konst och kultur från Sverige.

Behovet av särskilda stöd för att stärka internationellt utbyte och samverkan bedöms vara fortsatt stort. Kulturrådet har därför under 2023 avsatt medel för detta ändamål, i ett nytt bidrag, Kulturlivets internationalisering.

Kulturrådets årsredovisning 2023

Tabell 15. Kulturrådets bidragsbeslut 2021–2023 inom konsområdesövergripande område, tusen kronor

	2023			2022			2021		
	Antal ansökningar	Antal beviljade ansökningar	Beviljat bidrag, tkr	Antal ansökningar	Antal beviljade ansökningar	Beviljat bidrag, tkr	Antal ansökningar	Antal beviljade ansökningar	Beviljat bidrag, tkr
Bidragsärende	12	11	14 181	10	10	14 216	20	19	136 557
Centrala amatörkulturorganisationer – verksamhetsbidrag	21	20	11 441	25	24	13 391	26	23	12 970
Centrumbildningar – verksamhetsbidrag	16	14	30 880	13	13	31 681	30	29	47 331
Fristadsprogram – projektbidrag	15	10	1 842	13	11	2 243	16	10	1 901
Internationell och interkulturell kulturverksamhet – verksamhetsbidrag	28	11	9 751	24	10	10 204	27	13	11 530
Internationella nätverk	22	12	1 095	18	12	1 515	19	12	1 120
Internationell verksamhet som påverkat av pandemin – projektbidrag				163	59	11 593			
Krisstöd				943	588	358 206	5 530	3 646	2 118 557
-varav för inställda och uppskjutna evenemang				3	2	193 500	1 304	794	293 382
-varav för särskilda behov				7	7	3 670 241	4 226	2 852	1 825 175
-varav tillfälligt verksamhetsbidrag				933	579	354 342			
Regional kulturverksamhet	237	98	1 520 985	229	133	1 542 879	213	132	1 617 084
-varav tillfällig förstärkning				27	26	40 712	28	28	217 930
-varav utvecklingsbidrag	217	78	31 036	182	87	36 830	165	84	31 746
-varav verksamhetsbidrag	20	20	1 489 949	20	20	1 465 337	20	20	1 367 408
Lokalhållande organisationer, verksamhetsbidrag	2	2	1 365	10	8	26 582	5	5	12 652
Medfinansiering inom Kreativa Europa – projektbidrag	23	21	5 000	11	11	3 994			

Kulturrådets årsredovisning 2023

	2023			2022			2021		
	Antal ansökningar	Antal beviljade ansökningar	Beviljat bidrag, tkr	Antal ansökningar	Antal beviljade ansökningar	Beviljat bidrag, tkr	Antal ansökningar	Antal beviljade ansökningar	Beviljat bidrag, tkr
Konstområdesövergripande									
Musik- och kulturskolor	326	303	96 999	346	333	197 000	311	309	197 000
-varav utvecklingsbidrag till kulturskolor	316	297	94 999	339	329	195 000	311	309	197 000
-varav undervisning med nationell spetskompetens	10	6	2 000	7	4	2 000			
Nationella minoriteters kultur	140	76	17 100	122	75	17 947	110	62	13 384
-varav projektbidrag	121	64	5 750	96	59	6 347	95	54	4 584
-varav verksamhetsbidrag*	19	12	11 350	26	16	11 600	15	8	8 800
Program konstnärlig frihet	7	7	2 393				11	11	35 700
Projektbidrag till kulturvets internationalisering	228	30	2 000						
Skapande skola	446	423	196 903	394	373	195 601	369	354	196 597
Stärkt kultur i skolan	53	21	15 166	64	22	15 000	11	10	14 042
Skådebanan – verksamhetsbidrag	9	8	2 052	11	9	2 696	10	8	2 396
Utsända kulturråd – projektbidrag	10	9	1 300	16	16	1 331	9	9	1 342
Återstartsbidrag till kulturen	1	1	625	2 010	1 212	671 907			
Summa	1 596	1 077	1 931 079	4 422	2 919	3 117 986	6 717	4 652	4 420 161

*Inkluderar tillfällig förstärkning av verksamhetsbidrag 2022.

6.4.1. Skapande skola

Statsbidrag för kultur i skolan (Skapande skola) har under året fördelats till insatser som pågår under läsåret 2023–2024. Knappt 197 miljoner kronor har fördelats på 423 ansökningar. Detta var första fördelningen av bidrag som genomförts med stöd av den förordningsförändring som regeringen fattade beslut om under 2022. Bidraget har fördelats till en stor andel av skolhuvudmännen. Huvudmän med få elever (upp till 1 000 elever), elever i anpassad grundskola samt huvudmän i glesa eller mycket glesa landsbygdskommuner har särskilt prioriterats.

Det reviderade ansökningsförfarandet som möjliggjorts utifrån förordningsförändringar har präglats av tillit och enkelhet, med målet att fler skolhuvudmän ska söka bidraget. Förändringen bygger på att stärka möjligheten för fler barn och unga att ta del av professionell kultur genom skolan. Kulturrådet bedömer att anpassningarna har gett effekt, då antalet ansökningar är högre än föregående år. Under 2023 var det 90 procent av de kommunala huvudmännen och cirka 30 procent av de enskilda huvudmännen som sökte bidraget. Ansökningarna har god spridning över landet och har inkommit från samtliga län.

Enligt uppgifter i ansökningar som beviljats bidrag är planerat antal deltagande elever i förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola och sameskolan 844 665, vilket innebär att cirka 67 procent av målgruppen planeras delta i något Skapande skola-projekt. Det utgör en viss ökning mot föregående år då 60 procent planerades delta. Kulturrådet kan konstatera att arbetet med att utveckla bidragshanteringen och samverkansformerna sammantaget har gett ett positivt resultat och fler barn och unga får ta del av konst och kultur i skolan. Kulturrådet har också fördelat bidraget Stärkt kultur i skolan som kulturaktörer har kunnat söka. Bidraget avser att främja strukturer för samverkan mellan kultur och skola och för att utveckla metoder och modeller samt för att genomföra särskilda insatser för att ge elever tillgång till fördjupning inom ett visst konstnärligt område.

Tabell 16. Bidrag till Skapande skola i förskoleklass och grundskola 2021–2023, antal och belopp, tusen kronor

	2023	2022	2021
Beviljade ansökningar (antal)	423	373	354
Beviljade med kommunal huvudman (antal)	266	258	252
Beviljade med statlig huvudman (antal)	2	2	2
Beviljade med enskild huvudman (antal)	154	113	100
Beviljat belopp (tkr)	196 903	195 601	196 597
Elever som planeras ta del av aktiviteterna, samtliga ansökningar (antal)	845 336	776 534	726 813

Under året har Kulturrådet deltagit i samordningsmöten med kommuner över hela landet, för ökad samverkan inom Skapande skola. Mötena syftar till att skapa en nationell plattform för samverkan och dialog kring kultur för barn och unga och kultur i skolan. Mötena stärker samordningen av våra kontakter med kommuner och regioner samt är en viktig arena för att få fler skolhuvudmän att söka

bidraget. På så sätt förbättras möjligheterna för barn och unga att ta del av, delta i och själva utöva konst och kultur.

Sammantaget bedömer Kulturrådet att det arbete som genomförts under året särskilt bidrar till att stärka barn och ungas möjlighet att delta i kulturlivet.

6.4.2. Kulturskolecentrum

Mål för de statliga insatserna till kulturskolan är att främja kulturskolans möjligheter att erbjuda barn och unga undervisning av hög kvalitet i kulturella och konstnärliga uttrycksätt, liksom möjligheterna till såväl fördjupning som bredd i undervisningen med utgångspunkt i vars och ens särskilda förutsättningar.

Statens kulturråd ska i samband med att myndigheten lämnar in sin årsredovisning till regeringen även lämna en redogörelse för vad statsbidragen har använts till och, om möjligt, en bedömning av statsbidragets resultat i förhållande till syftet med bidragen. (Förordning (2019:470) om statsbidrag till kommuner som bedriver kulturskoleverksamhet).

Kulturskolecentrum arbetar med att stödja landets kommuner i att utveckla verksamheterna i de kommunala musik- och kulturskolorna i enlighet med strategin som regeringen beslutade om 2018, *En kommunal kulturskola för framtiden – en strategi för de statliga insatserna*. Det görs dels genom utvecklingsbidraget till musik- och kulturskolor, dels genom att vara ett kunskapscenter som bidrar till utveckling och förnyelse.

Under 2023 fördelade Kulturrådet nära 95 miljoner kronor i statsbidrag till kommuner som bedriver kulturskoleverksamhet. Sammantaget ansökte kommunerna om drygt 287 miljoner kronor för utvecklingssatsningar i kulturskolan. Bidraget fördelas till dels enskilda kommuner för utvecklingssatsningar inom den egna kommunen, dels till kommuner för att genomföra utvecklingssatsningar i samverkan med två eller flera andra kommuner. Sammanlagt beviljades 240 ansökningar för enskilda satsningar och 57 ansökningar, omfattande 205 kommuner, för samverkanssatsningar.

Tabell 17. Bidrag till kommuner som bedriver kulturskoleverksamhet 2021–2023, antal och belopp, tusen kronor

	2023	2022	2021
Antal sökande kommuner	245	263	256
Antal beviljade kommuner	242	258	256
Sökt belopp (tkr)	287 647	355 735	328 291
Beviljat belopp (tkr)	94 999	195 000	197 000

Totalt beviljades 33 procent av ansökt belopp, 80 miljoner kronor till satsningar i enskilda kommuner och 15 miljoner kronor för satsningar i samverkan. Skälet till en lägre beviljandegrad jämfört med tidigare år är att utvecklingsbidraget 2023 söktes i högre omfattning än anslaget räckt till.

Kulturrådet kan konstatera att 59 kommuner ansökte om medel för 73 utvecklingssatsningar i samverkan med andra kommuner (2022; 59 kommuner och 72 utvecklingssatsningar). Av landets kommuner stod

224 som sökande eller medsökande i en eller flera ansökningar, de flesta ansökningar omfattade mellan två och fyra samverkande kommuner, vilket är en ökning jämfört med föregående år då 219 kommuner stod som sökande eller medsökande i en eller flera ansökningar. Ökningen av kommunernas satsningar på utveckling i samverkan visar på att utvecklingsbidraget bidrar till ökad samverkan för utveckling i kulturskolan. Ökningen visar också på att utveckling för samverkan sker över tid. Kulturrådet har utvecklat bidraget så att det ska kunna användas till samverkanssatsningar, som i sin tur leder till att fler kommuner kan arbeta med utveckling av sin kulturskoleverksamhet, vilket bidrar till en ökad tillgång till kultur i hela landet.

Kulturrådet har under året följt upp 2021–2022 års bidragsanvändning och sammanställt en uppföljande rapport¹⁶ om hur beviljade medel använts. I rapporten konstaterar Kulturrådet bland annat att utvecklingsinsatserna har bidragit till att många fler barn och ungdomar har fått ta del av kulturskolans utbud, vilket Kulturrådet bedömer stärker delaktigheten i kulturlivet.

Under året har Kulturskolecentrum producerat material i syfte att stödja kommunerna i verksamhetsutvecklingen av sina kulturskolor. En temasida har tagits fram på Kulturskolecentrums webbplats med material som kan användas för att utveckla verksamheter att bättre möta behoven hos barn och unga med funktionsnedsättningar. Där samlas även forskning, webinarier, goda exempel och diskussionsmaterial som kan användas av kulturskolorna. Likt barn och unga med funktionsnedsättningar är även barn och unga i socioekonomiskt utsatta områden en prioriterad målgrupp i uppdraget. Under året har Kulturskolecentrum tagit fram två reportagefilmer där verksamma i kulturskolan intervjuas avseende hur barn och unga i socioekonomisk utsatthet i högre grad kan ta del av kulturskolans verksamhet och vad som är viktigt att tänka på i utformningen av verksamheten.

Kulturskolecentrum har låtit genomföra en extern uppföljning av den statliga strategin för den kommunala kulturskolan 2020–2022 och hur Kulturskolecentrum, Kulturskolebidraget och Kulturskoleklivet bidrar till att målet för de statliga insatserna kan uppnås. I rapporten *Uppföljning av den statliga strategin avseende kulturskolan* framgår att insatserna gemensamt bidrar till utveckling i linje med det av regeringen beslutade målet för de statliga insatserna till kulturskolan (jfr ovan). Det framkommer bland annat att utvecklingsbidraget till kulturskolor är den insats som flest kulturskolor tar del av, samt att fler insatser kan krävas för att utbildningarna till kulturskolepedagoger ska fyllas. Uppföljningen och dess rekommendationer har under året diskuterats med lärosätena inom Kulturskoleklivet, intresseföreningen Kulturskolerådet och Sveriges kommuner och regioner. Kulturskolecentrum avser att arbeta vidare med rekommendationerna under 2024.

I början av året publicerades en nationell kartläggning över öppen kulturskoleverksamhet som en metod för att bredda deltagandet i kulturskolan, *Öppen verksamhet i kulturskolan – en väg till breddat deltagande*. Det framkom att den öppna verksamheten i kulturskolan kännetecknas av låga trösklar såsom avgiftsfri verksamhet och inga krav på föranmälan. Under hösten har

¹⁶ Kulturrådet. *Redovisning av utvecklingsbidraget till kulturskolor 2021–2022. Vad går bidraget till?*

Kulturskolecentrum, utifrån resultatet i uppföljningen, genomfört tre webinarier för att dela kunskap och metoder om hur kulturskolan kan arbeta för att bredda deltagandet i verksamheten. Till arbetet har ett tillfälligt nätverk startats inom vilket kulturskoleutvecklare och kulturskolechefer kan dela erfarenheter med varandra. Kulturskolecentrum fortsätter att arbeta med resultatet i kartläggningen under det kommande året.

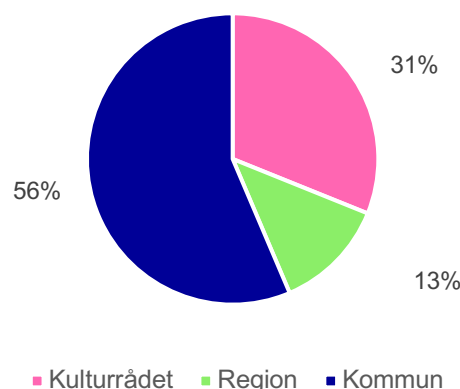
6.5. Medfinansiering av regioner, kommuner och andra aktörer

Kulturrådet ska följa upp och redovisa hur den statliga bidragsgivningen kompletteras genom medfinansiering av regioner, kommuner och andra aktörer.

Kulturrådets statliga finansiering kompletteras i de flesta fall med finansiering från regioner, kommuner eller andra aktörer. Medfinansiering kan antingen vara ett kriterium eller en prioriteringsgrund för att få bidrag från Kulturrådet. Redovisningen av hur Kulturrådets bidragsgivning kompletteras med medfinansiering utgår från den information som lämnas i ansökningarna. De flesta som beviljas statligt bidrag får dock inte hela det sökta beloppet, vilket gör att många aktörer ändrar sina ekonomiska åtaganden utifrån förutsättningarna. Med andra ord får Kulturrådet en tillförlitlig finansieringsbild först i efterhand, när myndigheten följer upp bidragsmottagarnas genomförda aktiviteter och ekonomiska redogörelser.

Annan finansiering är ett formellt krav för att få statligt stöd enligt fem¹⁷ av de förordningar som styr Kulturrådets bidragsfördelning. Under 2023 beslutade Kulturrådet om cirka 580 miljoner kronor i bidrag till mottagare inom dessa samtliga bidragstyper. Fördelade bidrag inom kultursamverkansmodellen ingår inte i sammanställningen.

Figur 6. Förväntad fördelning mellan bidrag från Kulturrådet, regioner och kommuner bland beviljade ansökningar där medfinansiering är ett formellt krav (exklusive kultursamverkansmodellen), procent

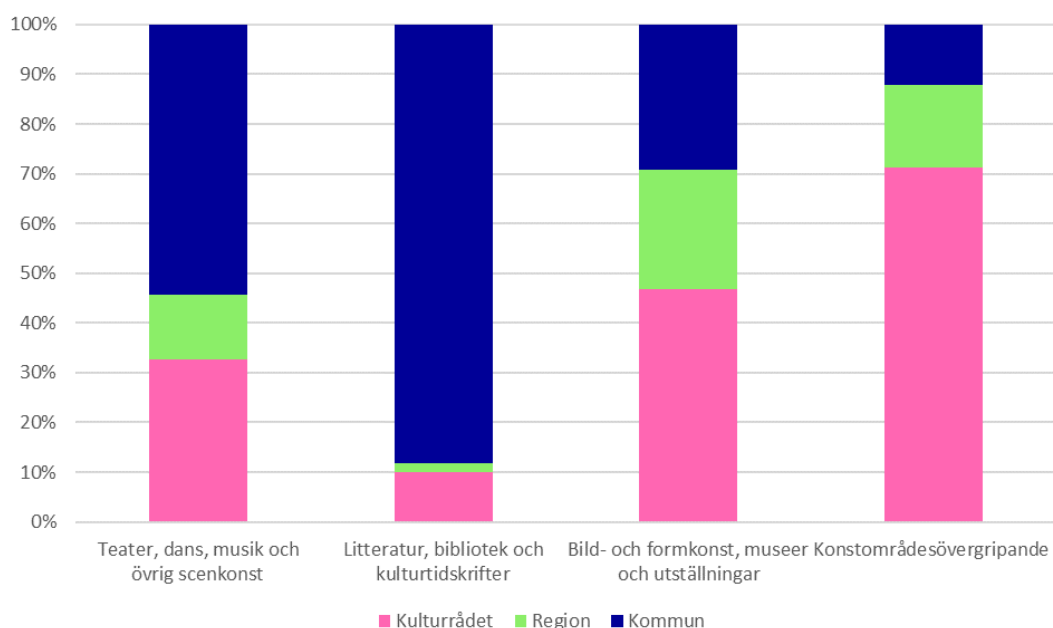

¹⁷ Förordning (2020:337) om statsbidrag till aktörer inom bildkonst, form och konsthantverk, förordning (2012:516) om statsbidrag till det fria kulturlivet inom teater-, dans- och musikområdet, förordning (2012:517) om statsbidrag till kulturella ändamål, förordning (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet, förordning (1996:1598) om statsbidrag till regional kulturverksamhet.

Figur 6 visar Kulturrådets finansiering i förhållande till regional och kommunal finansiering vad gäller bidrag där medfinansiering är ett krav. Det är viktigt att betona att fördelningen bygger på de uppgifter som bidragsmottagarna angett i ansökan, och baseras på förväntad medfinansiering och inte på faktiskt utfall. Av det totala beloppet på cirka 1,9 miljarder kronor som Kulturrådet, regioner och kommuner preliminärt fördelade uppgick Kulturrådets andel till 31 procent.

Sveriges kommuner och regioners ekonomirapport¹⁸ från oktober 2023 visar att kommunsektorns ekonomi är mycket ansträngd. Resultatet i kommuner och regioner var totalt 43 miljarder kronor år 2022, vilket var en försämring med 26 miljarder jämfört med 2021. I rapporten konstateras att ett sammantaget underskott i sektorn väntas för 2023, där i stort sett alla regioner och en tredjedel av kommunerna går med underskott vid 2023 års slut. 2024 väntas situationen förvärras ytterligare och underskotten beräknas växa till över 30 miljarder kronor. Kulturrådet följer utvecklingen och hur den påverkar den offentliga finansieringen av kultur.

Figur 7. Förväntad fördelning mellan bidrag per konstområde från Kulturrådet, regioner och kommuner bland beviljade ansökningar där medfinansiering är ett formellt krav (exklusive kultursamverkansmodellen), procent

Figur 7 visar att Kulturrådets medfinansiering varierade stort mellan olika konstområden. Kulturrådet stod för mer än halva finansieringen inom de konstområdesövergripande bidragen. Inom områdena litteratur, bibliotek och kulturtidskrifter stod däremot kommunerna för merparten av bidragsmottagarnas finansiering. Även inom området teater, dans, musik och övrig scenkonst kom den största delen av finansieringen från kommuner, men där mottog Kulturhuset

¹⁸ Sveriges kommuner och regioner, *Ekonomirapporten, maj samt oktober 2023 – om kommunernas och regionernas ekonomi*.

Stadsteatern i Stockholm ensamt cirka hälften av de redovisade kommunala medlen.

6.6. Nationella minoriteters kultur

Kulturrådet ska i årsredovisningen redovisa hur myndigheten verkat för det samiska folkets och övriga nationella minoriteters kultur i såväl kultursamverkansmodellen som övrig bidragsgivning och verksamhet. Redovisningen ska göras utifrån de nationella kulturpolitiska målen och de minoritetspolitiska målens delområden språk och kulturell identitet samt inflytande och delaktighet.

Utöver bidragsgivning till nationella minoriteters kultur har Kulturrådet arbetat med samordning inför myndighetssamråd med nationella minoritetsorganisationer och myndigheten har även förberett genomförandet av en nätverksträff för regionalt nätverk för nationella minoriteters kultur som ägde rum under våren.

Kulturrådets samlade bidragsgivning till urfolket samers och nationella minoriteters kultur och litteratur för 2023 ligger på samma nivå som året innan (tabell 18). Både under 2022 och 2023 har Kulturrådet valt att bevilja verksamhetsbidrag till organisationer som under ett antal år erhållit projektbidrag. På så sätt säkras en långsiktighet för dessa verksamheter.

Tabell 18. Bidragsgivning till urfolket samers och nationella minoriteters kultur och litteratur 2021–2023, tusen kronor

	2023	2022	2021
Nationella minoriteter/projektbidrag (tkr)	5 750	6 347	4 584
Antal ansökningar	121	96	95
Antal beviljade ansökningar	55	59	54
Nationella minoriteter/verksamhetsbidrag (tkr)*	11 350	11 600	8 800
Antal ansökningar	19	26	15
Antal beviljade ansökningar	12	16	8
Nationella minoriteter/litteratur (tkr)	2 769	1 889	1 515
Antal ansökningar	37	33	36
Antal beviljade ansökningar	30	22	19
TOTALT (tkr)	19 869	19 836	14 899

*Inkluderar tillfällig förstärkning av verksamhetsbidrag 2022.

Ett av tre teman för Göteborgs bokmässan 2023 var judisk kultur vilket märktes bland ansökningar till projektbidrag. Det och Kulturrådets riktade informationsinsatser har troligtvis bidragit till att antalet ansökningar om projektbidrag har ökat med 26 procent jämfört med året innan. Kulturrådet noterar även en ökning av antalet samiska projekt, som tidigare sökt bidrag från Sametinget.

Beviljandegraden för planerad utgivning av nationella minoriteters litteratur har ökat under 2023 jämfört med året innan. Det beror troligtvis på ändrade arbetssätt. Tidigare år har bedömning av ansökningar gjorts av enskilda sakkunniga. Sedan 2023 bedöms ansökningarna av Kulturrådets referensgrupp

för nationella minoriteters kultur och en samlad kompetens i bedömningen möjliggöra att fler aspekter av en ansökan kan beaktas.

Kulturrådet bedömer att myndigheten genom bidragsfördelning inom området bidrar till allas lika rättigheter att delta i kulturlivet och bidrar även till att uppfylla det nationella kulturpolitiska målet att främja ett levande kulturarv genom att stödja de nationella minoritetsspråkens bevarande, användning och utveckling. De minoritetspolitiska målen tas särskilt till vara i de riktade verksamhets- och projektbidragen samt stödet till planerad utgivning av nationella minoriteters litteratur.

Under hösten genomförde Kulturrådet strukturerade samråd med de nationella minoriteterna för att öka deras inflytande i frågor som berör dem, samt för att fånga upp minoriteternas behov och därmed uppfylla minoritetslagstiftningen. Samråden genomfördes för tredje året i rad tillsammans med Institutet för språk och folkminnen och Kungliga biblioteket. I år deltog även Folkbildningsrådet för första gången. Agendan för mötena bestäms av de nationella minoriteternas organisationer gemensamt med de tre myndigheterna.

Kulturrådet bedömer att samråden med de nationella minoriteterna och Sametinget samt den nationella nätverksträffen med regionerna har bidragit till en ökad gemensam kunskapsuppbyggnad mellan nationell och regional nivå och de nationella minoriteterna och därmed skapat ett underlag för att utveckla arbetet inom området.

Kulturrådet har återkommande haft svårt att engagera unga som tillhör nationella minoriteter och urfolket samerna i samråd. För att utforska andra, mer engagerande, former för delaktighet genomförde Kulturrådet under hösten en pilot i storytelling för att lyfta fram ungas röster på konst- och kulturområdet. Filmerna som tagits fram inom piloten har visats på samråd med vuxna som tillhör nationella minoriteter och urfolket samerna samt i samband med Kulturrådets deltagande på regionala barnrättsdagar. Filmerna har bidragit till att fördjupa diskussionen om kultur, språk och identitet utifrån ungas perspektiv. Kulturrådet kommer att fortsätta arbeta med materialet under 2024.

Under året har Kulturrådet deltagit som experter i utredningen om nationell strategi för att stärka judiskt liv i Sverige. Utredningen presenterar sitt resultat för regeringen i januari 2024.

7. Redovisning enligt regleringsbrev

I detta avsnitt redovisar Kulturrådet i enlighet med återrapporteringskrav som finns i myndighetens regleringsbrev.

7.1. Konstnärlig frihet

Statens kulturråd ska i enlighet med de nationella kulturpolitiska målen värna den konstnärliga friheten. Myndigheten ska redovisa vilka åtgärder myndigheten vidtagit för att säkra den konstnärliga friheten inom ramen för bidragsgivningen.

Kulturrådet har värnat den konstnärliga friheten genom flera insatser 2023. Genom fördelning av myndighetens bidrag bidrar Kulturrådet till stärkt konstnärlig frihet och främjar konstnärlig mångfald. På så sätt säkerställer myndigheten att de bidrag Kulturrådet fördelar bidrar till ett fritt och öppet kulturliv.

Genomförandet av 9th World Summit on Arts and Culture i samarbete med IFACCA har bidragit till ny relevant kunskap om konstnärlig frihet till såväl policy-nivå som hos civilsamhälle och kulturaktörer. Mer information om det internationella toppmötet finns i avsnitt 7.8.

Att myndigheten samlade till ett internationellt toppmöte skapar också synergier till Kulturrådets mer långsiktiga arbete att främja den konstnärliga friheten internationellt inom Unescos 2005-konvention samt i myndighetens samarbete med Sida inom Program konstnärlig frihet. Inom båda dessa initiativ ser Kulturrådet också goda resultat under 2023, där myndigheten bland annat har bidragit till att tydliggöra konstnärlig frihet på agendan inom Unescos fortsatta arbete. Även under det deskmöte som genomfördes inom Kreativa Europa lyfte Kulturrådet vikten av att stärka den konstnärliga friheten i ett europeiskt sammanhang.

Kulturrådet har under året även medverkat vid flera andra konferenser, nationellt och internationellt: ICORN Network Meeting i Bryssel och Folk och kultur i Eskilstuna, där Kulturrådet presenterat myndighetens arbete inom konstnärlig frihet.

I Kulturrådets uppdrag ingår att verka för att fler städer i Sverige ska bli fristäder för hotade och förföljda konstnärer och ingå i det internationella fristadsprogrammet ICORN. Detta är ett långsiktigt arbete och antalet fristäder ligger kvar på samma nivå som 2022. Två kommuner och en region är för närvarande inne i en process för att ansluta sig till fristadsprogrammet. Kulturrådet fördelade under året projektbidrag till insatser som ger uppmärksamhet kring fristadsfrågor, stärker, utvecklar och förankrar det nationella fristadsarbetet i Sverige och ger möjlighet för fristadskonstnärer att fortsätta med det egna konstnärskapet samt delta i offentliga och konstnärliga sammanhang. Kulturrådet har även beviljat bidrag till en nationell samordnare av ICORN-fristäder i Sverige för att främja en utveckling av fristadssystemet. Sammantaget bidrar dessa insatser till att stärka den konstnärliga friheten med yttrandefriheten som grund.

Under året har Kulturrådet stärkt vårt arbete med att synliggöra och motverka diskriminerande hinder i kulturlivet genom att ta fram ett kunskapsunderlag med analyser av hinder och möjliggörare för breddad rekrytering till kultursektorn.

Kunskapsunderlaget presenterades och diskuterades i flera olika kulturpolitiska sammanhang under året.

Slutligen arbetar Kulturrådet även med konstnärlig frihet i bidragsgivningen genom att Kulturrådets referensgrupper tar fram beslutsunderlag för, och arbetsgrupper fattar beslut om, bidragsgivningen för det fria kulturlivet. Det är så principen om armlängds avstånd tillämpas på Kulturrådet. Referens- och arbetsgrupperna har att förhålla sig till riktlinjer som, där det är relevant¹⁹, tydliggör att det är den konstnärliga kvaliteten som ska vara styrande för deras beslutsfattande. För att undvika att andra kriterier än konstnärlig kvalitet blir styrande för besluten arbetar Kulturrådet även med information om hur omedveten bias kan påverka beslutsfattande och säkrar att referens- och arbetsgrupperna tillämpar ett självreflekterande arbetssätt.

7.1.1. Program konstnärlig frihet

Kulturrådet har skapat synergier mellan kulturpolitiska och biståndspolitiska insatser genom myndighetens Sida-finansierade program för konstnärlig frihet. Kunskapsöverföring och samarbete i frågor om exempelvis kulturens roll i det internationella utvecklingssamarbetet och en stärkt konstnärlig frihet globalt ingår i ett utökat arbete för samverkan mellan bistånds- och kulturpolitik.

Genom årsrapportering från, och årsmöten med, programmets partnerorganisationer bedömer Kulturrådet att insatser inom programmet bidragit till att främja den konstnärliga friheten internationellt. En behovs- och aktörskartläggning genomfördes under hösten 2023 och under nästa år kommer en extern utvärdering av programmet att genomföras. Under 2023 har Kulturrådet fördelat nära 2,4 miljoner kronor till sju mottagare.

Programmet har bidragit till en ökning av antalet hotade konstnärer som fått skydd och juridiskt stöd under 2023. En stor del av det samlade stödet från organisationerna har gått till att stärka konstnärers möjligheter att vara verksamma i fristäder, där partners inom programmet har utvecklat befintliga och nya fristäder samt residens i ett flertal länder i det globala syd, och erbjudit rättsligt skydd. Flera av organisationerna har utökat sin juridiska rådgivning och stärkt sina insatser för att höja kompetensen bland jurister i frågor som rör konstnärlig frihet. Partners har även organiserat flertalet workshops, seminarier, samtal och konferenser för att belysa frågor rörande konstnärlig frihet och konstnärers situation i världen idag.

Under World Summit on Arts and Culture deltog programmets alla elva partnerorganisationer på plats i Stockholm, vilket stärkte nätverket inom programmet samt möjliggjorde för synergier med andra aktörer. Nya idéer och samarbeten uppstod under konferensen, till exempel ett riktat initiativ för att stötta konstnärer i Sudan. Nätverksbyggande av detta slag är avgörande för att stärka konstnärers skydd och rättigheter internationellt. Som en del i nätverks- och kunskapsbyggande har Kulturrådet deltagit i International Cities of Refuge Networks

¹⁹ Kulturrådet fördelar även bidrag till aktörer som inte själva bedriver konstnärlig verksamhet, till exempel centrubildningar, och för dessa bidrag finns andra kriterier.

(ICORN) internationella nätverksmöte i Bryssel, samt i Safe Havens-konferensen i Aten.

Inom ramen för programmet har Kulturrådet etablerat en grupp för erfarenhetsutbyte som består av myndigheter och organisationer som arbetar med kultur och bistånd och internationella frågor och bidrag. Kulturrådet samlar två gånger per år representanter från Konstnärsnämnden, Kulturdepartementet, Riksteatern, Svenska institutet, Svenska Unescorådet och Sida. Myndigheten bedömer att erfarenhetsutbytet bidrar till att identifiera möjligheter till samarbete, gemensamt lärande och synergier mellan verksamheternas olika insatser.

Vår samlade bedömning är att programmets insatser bidrar till att i internationella sammanhang främja kulturens roll för yttrandefrihet och demokratisering, i enlighet med uppdrag i Kulturrådets regleringsbrev.

7.2. Bidragsgivning inom kultursamverkansmodellen

Statens kulturråd ska redovisa kultursamverkansmodellens bidragsgivning fördelat på de stödberättigade områdena.

Kultursamverkansmodellen omfattar en betydande andel av Kulturrådets sammantagna bidragsgivning. Anslagsposten uppgår till cirka 1,6 miljarder kronor. Ändamålet med det statliga bidraget är att bidra till att de nationella kulturpolitiska målen uppnås samt ge ökade möjligheter till regionala prioriteringar och variationer. Detta genom att medfinansiera regionala kulturverksamheter.

De statliga bidragen inom kultursamverkansmodellen fördelas till regioner, som i sin tur fördelar bidraget vidare till regionala kulturverksamheter. Regionernas fördelning av statliga och regionala bidrag till kulturverksamheter ska ske utifrån den kulturplan som regionen fastställt. Planen ligger också till grund för Kulturrådets beslut om hur de statliga bidragen fördelas mellan regioner. Kulturrådet samverkar med samverkansrådets parter i arbetet med att fördela och följa upp de statliga bidraget. För mer information om Samverkansrådet, se avsnitt 2.1.

För att bidragsgivningen inom kultursamverkansmodellen ska fungera på ett ändamålsenligt sätt krävs en löpande samverkan och dialog mellan regioner och stat. För att tydliggöra Kulturrådets arbete med kultursamverkansmodellen har Kulturrådet under 2023 tagit fram och beslutat om nya riktlinjer för myndighetens arbete. I riktlinjerna uttolkas olika begrepp från förordningen. De innefattar också en samlad bild över hur myndigheten ska arbeta med kultursamverkansmodellen. Kulturrådet har under året också utvecklat arbetssättet för hur regionerna ska bekräfta de statliga och regionala bidragen fördelas till regionala kulturverksamheterna inom aktuellt budgetår.

Kulturrådet har även utarbetat ett nytt informationspaket i syfte att öka kunskapen och stärka kompetensen om våra arbetssätt och om rollfördelningen mellan stat, region och kommun inom kultursamverkansmodellen. Myndigheten har genomfört ett flertal informationsinsatser för regionala och kommunala kulturförvaltningar och respektive nivåns politiskt förtroendevalda.

7.2.1. Bidragens fördelning

Under 2023 har Kulturrådet fördelat cirka 1,49 miljarder kronor till de regioner som ingår i kultursamverkansmodellen. Utöver detta har 106 miljoner kronor fördelats till regionala kulturverksamheter i Stockholms län som är utpekade i Kulturrådets regleringsbrev. Kulturrådet fördelade 31 miljoner kronor av anslaget till regionala utvecklingsprojekt.

De årliga statliga verksamhetsbidragen inom kultursamverkansmodellen har bidragit till att finansiera cirka 250 verksamheter inom modellens sju utpekade områden. I tabell 19 presenteras de uppgifter som regionerna lämnat till Kulturrådet om bidragets årliga fördelning till de olika konst- och kulturområdena inom modellen.

Uppgifterna i tabellen har inte kunnat kvalitetssäkrats på samma sätt som när Kulturrådet följer upp bidragens användning, men utifrån erfarenheter från tidigare uppföljningar bedömer Kulturrådet att uppgifterna påvisar en rättvisande bild över den procentuella uppdelningen av bidrag mellan områden. Ett detaljerat utfall över de enskilda verksamheternas finansiering för verksamhetsåret följs upp med data som lämnas i Kulturdatan under 2024.

Grunden för fördelning av verksamhetsbidrag är att statens medfinansiering av regional konst- och kulturverksamhet sammantaget ska bidra till uppfyllelse av de nationella kulturpolitiska målen samt ge möjligheter till regionala prioriteringar och variationer. Den ska bidra till att upprätthålla och utveckla en kulturell infrastruktur i regionerna samt främja stabilitet och förutsägbarhet för kulturverksamheten i regionerna. Därutöver har tre strategiska utvecklingsområden för de regionala kulturverksamheterna formulerats tillsammans med regionerna:

- utveckla den regionala kulturella infrastrukturen, etablera och stärka samverkansformer och interregionala samarbeten.
- ge utrymme till konst- och kulturområden med en svag regional struktur.
- insatser som leder till att fler invånare deltar i kulturlivet.

Kulturrådet har vid årets fördelning av verksamhetsbidrag särskilt förstärkt regionala prioriteringar inom bild- och formverksamheter, hemslöjdsfrämjande och litteraturfrämjande verksamheter samt verksamheter för professionell dans och cirkus. Kulturrådets prioriteringar bedömer Kulturrådet ha bidragit till att öka en tillgång till en mångfald av olika konst- och kulturuttryck.

Sammantaget bedömer Kulturrådet att bidragsgivningen möjliggjort att upprätthålla en tillgång till, och utveckla en infrastruktur av, regionala kulturverksamheter runt om i landet. Verksamheterna bidrar till att invånare har en ökad möjlighet att delta i kulturlivet.

Kulturrådets årsredovisning 2023

Tabell 19. Beviljade verksamhetsbidrag till regional kulturverksamhet 2023 och regionernas fördelning mellan kulturområden, procent

Region	Biblioteks- verksamhet och läs- och litteratur- främjande verksamhet	Film- kulturell verksamhet	Främjande av hemsöjd	Konst- och kulturområdes- övergripande	Museiverksamhet och museernas kulturmiljö- arbete	Professionell bild- och formverksamhet	Professionell teater-, dans- och musik- verksamhet	Regional enskild arkiv- verksamhet	Totalsumma
Blekinge	5 %	2 %	3 %	1 %	21 %	2 %	64 %	2 %	27 257
Dalarna	7 %	3 %	2 %	0 %	15 %	4 %	68 %	1 %	43 338
Gotland	6 %	4 %	2 %	3 %	33 %	1 %	51 %	B	27 868
Gävleborg	A	A	A	27 %	21 %	A	49 %	4 %	50 288
Halland	7 %	2 %	2 %	8 %	24 %	2 %	54 %	2 %	38 433
Jämtland	A	A	A	12 %	28 %	A	58 %	2 %	41 167
Jönköping	A	A	A	14 %	19 %	5 %	59 %	3 %	45 724
Kalmar	8 %	2 %	2 %	1 %	29 %	7 %	51 %	1 %	38 990
Kronoberg	6 %	2 %	2 %	1 %	20 %	2 %	68 %	C	39 061
Norrbottnen	9 %	2 %	2 %	1 %	10 %	3 %	71 %	1 %	58 598
Skåne	2 %	2 %	1 %	0 %	19 %	3 %	71 %	1 %	238 667
Sörmland	9 %	2 %	2 %	0 %	17 %	5 %	60 %	5 %	35 436
Uppsala	A	A	C	9 %	15 %	A	75 %	2 %	47 668
Värmland	A	A	A	10 %	14 %	C	74 %	2 %	63 803
Västerbotten	4 %	2 %	1 %	1 %	10 %	1 %	80 %	1 %	87 311
Västernorrland	4 %	D	C	0 %	12 %	1 %	79 %	3 %	56 152
Västmanland	6 %	2 %	2 %	3 %	14 %	1 %	72 %	1 %	37 242
Västra Götaland	A	1 %	A	10 %	9 %	1 %	78 %	1 %	378 309
Örebro	6 %	3 %	1 %	2 %	12 %	2 %	72 %	1 %	48 211
Östergötland	4 %	1 %	1 %	0 %	12 %	1 %	80 %	1 %	86 426
Totalsumma	3 %	2 %	1 %	6 %	15 %	2 %	71 %	1 %	1 489 949

A. Redovisas under konst- och kulturområdesövergripande verksamhet.

B. Finansieras och redovisas inte inom ramen för kultursamverkansmodellen.

C. Redovisas under museiverksamhet.

D. Redovisas under professionell teater-, dans- och musikverksamhet.

Utöver de årliga verksamhetsbidrag som fördelats inom modellen har Kulturrådet under året fördelat drygt 31 miljoner kronor till regionala utvecklingsbidrag. Hur fördelningen sett ut per konst- och kulturområde framgår av tabell 20.

Tabell 20. Utvecklingsbidrag till regional kulturverksamhet 2021-2023, per kulturområde, tusen kronor

Konstområde	2023			2022			2021		
	Antal ansökningar	Antal beviljade ansökningar	Beviljat bidrag, tkr	Antal ansökningar	Antal beviljade ansökningar	Beviljat bidrag, tkr	Antal ansökningar	Antal beviljade ansökningar	Beviljat bidrag, tkr
Professionell teater-, dans- och musikverksamhet	100	33	14 771	73	38	17 510	63	30	11 716
Museiverksamhet, kulturmiljöarbete	17	6	1 680	16	5	2 160	22	8	3 900
Biblioteksverksamhet och läs- och litteraturfrämjande verksamhet	5	1	225	10	5	2 180	10	6	2 740
Professionell bild- och formverksamhet	29	12	4 185	41	18	6 085	24	17	5 355
Regional enskild arkivverksamhet	4	2	750	3	2	420	6	4	1 120
Filmkulturell verksamhet	9	5	2 363	10	6	2 260	7	6	2 334
Främjande av hemslöjd	3	3	770	1	0		1	1	134
Konst- och kulturområdesövergripande verksamhet	45	16	6 293	28	13	6 215	32	12	4 447
TOTALT (tkr)	212	78	31 036	182	87	36 830	165	84	31 746

Vid fördelningen av 2023 års utvecklingsbidrag till regional kulturverksamhet har Kulturrådet beaktat regeringens prioritering av digitalisering, interregional samverkan, insatser för att stärka arrangörer samt barn och unga.

7.2.2. Dialoger och samverkan med regioner

Kultursamverkansmodellen bygger på en fungerande samverkan mellan regionerna och staten. Kulturrådet har löpande dialoger med regionerna för att främja att modellen i så hög grad som möjligt bidrar till de kulturpolitiska målen och för att få en fördjupad förståelse för regionernas olika förutsättningar och utmaningar. Detta är således en del av Kulturrådets övriga främjande arbete vid sidan av bidragsgivning och uppföljning.

I år har Kulturrådet genomfört två dialoger med varje enskild region inom modellen. Vid årets dialoger har Kulturrådets haft ett särskilt fokus på hemslöjdsfrämjande verksamhet. Dialogerna genomfördes i samarbete med Nämnden för hemslöjdsfrågor. Kulturrådet har även lyft tillgänglighetsperspektiv i kulturlivet med varje region. Som grund för denna dialog låg den uppföljning som Kulturrådet tagit fram om hur kulturaktörer inom olika sektorer arbetar med tillgänglighet för att personer med funktionsnedsättning ska kunna besöka, delta i eller arbeta inom kulturlivet.

Den årliga samverkanskonferensen fokuserade på kulturpolitik i en regional kontext. Konferensen genomfördes med samtliga regioner inom kultur-

samverkansmodellen och alla parter inom samverkansrådet. Under året har även två rundabordssamtal genomförts. Ett rundabordssamtal genomfördes i samarbete med Filminstitutet, med fokus på filmfrämjande verksamhet. Samtalet riktade sig i första hand till regionala kulturverksamheter inom filmområdet. Representanter från 19 regioner deltog. Det andra rundabordssamtalet riktade sig till de regionala kulturcheferna. Bland annat lyftes kommande års ekonomiska förutsättningar för staten och den utredning inom vilken förändringar för modellen har föreslagits. Vid mötet deltog 19 regioner.

Kulturrådet kan konstatera att arbetet med dialoger och samverkan med regioner är resurskrävande. Samtidigt är vår bedömning att arbetssättet stärker förutsättningar för att uppnå de mål som finns för bidragsgivningen, att bidra till de kulturpolitiska målen uppfyllelse samt möjliggöra regionala variationer och prioriteringar.

7.2.3. Uppföljning av regional kulturverksamhet

Kulturrådet följer årligen upp regionala kulturverksamheters förutsättningar. Uppföljningen bygger på data och bilagor, i form av årsredovisningar och verksamhetsberättelser, som lämnats i kulturdatan. Underlagen har Kulturrådet sedan bearbetat, kvalitetssäkrat och sammanställt i en rapport, *Kultursamverkansmodellen: Uppföljning av ekonomi, personal och aktiviteter 2022*. I rapporten har myndigheten, utöver de årligen återkommande uppgifterna som avser verksamheternas förutsättningar att verka, särskilt följt upp hur verksamheterna uppfattar att de fortsatt påverkats av pandemin samt det allmänna ekonomiska läget för 2022.

Kulturrådet genomför även tematiska undersökningar av kultursamverkansmodellen. Under 2023 har vi publicerat rapporten *Jästen i modellen*, som undersöker ändamålsenligheten i regeringens styrning av de regionala utvecklingsbidragen och Kulturrådets möjligheter att utveckla arbetet med bidraget, bland annat kopplat till att skapa förutsättningar för kunskapsutbyte mellan projektägare. Under 2023 har Kulturrådet också förberett och med regionerna förankrat 2024 års tematiska undersökningar, som kommer inrikta sig mot bild och form samt museers kulturmiljöarbete.

Uppföljningen bidrar till att Kulturrådet kan få en bild av de regionala kulturverksamheternas förutsättningar och delvis följa effekter av bidragsgivningen. Det bidrar även till att tydliggöra om det finns behov av att förändra myndighetens arbetssätt och prioriteringar. Sammantaget bedömer Kulturrådet att uppföljningen bidrar till ett kontinuerligt utvecklingsarbete för att säkerställa att ändamålsenligheten med modellen stärks.

7.3. Bidragsgivning till civila samhällets aktörer

Statens kulturråd ska redovisa myndighetens bidragsgivning, i form av verksamhetsbidrag och andra bidrag, till det civila samhällets organisationer.

I regeringens proposition *En politik för det civila samhället* (prop. 2009:10/55) definieras det civila samhället som en arena skild från staten, marknaden och det enskilda hushållet, där människor, grupper och organisationer agerar tillsammans för gemensamma intressen.

I propositionen *Tid för kultur*, i vilken dagens kulturpolitiska mål formulerades, tydliggörs vissa grundläggande utgångspunkter för kulturpolitiken. I propositionen står skrivet att *”De statliga insatserna på kulturområdet syftar till stor del till att främja mångfald genom att stödja konstnärligt och kulturellt angelägen verksamhet som helt eller delvis inte skulle kunna komma till uttryck på marknadsmässiga villkor.”* (Prop. 2009/10:3, s. 28)

Utifrån ett kulturpolitiskt perspektiv är det centralt att konst och kultur inte endast ska kunna organiseras genom offentliga initiativ eller helt på marknadens villkor. Detta bidrar till ett friare kulturliv som innefattar en större mångfald av aktörer, något som vi också bedömer bidrar till en ökad delaktighet i kulturlivet. En stor del av de konst- och kulturverksamheter som söker bidrag hos Kulturrådet har inte förutsättningar att verka på marknadens villkor, utan drivs av organisationer inom civilsamhället.

Aktörer som är organiserade inom civilsamhället finns representerade inom de flesta av Kulturrådets olika bidragstyper. Det finns dock en variation av hur stor andel av bidragsmedel som går till civilsamhället mellan de olika bidragstyper. Detta beror bland annat på hur kulturlivets olika delar är organiserade och bidragens ändamål och utformning.

Av tabellen framgår hur mycket bidragsmedel som fördelats till organisationer inom civilsamhället. Dessa bidragsmedel utgör 12 procent av Kulturrådets totala bidragsgivning. Om vi räknar bort den bidragstyp som bara får fördelas till Sveriges regioner, verksamhetsbidrag inom kultursamverkansmodellen, utgör bidragen till civilsamhället 27 procent av Kulturrådets fördelade bidragsmedel.

Den största förändringen i årets utfall av bidrag till civilsamhällets organisationer är en följd av att Kulturrådet inte längre har i uppdrag att fördela kris- och återstartsstöd. En annan större förändring som syns i tabellen nedan är att verksamhetsbidragsbeslut 2022 ökat med cirka knappt 100 miljoner kronor för att sedan minska med liknande belopp under 2023. Detta kan till största del förklaras av att Kulturrådet övergick till att nyttja anslagsbemyndigande för vissa bidrag, samt tillfälliga medel som fördelades som tillfälliga förstärkningar under 2022.

Tabell 21. Beviljade bidrag till civila samhällets organisationer 2021-2023, tusen kronor

	2023	2022	2021
Verksamhetsbidrag (tkr)	237 667	333 321	230 172
Antal beviljade ansökningar	460	758	446
Andra bidrag (tkr)	89 351	137 511	95 455
Antal beviljade ansökningar	657	733	553
Krisstöd och återstartsstöd (tkr)	–	283 513	282 732
Antal beviljade ansökningar	–	664	1 076
TOTALT (tkr)	327 018	754 346	608 358

7.4. Agenda 2030

Statens kulturråd ska med utgångspunkt i det riksdagsbundna målet för Agenda 2030 redovisa resultat från myndighetens verksamhet som bidrar till genomförandet av agendan.

Kulturrådet arbetar genom en mängd olika insatser för att främja konstnärlig utveckling, breddat deltagande och tillgänglighet. Myndigheten bidrar direkt eller indirekt till flera mål och delmål i Agenda 2030, många gånger genom flera olika aktiviteter. Här förklarar Kulturrådet hur man kan hitta till relevanta prestationer.

Utöver de fyra mål regeringen bedömt som mest relevanta för kulturområdet (mål 4, 10, 11 och 16)²⁰ bedömer myndigheten att verksamheten i olika utsträckning även bidrar till genomförande av målen 3, 5, 8 och 17. Således har Kulturrådets verksamhet påverkan på följande åtta mål:

Figur 8. Agenda 2030-mål som Kulturrådets verksamhet har påverkan på

I årsredovisningen redovisas exempel på resultat från 2023 års verksamhet som har koppling till dessa åtta hållbarhetsmål.

De nationella kulturpolitiska målen anger att kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund. Alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet. Kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska prägla samhällets utveckling. Kulturrådets grunduppdrag kopplar därigenom till Agenda 2030, vilket vår årsredovisning tydligt visar.

7.4.1. God hälsa och välbefinnande

Kulturrådet bidrar i vissa delar till genomförande av målet rörande god hälsa och välbefinnande (mål 3), exempelvis genom att bidra till ett offentligt finansierat kulturutbud som finns tillgängligt för alla barn och unga. Barnombudsmannen pekar på en möjlig koppling mellan barns hälsa och välbefinnande och deras tillgång till kultur- och fritidsaktiviteter²¹. Ett antal av myndighetens bidrag har

²⁰ Budgetproposition för 2018, (utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid), s.64.

²¹ <https://www.barnombudsmannen.se/stallningstaganden/publikationer/alla-tar-ju-inte-ansvar/>

barn som målgrupp, bland andra Skapande skola och bidrag till kommuner som bedriver kulturskoleverksamhet. Därutöver genomför vi olika främjande insatser som kan bidra till barns välbefinnande. Läsning kopplas ihop med skolresultat och utbildning och bedöms ha bäring på god hälsa. Kulturrådet bidrar i vissa delar till genomförandet av detta mål, både genom vår bidragsgivning och genom olika främjande insatser. Få aktiviteter har dock en direkt koppling till hälso- och sjukvården.

Prestationer som är kopplade till målet om god hälsa och välbefinnande finns i avsnitt 6.2, 6.4.1 samt 6.4.2.

7.4.2. God utbildning för alla

Flera av Kulturrådets insatser har direkt eller indirekt koppling till det utbildningspolitiska området och arbetet tar avstamp i principer om jämlikhet. Exempel på sådana insatser är bidraget Skapande skola, som söks av huvudmän för grundskola och som främjar förutsättningarna för alla barn att ta del av kultur inom ramen för sin utbildning, bidrag till kommuner som bedriver kulturskoleverksamhet och olika läsfrämjande insatser. Vidare bidrar Kulturrådets arbete med inköpsstöd till folk- och skolbibliotek också till att skapa förutsättningar för god utbildning för alla.

Kulturrådet medverkar även till fortbildning av vuxna konstnärer och andra verksamma i kultursektorn genom att fördela bidrag till de centrumbildningar som finns för olika konstarter. Centrumbildningarna genomför bland annat kompetenshöjande insatser med syftet att öka medlemmarnas möjligheter till uppdrag och anställning.

Prestationer som är kopplade till målet om god utbildning för alla finns i avsnitt 6.2 samt 6.4.

7.4.3. Jämställdhet

Med utgångspunkt i de nationella kulturpolitiska målen verkar Kulturrådet för att myndighetens verksamhet ska bidra till att uppnå målet för jämställdhetspolitiken – att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. Detta gör vi genom att verka för en jämn könsfördelning bland deltagarna i våra referens- och arbetsgrupper, genom att uppdra åt referens- och arbetsgrupperna att tillämpa ett självreflekterande arbetssätt som motverkar beslutbias och genom att följa upp könsfördelning i vår bidragsgivning, analysera eventuella skevheter och sprida den kunskap som genereras till berörda beslutsfattare. Jämställdhetsmålet är inordnat i Kulturrådets verksamhet, bland annat genom myndighetens arbete med jämställdhetsintegrering.

Kulturrådet arbetar bland annat främjande genom bidragsgivning till projekt som ges stöd att ta sig an olika normer inom jämställdhetsområdet, till exempel frågan om skillnaden mellan flickors och pojkars läsande och läsförståelse.

Vår utgångspunkt är att ett jämställt kulturliv bidrar till kvalitet, konstnärlig förnyelse och att Kulturrådets bidrag inte ska utgöra en hindrande struktur som utestänger kulturutövare från att kvalificera sin organisation för statliga stöd på grund av kön.

Inom Program för konstnärlig frihet arbetar elva partnerorganisationer mot ett obligatoriskt jämställdhetsmål. Syftet med målet är att kulturorganisationer, människorätsorganisationer och skyldighetsbärare under programmets gång stärker sin kapacitet att förespråka och försvara kvinnors konstnärliga frihet i sina insatser. Programmets partnerorganisationer förväntas integrera ett jämställdhetsperspektiv i planering och utförande av samtliga aktiviteter som finansieras av Kulturrådet. Under 2023 har Kulturrådet följt upp att detta görs både genom att ta del av partnerorganisationernas skriftliga åiterrapportering och genom dialog.

Prestationer som är kopplade till målet om jämställdhet finns i avsnitt 2.1.1, 6.2, 7.1.1 samt 7.9.

7.4.4. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

Kulturrådets bidragsgivning till kultursektorn skapar arbetstillfällen och ger ökade möjligheter att försörja sig på sitt konstnärskap. Fördelning av verksamhetsbidrag bidrar särskilt till att möjliggöra en långsiktig och stabil verksamhet där det även finns möjlighet att anställa personal. På så sätt bidrar Kulturrådet till anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt.

Kulturrådet har under året fördelat bidrag till alliansverksamheter som verkar för att öka frilansande skådespelares, dansares och musikers trygghet och minska deras beroende av arbetslöshetsförsäkringen. Kulturrådet fördelar även bidrag till centrumbildningar vilka fungerar som intresse- och förmedlingsorganisationer för fria professionella konstnärer inom flera konstområden.

Avtalet för konstnärers medverkan och ersättning vid utställning gäller för statliga institutioner men principerna är vägledande för samtliga utställningsarrangörer som mottar offentligt stöd. Kulturrådet följer hur avtalet tillämpas av regionala kulturinstitutioner och för dialog med regionerna om vikten av att offentliga institutioner tillämpar MU-avtalet.

Det finns också en koppling mellan mål 8 och Kulturrådets arbete med att bidra till att främja måluppfyllelsen av de nationella målen för hållbar regional utveckling och attraktionskraft. Vårt arbete med kultursamverkansmodellen och de bidrag som fördelas till regionerna främjar regional utveckling och förutsättningarna att vara verksam som professionell konstnär i hela landet.

Kulturrådets medfinansieringsstöd till beviljade Kreativa Europa-projekt i Sverige främjar svensk medverkan i Kreativa Europa, bidrar till kompetensutveckling inom den svenska kultursektorn, främjar ett kvalitativt och varierat utbud av kultur i landet och främjar internationalisering av kultursektorn samt stärker möjligheter till internationella arbetsmöjligheter.

Kulturrådet bidrar både direkt och indirekt till att skapa förutsättningar för kulturaktörer att verka professionellt under rimliga villkor, främst genom bidragsgivning men också genom andra främjande åtgärder. Därutöver bidrar Kulturrådet till att sprida kunskap om kulturens betydelse för regional tillväxt, näringsliv och innovation.

Prestationer som är kopplade till målet om anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt finns i avsnitt 6.1, 6.4, 7.2, 7.5, 7.6, 7.11 samt 7.12.

7.4.5. Minska ojämlikhet inom och mellan länder

Kulturrådet arbetar brett med rättighetsperspektiven inom kulturområdet och främjar och ger stöd till internationellt kultursamarbete och utbyte. På så sätt bidrar myndigheten till minskad ojämlikhet (mål 10).

Kulturrådets bidragsgivning bidrar till att minska den geografiska ojämlikheten när det gäller möjligheten att ta del av kultur, till exempel genom bidrag till kultursamverkansmodellen, lokalhållande organisationer, skådebaneverksamhet och centrala amatorkulturorganisationer som alla är viktiga för att det ska finnas ett kulturutbud i hela landet.

Genom arbetet med MU-avtalet verkar myndigheten för att säkerställa att konstnärer får rimlig ersättning för medverkan vid utställningar. Liksom angett under mål 8 bidrar Kulturrådets bidragsgivning till arbetstillfällen och möjligheter att försörja sig som konstnär.

Som sektorsansvarig myndighet för att öka tillgängligheten inom kulturlivet för personer med funktionsnedsättning verkar Kulturrådet för ökad tillgänglighet, inkludering och delaktighet inom kulturområdet på flera olika sätt. Sedan 2017 finns minimikrav på tillgänglighet kopplade till bidragen inom kultursamverkansmodellen, liksom till andra bidrag som fördelas av Kulturrådet. Kulturrådet håller även årliga formella samråd med den nationella funktionshinderrörelsen för att inhämta synpunkter och kunskap.

Kulturskolecentrums uppdrag att stödja landets kommuner i att utveckla sina kulturskoleverksamheter är också viktigt för att minska ojämlikheten. Stödet är både ekonomiskt, i form av utvecklingsbidrag, men vi erbjuder även kunskapsstöd för att kommunerna ska kunna utveckla kulturskoleverksamheten. Insatserna ska bland annat bidra till att verksamheterna blir mer tillgängliga och jämlika samt att de ska kunna erbjuda ett brett och angeläget utbud av hög kvalitet inom kulturella och konstnärliga uttryck för att vara relevanta för alla barn och unga.

Genom uppdraget som nationell kontaktpunkt för Kulturrådets arbete med Unescos konvention om skydd för och främjande av mångfalden av kulturyttringar arbetar vi för att främja och belysa kulturens roll för hållbar utveckling och för att uppnå Agenda 2030. Konventionen stadgar bland annat att industriländerna ska underlätta kulturutbyten med utvecklingsländerna genom att bevilja förmånsbehandling för deras konstnärer och andra yrkesverksamma och utövare inom kulturen samt för deras kulturella varor och tjänster.

Genom uppdraget som nationell kontaktpunkt för EU-programmet Kreativa Europa främjar Kulturrådet internationellt samarbete och utbyte.

Prestationer som är kopplade till målet om minskad ojämlikhet inom och mellan länder finns i avsnitt 6, 6.4.2, 7.5, 7.10, 7.12 samt 7.13.

7.4.6. Hållbara städer och samhällen

Kulturrådet bidrar till hållbara städer och samhällen (mål 11) genom att sträva efter att myndighetens bidrag ska nå ut till alla landets regioner. Myndigheten

arbetar också med ett antal bidragsformer och främjandeinsatser som specifikt syftar till inkludering och delaktighet i kulturlivet samt till att bevara och utveckla kulturarvet.

Kulturrådet bidrar till att bevara och utveckla kulturarvet genom stöd till bland annat museer, främjande av nationella minoriteternas och urfolket samernas kultur och kulturarv samt genom arbete med Unesco-relaterade frågor. Genom arbetet med kultursamverkansmodellen bidrar Kulturrådet till de nationella målen för hållbar regional utveckling och attraktionskraft.

Kulturrådets uppdrag att stärka folkbibliotek i hela landet till att utveckla biblioteken som platser för social sammanhållning och lokal utveckling.

Kulturrådets bidrag till musik- och kulturskolor syftar till att främja verksamheternas möjlighet att erbjuda undervisning av hög kvalitet i kulturella och konstnärliga uttryckssätt. Särskild prioritet har getts till bland annat projekt riktat mot områden med socioekonomiska utmaningar och glesbygd.

Prestationer som är kopplade till målet om hållbara städer och samhällen finns i avsnitt 6, 6.2, 6.4.2, 6.6, 7.2 samt 7.11.

7.4.7. Fredliga och inkluderande samhällen

Mål 16 handlar bland annat om att främja rättssäkerhet och bekämpa korrupktion. Kulturrådet bidrar till det målet genom insatser som säkrar att vår beslutsprocess är av god kvalitet, rättssäker och med sådan transparens att processens delar är synliga och möjliga att granska för den som önskar. Kulturrådet arbetar för att i internationella sammanhang främja kulturens roll för yttrandefrihet och demokratisering. Detta görs exempelvis inom ramen för arbetet med Konventionen om skydd för och främjande av mångfalden av kulturyttringar.

Kulturrådet har regelbundna kontakter och samråd med representanter för civilsamhället. Myndigheten samråder till exempel med företrädare för de nationella minoriteterna och urfolket samerna i syfte att främja de nationella minoriteternas och urfolket samernas kultur samt att uppfylla minoritetslagstiftningen. Samråd genomförs också med nationella funktionshindersorganisationer för att driva utveckling mot ett mer tillgängligt kulturliv.

Kulturrådet arbetar dessutom med att utveckla arbetssätt för att stärka vår förmåga att bidra till målen i Agenda 2030, bland annat genom samverkan med andra aktörer.

I Kulturrådets uppdrag ingår att verka för fler fristäder för förföljda konstnärer samt för en utveckling av fristadssystemet i Sverige och bidrar genom detta arbete till att stärka den konstnärliga friheten med yttrandefriheten som grund.

Inom ramen för Program konstnärlig frihet fördelar vi bidrag till organisationer som arbetar med att främja konstnärlig frihet internationellt och globalt. Vidareförmedlingen av medel är en del av ett kvalitativt partnerskap mellan Kulturrådet och varje enskild organisation, med fokus på att stötta infrastruktur och system för konstnärlig frihet globalt, kapacitetsutveckling, juridiskt stöd, nätverksbygge och omvärldsbevakning.

Kulturrådet genomförde också 9th World Summit on Arts and Culture på temat konstnärlig frihet i samarbete med IFACCA. Toppmötet bidrog till ökad kunskap om frågor gällande konstnärlig frihet och genomfördes inom ramen för Kulturrådets uppdrag att främja kulturens roll för yttrandefrihet och demokratisering.

Prestationer som är kopplade till målet om fredliga och inkluderande samhällen finns i avsnitt 6.6, 7.1, 7.3, 7.8, 7.10, samt 7.13.

7.4.8. Genomförande och globalt partnerskap

Utöver insatser som redovisas under mål 16 har Kulturrådet medverkat i olika forum i syfte att underlätta myndigheters samverkan för att nå målen enligt Agenda 2030. Bland annat deltar Kulturrådet i GD-forum för Svenska myndigheter i samverkan för Agenda 2030 och har undertecknat avsiktsförklaringen för detta. Kulturrådet bidrar genom sitt deltagande i GD-forum och andra myndighetssamarbeten till nationellt och internationellt partnerskap och samarbete i syfte att nå de globala målen.

7.5. Medverkans- och utställningsersättning enligt MU-avtalet

Statens kulturråd ska, mot bakgrund av gällande avtal mellan staten och berörda konstnärsorganisationer om konstnärers medverkan och ersättning vid utställning av konstverk (MU-avtalet), särskilt redovisa i vilken grad institutioner som omfattas av kultursamverkansmodellen tillämpar avtalet.

Kulturrådet ska verka för att göra det statliga MU-avtalet, avtal om upphovspersoners rätt till medverkans- och utställningsersättning, allmänt känt och tillämpat. Avtalet gäller för statliga institutioner, men principerna är avsedda att vara vägledande för alla slags utställningsarrangörer. Avtalets syfte är att skapa bättre förutsättningar för konstnärer inom bildkonst, form och konsthantverk att få betalt för utfört arbete. Utställningsersättningen regleras av MU-avtalets tariffer med en lägsta nivå. I medverkansersättningen inkluderas kostnader som uppstår i samband med utställningen, till exempel upphovspersonens arvode för arbete inför, under och efter utställning.

Under 2021 följde Kulturrådet upp efterlevnaden och tillämpningen av MU-avtalet, i enlighet med regeringsuppdrag. Uppföljningen visade ett behov av revidering av avtalet i syfte att göra det lättare att tillämpa. I april 2023 fick Kulturrådet ett regeringsuppdrag att omförhandla avtalet med berörda bildkonstnärsorganisationer. Det omförhandlade avtalet ska vara tydligt och enkelt att förstå och tillämpa för utställningsarrangörer och konstnärer.

Kulturrådet har, tillsammans med avtalets övriga parter (Konstnärernas Riksorganisation, Svenska Tecknare och Svenska Fotografers Förbund), under året lämnat ett förslag på ett reviderat avtal. Förslaget har, tillsammans med övriga prestationer inriktade på att höja ersättningsnivåerna för konstnärligt aktiva, bidragit till att förbättra konstnärers villkor och till en utveckling som stärker självständighetsmålet.

I riktlinjer och villkor för Kulturrådets bidrag inom bildkonst, form och konsthantverk ställs krav på tillämpning av MU-avtal, vilket ska bidra till att öka

användningen av avtalet samt förbättra konstnärernas förutsättningar att få ersättning.

Kulturrådet följer årligen upp i vilken grad utställningsarrangörer som omfattas av kultursamverkansmodellen tillämpar MU-avtalet vid utställningar. För perioden 1 januari– 31 december 2023 genomfördes en enkät som skickades ut till 64 utställningsarrangörer, varav 49 arrangörer (77 procent) besvarade enkäten.

Av de svarande aktörerna hade 78 procent under 2023 utställningar med verk som ägs av nu levande upphovspersoner. Av dessa följde alla utom en hela eller delar av MU-avtalet vid visningar av verk, produktion av utställningar eller liknande. Det var klart vanligast att följa MU-avtalet genom ett eget skriftligt avtal som baseras på MU-avtalet, 86 procent angav det. 14 procent angav att de använde sig av Konstnärernas Riksorganisations (KRO) avtalsmall, det så kallade normalavtalet, och 6 procent använde ett muntligt avtal som baseras på MU-avtalet. Knappt två tredjedelar, 64 procent, av de svarande följde MU-avtalets båda delar; det vill säga tariffdelen som fastställer reglerade nivåer av utställningsersättning till upphovspersonerna och den del som fastställer att ett enskilt avtal ska upprättas mellan arrangör och upphovsperson där medverkansersättningen ska regleras. En dryg tredjedel, 36 procent, följde enbart utställningsersättningen medan ingen av de svarande aktörerna enbart följde medverkansersättningen.

Av de aktörer som följde utställningsersättningen angav den stora merparten, 94 procent, att samtliga av de medverkande upphovspersonerna under 2023 fått utställningsersättning enligt MU-avtalet. 6 procent av de svarande angav att mellan 76 procent och 99 procent av de medverkande upphovspersonerna fått ersättning. Ingen av de svarande aktörerna angav att en lägre andel av upphovspersonerna fick ersättning enligt MU-avtalets utställningsersättning. Bland aktörerna som följde delen i avtalet om medverkansersättning angav 65 procent att samtliga upphovspersoner som medverkade i någon utställning under 2023 fick medverkansersättning. Vidare uppgav 9 procent av de svarande att de gav medverkansersättning till 76–99 procent av de medverkande upphovspersonerna, 13 procent gav ersättning till 51–75 procent av upphovspersonerna och 9 procent angav att mellan 26 och 50 procent av de medverkande upphovspersonerna fick medverkansersättning för utställningar under 2023. En aktör (4 procent av de svarande på frågan) angav att högst en fjärdedel av de medverkande konstnärerna/upphovsmännen fick medverkansersättning.

Nästan nio av tio (89 procent) svarande aktörer upplever att de har den information de behöver om MU-avtalets tillämpning, medan en dryg tiondel svarade att de inte har tillräcklig information om MU-avtalet. Andelen svarande som uppgav att de kände till att ett nytt MU-avtal började gälla den 1 januari 2024 var dock lägre, 75 procent av de svarande angav det, medan 25 procent angav att de inte kände till det.

Jämfört med föregående undersökningar bland regionala aktörer visar resultaten på att andelen regionala aktörer som tillämpar MU-avtalet helt eller delvis har ökat kontinuerligt sedan 2017. Andelen som anger att de har tillräcklig information om MU-avtalet är ungefär lika stor som förra året.

7.6. Kulturella och kreativa branscher

Statens kulturråd ska redovisa hur myndigheten arbetar med att främja förutsättningarna för kulturella och kreativa branscher, nationellt och internationellt, samt göra en bedömning av resultatet av dessa insatser.

Kulturrådets bidragsgivning riktar sig till stor del till kulturekonomins kärna, de kreativa verksamheter som bedrivs som KKB-företag, men framför allt står för de kulturyttringar som många gånger är en förutsättning för delar av den så kallade "kreativa ekonomin", även om syftet med bidragsgivningen är ett annat än att främja branscherna. Som betänkandet av utredningen Kreativa Sverige visar så finns ömsesidiga beroenden mellan den offentligt finansierade kulturen och privata företag inom KKB (SOU 2022:44). Kulturrådet bedömer därför att myndighetens bidragsgivning i sig främjar förutsättningarna för kulturella och kreativa branscher.

Kulturrådet har under året väntat på uppdrag enligt den föreslagna strategin för KKB (SOU 2022:44). Kulturrådet och Tillväxtverket har under året genomfört ett möte på GD-nivå där gemensamma frågor kopplade till vårt arbete med såväl kulturella och kreativa branscher som regional utveckling diskuterades.

Under mötet identifierades flera gemensamma beröringspunkter och områden där vi kan lära av varandra – inte minst när det gäller våra respektive dialoger med regionerna. Dialogen och kunskapsutbytet mellan oss myndigheter kommer att fortsätta och ta avstamp både i vårt arbete kopplat till den regionala nivån och till KKB och utredningen/strategin Kreativa Sverige.

Under december hölls ytterligare ett möte med Tillväxtverket för att fördjupa förutsättningarna för samarbete och kunskapsutbyte. Myndigheterna har planerat att genomföra presentationer av de regionala uppdragen och processerna för varandra, för att på så sätt identifiera gemensamma frågor och kontaktytor.

Under 2022 hade Kulturrådet i uppdrag att förstärka internationellt utbyte och samverkan inom kulturområdet som av olika skäl påverkats till följd av pandemin. Genom förstärkningar i budget kunde Kulturrådet införa ett nytt stöd till mellanledets aktörer som skulle möjliggöra för dem att återuppta sin internationella verksamhet efter pandemin.

Mellanledets behov av stöd bedömdes vara fortsatt stort och kvarstod under 2023, men det pandemirelaterade namnet ersattes med projektbidrag till kultur- livets internationalisering och har finansierats genom omprioriteringar inom Kulturrådets ordinarie anslag.

Bidraget har främjat kultur- livets internationalisering genom att stärka mellanledet och dess främjande internationella insatser inom bildkonst, form, konsthantverk, litteratur, dramatik, scenkonst och musik. Stöden riktar sig till professionella och i Sverige verksamma aktörer som företrädare och presenterar professionella utövare och deras verk och har bidragit till att professionella aktörer – konstnärer, dansare, koreografer och musikgrupper – har representerats och synliggjorts på relevanta och för konstområdena viktiga internationella sammankomster som mässor, showcase, biennaler med mera, vilket i sin tur har lett till bland annat nya

uppdrag och arbetstillfällen, försäljning och att en internationell publik kan ta del av professionell kultur från Sverige.

Även stöd till andra främjande verksamheter som till exempelvis Export Music Sweden AB har bidragit till att stärka mellanledet och därmed kulturella och kreativa branscher. Export Music Sweden främjar som mellanled hela musikområdet med kunskap och information om musikexport i internationella sammanhang genom att synliggöra och representera olika musikgenrer på bland annat mässor, i nätverk och genom handelsdelegationer. Sammanhangen är viktiga för svenska aktörer och utövare för synlighet och leder i förlängningen till nya uppdrag och arbetstillfällen, försäljning och att en internationell publik kan ta del av professionell kultur från Sverige.

Inom Swedish Literature Exchange har Kulturrådet involverat de svenska litteraturagenturerna i myndighetens besöksprogram i Stockholm, där vi anordnat bokade möten med de besökande utländska förläggarna och ett nätverksprogram i samband med detta. Detta möjliggjorde direktkontakt och försäljning av översättningsrättigheter. Vidare har vi subventionerat deltagande för svenska agenturer och förlag i den svenska samlingsmontern på bokmässan i Frankfurt för att underlätta bred spridning av svensk litteratur internationellt. Vi har även haft tre digitala dialogmöten med de svenska litteraturagenterna i syfte att inhämta omvärldskunskap och lättare planera satsningar. I slutet av året anordnade vi tillsammans med ambassaden i Tokyo ett besöksprogram för tre svenska barnboksförläggare, vilket gav ökade möjligheter till både inköp och försäljning av översättningsrättigheter mellan Sverige och Japan, se avsnitt 6.1.2.1

Sammantaget bedömer Kulturrådet att flera av de kulturpolitiska insatser som Kulturrådet genomfört under året har varit avgörande för framför allt mindre kulturella och kreativa branschers möjlighet att utvecklas och verka nationellt och internationellt.

7.7. Samordning av uppgiftsinsamling rörande officiell statistik

Statens kulturråd ska redogöra för hur myndigheten samråder med Myndigheten för kulturanalys om möjligheten till samordning av uppgiftsinsamling i de delar som berörs av den officiella statistiken.

I enlighet med uppdrag i regleringsbrevet för 2023 samrådde Kulturrådet med Myndigheten för kulturanalys i de delar som berörs av den officiella statistiken. Samverkan har bland annat bestått av dialog kring den gemensamma uppgiftsinsamlingen i kulturdatan och av att besvara frågor från regionerna avseende deras återrapportering inom kultursamverkansmodellen. Samverkan har lett till en ökad kvalitet i inrapporterade data.

Utöver detta fortsatte Kulturrådet och Myndigheten för kulturanalys att diskutera olika alternativ för att samordna Kulturrådets insamling av uppföljningsdata för fri scenkonst och musik med Myndigheten för kulturanalys uppdrag om att ta fram officiell statistik inom scenkonstområdet. Kulturrådet levererade uppgifter gällande verksamhet som bedrivits av mottagare av bidrag som Kulturrådet

förmedlat direkt till fria musikgrupper och fri scenkonst till Myndigheten för kultur-
analys för deras sammanställning av statistik inom scenkonstområdet.

7.8. World Summit on Arts and Culture

Statens kulturråd ska redovisa hur myndigheten har samordnat, förberett och genomfört IFACCA World Summit och vilka resultat mötet bedöms ha bidragit till för att stärka konstnärlig frihet globalt.

Konstnärer och kulturinstitutioner utmanar ofta religiösa, sociala och politiska värderingar. Detta leder till att de blir föremål för granskning och förtryck och till och med attacker. Unescos definition av konstnärlig frihet är att det är en mänsklig rättighet som både omfattar rätten att skapa och rätten att delta i kulturlivet och ha tillgång till konstnärliga verk²².

För att stärka konstnärlig frihet har Kulturrådet under flera år planerat det globala toppmötet 9th World Summit on Arts and Culture i samarbete med International Federation of Arts Councils and Culture Agencies (IFACCA), där Kulturrådets generaldirektör ingår i styrelsen. Flera svenska aktörer, bland andra Riksteatern, Svenska institutet, Moderna Museet, Stockholm stad, Region Skåne och Helsingborg stad har medverkat med olika insatser för att stärka det svenska värdskapet och skapa optimala förutsättningar för att föra en god dialog kring känsliga frågor.

Den 1–5 maj 2023 genomförde Kulturrådet och IFACCA världstoppmötet. Över 400 delegater från 90 länder deltog, varav nästan hälften av de representerade länderna som deltog var länder som erhåller statligt utvecklingsbistånd²³. Drygt hälften av deltagarna representerade statliga myndigheter och departement, nära 40 procent av dem företrädde civilsamhället. Övriga deltagare var representanter från internationella organisationer, konstnärer, kulturutövare och forskare. Hälften av delegaterna kom från Europa och 21 procent från Nord- och Sydamerika, men även Afrika, Asien, Indo-pacifiska regionen samt Gulf-regionen var representerade.

Toppmötet har möjliggjort en nära dialog mellan centrala kulturpolitiska aktörer från olika delar av världen i en tid som präglas av geopolitiska förskjutningar. Konstnärer, liksom civilsamhället, är ofta en motkraft till auktoritära stater. Därför är det särskilt viktigt att stärka dialog, internationella nätverk och kontakter mellan olika delar i världen. Mötet skedde på ögonhöjd och byggde på öppen dialog kring känsliga frågor som påverkar konstnärlig frihet. Toppmötet invigdes under en ceremoni som genomfördes i samarbete med Astrid Lindgren Memorial Award. Årets pristagare, Laurie Halse Andersson från USA, har skrivit flera ungdomsromaner som är censurerade i hennes hemland.

Responsen på toppmötet var mycket positiv. Över 90 procent av de som svarade på den enkät som skickades ut till deltagarna angav att mötet var utmärkt eller

²² Både FN:s konvention om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter (ICESCR), artikel 15, och FN:s konvention om medborgerliga och politiska rättigheter (ICCPR), artikel 19, skyddar rätten till frihet för konstnärliga uttryck och kreativitet.

²³ Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) har en definition av officiellt bistånd, ODA (Official Development Assistance). I korthet refererar den till medel som överförs från rika till fattiga länder vilka har huvudsakligt syfte att främja ekonomisk utveckling och välbstånd.

mycket bra. 95 procent svarade att de var nöjda eller mycket nöjda med temat och 91 procent var mycket nöjda eller nöjda med hur temat hade förmedlats. Av de svarande angav 70 procent att de fått ökad kunskap om hur konstnärlig frihet påverkar den internationella konst- och kultursektorn och 61 procent har fått en djupare kunskap om ämnet. De främsta fördelarna som angavs var nya och stärkta internationella kontakter samt potentiella nya samarbetspartners. 73 procent angav att mötet hade lett till nya internationella kontakter och 57 procent att de har fått nya samarbetspartner.

Under 2022 togs ett Discussion Paper fram för att hålla i gång diskussionen om konstnärlig frihet inför World Summit. Publikationen delades som ett underlag till alla delegater 2023. I enkätsvaren uppgav 82 procent att Discussion Paper var utmärkt eller mycket bra.

Flera seminarier under World Summit spelades in och finns att se på toppmötets webbplats, vilket tillåter människor från hela världen att fortsätta ta del av innehållet. För att öka kännedomen om att inspelningarna finns tillgängliga har Kulturrådet tagit fram en trailer med klipp från inspelningarna som vi och IFACCA spridit i våra kanaler. Trailern nådde ut brett vilket bidrog till att de filmade samtalen från World Summit har setts 335 gånger.

Kulturrådet bedömer att samtalen har nått centrala personer ur en relevant målgrupp av globala beslutsfattare inom kulturpolitik och kulturförvaltning, representanter från civilsamhället och forskare, men avser att fortsatt genomföra insatser parallellt med IFACCA för att sprida filmerna digitalt och därigenom nå ut till fler.

En digital rapport som samlar och analyserar samtalen och seminarierna från World Summit togs också fram och har sammantaget laddats ned cirka 900 gånger från Kulturrådets och IFACCA:s kanaler. Den digitala rapporten och de filmade samtalen har möjliggjort ökad kunskap om konstnärlig frihet nationellt och internationellt till fler än de cirka 400 delegater som deltog under World Summit.

Kulturrådet samlade under hösten ledamöter i arbets- och referensgrupper i ett digitalt möte för gemensamt lärande från World Summit i frågor om konstnärlig frihet och hur dessa relaterar till lika möjligheter att delta i kulturen. Kulturrådet avser fortsatt att årligen samla arbets- och referensgruppsledamöter för kunskapsdelande i för myndigheten strategiska frågor.

Vi har även samlat högsta chefer för våra svenska samarbetspartner för uppföljning och fortsatt dialog om frågorna. Genomförandet av World Summit har kunnat bidra till en fördjupad diskussion om betydelsen av konstnärlig frihet både ur ett människorättsperspektiv och för att de nationella kulturpolitiska målen ska kunna uppnås. Diskussionen har involverat aktörer även utanför kulturområdet och möjliggjort lärande och synergier mellan olika samhällsområden.

Kulturrådet bedömer att genomförandet av World Summit bidragit på flera sätt till att uppnå såväl kulturpolitiska mål som mål för biståndet, i synnerhet inom Sveriges strategi för mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer. World Summit har inneburit en konkret kunskapshöjning i relation till globala

utmaningar och bistånds- såväl som kulturpolitikens möjligheter, liksom en utvecklad omvärldsbevakning.

Det har också gett Kulturrådet möjlighet att förstå och utveckla samarbeten över politikområden och myndighetsgränser, både mellan kulturmyndigheter och mellan bistånds- och utrikespolitiska myndigheter i Sverige och globalt. Stort fokus för satsningen var en dialog med deltagare från ODA-länder för att stärka demokratins röstbärare, ofta konstnärer, kulturskapare och journalister. Fokus låg på att stärka dessa gruppers säkerhet samt att förbättra konstnärernas villkor och öka yttrandefrihet och därmed även demokratiska processer globalt. Genom att öka kunskapen om frågor kring konstnärlig frihet har Sverige kunnat påverka internationell kulturpolitik i en riktning som ligger i linje med de svenska bistånds- politiska målen.

7.9. Jämställdhetsintegrering i myndigheter (JiM)

Statens kulturråd är en av de myndigheter som deltar i regeringens utvecklingsprogram för Jämställdhetsintegrering i myndigheter (JiM) programperioden 2022–2025. Myndigheten ska redovisa resultaten av myndighetens fortsatta arbete med jämställdhetsintegrering.

Kulturrådet ska redovisa resultat av de åtgärder avseende jämställdhetsintegrering som vi vidtagit för att myndighetens verksamhet ska bidra till att uppnå målet för jämställdhetspolitiken – att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv.

Kulturrådets utgångspunkt är att ett jämställt kulturliv bidrar till kvalitet och konstnärlig förnyelse och att Kulturrådets bidrag inte ska utgöra en hindrande struktur som utestänger kulturutövare från att kvalificera sin organisation för statliga stöd på grund av kön. Med utgångspunkt i målet om allas möjlighet att delta i kulturlivet är jämställdhet därför en förutsättning för att de nationella kulturpolitiska målen ska nås.

Kulturrådet ser jämställdhetsutmaningar både i kultursektorn och ur ett kulturvaneperspektiv, men myndigheten arbetar främst indirekt mot målgruppen kulturdeltagare eftersom Kulturrådets bidrag till övervägande del riktas mot utövar- och arrangörsledet.

Genom Kulturrådets kärnuppdrag arbetar myndigheten på olika sätt för att motverka diskriminering i bidragsgivningen och att konstnärlig kvalitet – inte till exempel kön – ska vara styrande i bidragsgivningen. Kön är inte ett kriterium som beaktas vid bedömning av ansökningar. I stället följer Kulturrådet utfallet vad gäller könsfördelning i beviljade ansökningar och redovisningar och om skevheter identifieras undersöker myndigheten behov att följa upp och analysera dem vidare.

Kulturrådet eftersträvar en jämn könsfördelning vid rekrytering av ledamöter till myndighetens arbets- och referensgrupper. Av de totalt 126 ledamöterna som arbetade i grupperna under 2023, var 57 procent kvinnor och 43 procent män. Ledamöterna arbetar med självreflekterande arbetssätt vilket innebär att de arbetar aktivt mot beslutsbias i vår bidragsfördelning i syfte att undvika diskriminering i beslutsfattandet.

Kulturrådet använder indikatorn Jämställd kultur för att följa utvecklingen över tid. I tabell 22 redogörs för könsfördelningen av ett urval bidrag som beviljades 2023. Könsfördelningen synliggörs i bidragsbesluten, och könsvariablerna i myndighetens bidragsblanketter möjliggör en analys utifrån representations- och maktaspekter. I tabellen markeras om något kön utgör mer än 60 procent bland mottagarna av ett bidrag. I blanketter som infördes 2022 hämtas enbart uppgifter om juridiskt kön in, och därför har svar som avser "annat" för bidragstyper med äldre ansökningsblanketter exkluderats ur tabellen. Även svar som avser "vet ej" har räknats bort.

Inom vissa bidrag finns det särskilt tydliga könsmonster, räknat i antal personer som arbetar i de verksamheter som får stöd (observera att Kulturrådet inte mäter årsarbetskrafter som skulle kunna ge ett annat resultat än det vi får när vi mäter antal personer). Mönstren har ofta varit tydliga över tid.

Ett område som över tid utmärker sig med en hög andel kvinnor är litteratur och bibliotek. År 2023 utgjorde kvinnor en tydlig majoritet inom flertalet av bidragen, både sett till representation och makt. I ett par bidrag är majoriteten av kvinnor över 90 procent. Även inom bild- och formområdet var kvinnorna fler, vilket också känns igen från tidigare år.

Inom området teater, dans, musik och övrig scenkonst är bilden mer blandad och varierar något från år till år. Kvinnorna utgör en viss majoritet i bidragen till både dans och teater. I bidragen till musik finns en övervikt av män som är tydligast i bidraget till musikutgivning (fonogram).

I uppföljningen av kultursamverkansmodellen samlar Kulturrådet in personaluppgifter om kvinnor och män efter juridiskt kön. Några preliminära uppgifter för 2023 finns ännu inte tillgängliga, eftersom de redovisas till Kulturrådet först i maj 2024.

Under 2022 var andelen årsarbetskrafter som utfördes av kvinnor över 60 procent inom samtliga verksamhetsområden, förutom inom teater, dans och musik samt film. Tidigare uppföljningar visar att fördelningen av kvinnor och män sett till årsarbetskrafter på aggregerad nivå inte har förändrats nämnvärt sedan 2013. Könsskillnader finns dock inom och mellan kulturområden.

Tabell 22. Jämställdhetsuppgifter för ett urval av Kulturrådet beviljade bidrag 2023, uppdelat på representation och makt, totalt antal och procent

	Representation (medverkande, projektmedarbetare/sysselsatta*, upphovspersoner**)			Makt (konstnärlig ledning eller beslutsfattare, anställda***)		
	Bas	Kvinnor	Män	Bas	Kvinnor	Män
Teater, dans, musik och övrig scenkonst						
Musikutgivning (fonogram)	1 314	38 %	62 %	568	34 %	66 %
Fria scenkonst och musik – projektbidrag	1 548	57 %	43 %	388	63 %	37 %
-varav dans	929	55 %	45 %	152	56 %	44 %
-varav musik						
-varav teater	619	59 %	41 %	236	68 %	32 %

	Representation (medverkande, projektmedarbetare/sysselsatta*, upphovspersoner**)			Makt (konstnärlig ledning eller beslutsfattare, anställda***)		
	Bas	Kvinnor	Män	Bas	Kvinnor	Män
Teater, dans, musik och övrig scenkonst						
Fria scenkonst och musik – verksamhetsbidrag	3 287	52 %	48 %	1 022	53 %	47 %
-varav dans	896	61 %	39 %	192	59 %	41 %
-varav musik	1 559	44 %	56 %	627	48 %	52 %
-varav teater	832	57 %	43 %	203	62 %	38 %
Konsert- och samarbetsprojekt inom musikområdet	5 801	47 %	53 %	1 123	50 %	50 %
Musikarrangörer – projektbidrag						
Musikarrangörer – verksamhetsbidrag				1 251	49 %	51 %
Regional musikverksamhet i Region Stockholm*	265	47 %	53 %	8	50 %	50 %
Regional scenkonstverksamhet i Region Stockholm*	332	52 %	48 %	55	58 %	42 %
Samverkan med komponister**	64	48 %	52 %			
Vissa aktörer av kulturpolitiskt intresse inom scenkonstområdet (anges i regleringsbrev)	389	51 %	49 %	47	62 %	38 %

	Representation (medverkande, projektmedarbetare/sysselsatta*, upphovspersoner**)			Makt (konstnärlig ledning eller beslutsfattare, anställda***)		
	Bas	Kvinnor	Män	Bas	Kvinnor	Män
Litteratur, bibliotek och kulturtidskrifter						
Bokstart	322	95 %	5 %	227	92 %	8 %
-varav utvecklingsbidrag	322	95 %	5 %	153	91 %	9 %
-varav språknätverk				74	95 %	5 %
Kulturtidskrifter produktionsstöd**	4 732	52 %	48 %	435	56 %	44 %
Litteraturprojekt i utlandet	179	61 %	39 %			
Litteraturstöd**	1 927	50 %	50 %			
-varav barn- och ungdomslitteratur	434	70 %	30 %			
-varav bildverk och serier	253	45 %	55 %			
-varav facklitteratur	458	40 %	60 %			
-varav skönlitteratur	782	46 %	54 %			
Läs- och litteraturfrämjande insatser	1 866	66 %	34 %	563	69 %	31 %
Regional biblioteksverksamhet i Region Stockholm	10	90 %	10 %			
Stärkta bibliotek	2 150	79 %	21 %	953	78 %	22 %
Stöd till planerad utgivning av litteratur**	75	55 %	45 %	54	35 %	65 %
Stöd till planerad utgivning av nationella minoriteters litteratur**	307	57 %	43 %	132	62 %	38 %
Översättningsstöd**	673	70 %	30 %			
-varav översättning av svensk dramatik						
-varav internationellt översättningsstöd	573	71 %	29 %			
-varav nordiskt översättningsstöd	100	65 %	35 %			

	Representation (medverkande, projektmedarbetare/sysselsatta*, upphovspersoner**)			Makt (konstnärlig ledning eller beslutsfattare, anställda***)		
	Bas	Kvinnor	Män	Bas	Kvinnor	Män
Bild- och formkonst, museer och utställningar						
Bildkonst, form och konsthantverk – verksamhetsbidrag	1 834	64 %	36 %	242	69 %	31 %
Bildkonst, form och konsthantverk – projektbidrag	1 799	65 %	35 %	308	65 %	35 %
Främjandeorganisationer inom bildkonst, form och konsthantverk – verksamhetsbidrag***	1 660	59 %	41 %	21	76 %	24 %
Konstnärliga produktionsplatser	91	76 %	24 %	30	73 %	27 %
Regional museiverksamhet i Region Stockholm*	123	66 %	34 %	2	100 %	0 %

	Representation (medverkande, projektmedarbetare/sysselsatta*, upphovspersoner**)			Makt (konstnärlig ledning eller beslutsfattare, anställda***)		
	Bas	Kvinnor	Män	Bas	Kvinnor	Män
Konstområdesövergripande						
Centrala amatörkulturorganisationer, verksamhetsbidrag				173	47 %	53 %
Centrumbildningar, verksamhetsbidrag				208	63 %	38 %
Fristadsprogram – projektbidrag	137	52 %	48 %			
Internationalisering/Projektbidrag	83	67 %	33 %			
Internationell och interkulturell kulturverksamhet, verksamhetsbidrag	1 357	54 %	46 %	374	52 %	48 %
Internationella nätverk				88	65 %	35 %
Medfinansiering inom Kreativa Europa, projektbidrag*	181	60 %	40 %	65	71 %	29 %
Nationella minoritetens kultur	1 585	57 %	43 %	324	60 %	40 %
-varav projektbidrag	821	53 %	47 %	209	63 %	37 %
-varav verksamhetsbidrag	764	62 %	38 %	115	53 %	47 %
Regional kulturverksamhet – utvecklingsbidrag	845	58 %	42 %	273	73 %	27 %
Skådebanan, verksamhetsbidrag				74	68 %	32 %
Stärkt kultur i skolan	224	62 %	38 %	71	75 %	25 %

7.10. Regeringskommittén för Unescos konvention om skydd för och främjande av mångfalden av kulturyttringar

Statens kulturråd ska som kontaktpunkt för skydd för och främjande av mångfalden av kulturyttringar redovisa resultatet av myndighetens arbete.

Kulturrådet har aktivt deltagit i regeringskommittémötet och partskonferensen för Konventionen om skydd för och främjande av mångfalden av kulturyttringar. Myndigheten har drivit för Sverige relevanta frågor, exempelvis att främja och stärka konstnärlig frihet globalt samt att stärka civilsamhällets medverkan i

implementeringen av konventionen samt deltagandet i konventionens beslutande organ. Kulturrådet har även lyft frågor som vikten att främja jämställdhet och hbtqi-personers och nationella minoriteters rättigheter och möjligheter.

Inom arbetet med konventionen har Kulturrådet i samarbete med övriga nordiska länder, Svenska Unescorådet och Kulturdepartementet framgångsrikt föreslagit en justerad skrivning i protokollen för partskonferensen för 2005-konventionen, vilket resulterade i att sekretariatets fortsatta arbete för att främja konstnärlig frihet förtydligades. Kulturrådet har även deltagit i Sveriges delegation (kulturkommittén) vid Unescos generalkonferens och bidragit till att främja Unescos arbete inom kulturområdet i olika sakfrågor. Att främja konstnärlig frihet och konstnärers villkor är del av arbetet.

7.11. Regional utveckling och landsbygdsutveckling

Statens kulturråd ska utifrån sitt ansvarsområde redovisa hur myndigheten har bidragit till genomförandet av den regionala utvecklingspolitiken och den sammanhållna landsbygdspolitiken. Utgångspunkter för rapporteringen ska vara skrivelse (skr. 2020/21:133) Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030 samt proposition (prop. 2017/18:179) En sammanhållen politik för Sveriges landsbygder. Tillväxtverket och Statens kulturråd ska gemensamt utforma inriktningen för redovisningen.

Kulturrådet har i dialog med Tillväxtverket kommit fram till formerna för denna redovisning, som sker i enlighet med regeringsuppdraget.

7.11.1. Territoriella perspektiv

Kulturrådets hela verksamhet kan sägas ha betydelse för regional utveckling och för arbetet för livskraftiga landsbygder. Främst är det strategiska området Likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd i hela landet som främjas. Inom landsbygdspolitiken bidrar Kulturrådets verksamhet främst till delmålet om Attraktiva livsmiljöer i Sveriges landsbygder. Kultur bedrivs i många fall i olika former av KKB-företagande, företag som ofta även drar nytta av den offentliga kulturbudgeten. Kulturrådets verksamhet har därför även viss betydelse för Innovation och förnyelse samt entreprenörskap i hela landet i och med verksamheten i dessa företag.

Kulturrådets bidragsgivning till det så kallade fria kulturlivet går med viss övervikt till storstadsområdena, där många av kulturaktörerna har sina säten. Inom bidragen till arrangörer inom olika kulturområden är fördelningen mer spridd geografiskt och möjliggör bland annat turnéer runt om i landet.

Det är emellertid genom Kulturrådets bidrag till regional kulturverksamhet inom den så kallade samverkansmodellen, cirka 1,6 miljarder kronor årligen, den stora geografiska spridningen och anpassningen till regionala förutsättningar sker.

Myndighetens arbete med hänsyn till olika regionala förutsättningar eller territoriella perspektiv²⁴

Bidraget inom kultursamverkansmodellen fördelas till regioner som upprättat en kulturplan, för vidarefördelning till regionala kulturverksamheter. Regionens möjligheter till regional prioritering och anpassning av dessa bidrag är stor. Många av de regionala verksamheterna har uppdrag att verka i hela regionerna, genom turnéer och digitala verksamheter med mera. Det har sedan modellens införande funnits en tendens till att de nya verksamheter som erhåller statlig finansiering inte bara är lokaliserade i residensstäderna, utan regionerna eftersträvar viss spridning. Exempel på sådana verksamheter är Ystads konstmuseum, Rockarkivet i Hultsfred och från och med 2022 Dalslands konstmuseum.

Det är som framgår ovan i allmänhet regionerna som i flernivåsamverkan står för de territoriella prioriteringarna, snarare än Kulturrådet. En mer direkt fördelning står Kulturrådet för i de utvecklingsbidrag som också fördelas inom samverkansmodellen. Inom dessa har Kulturrådet finansierat bland annat projektet Kulturella kraftfält på landsbygden i Västmanlands och Örebro län. Projektet identifierar ett antal noder på landsbygden där kulturverksamhet är särskilt betydelsefullt för den lokala utvecklingen.

Förändring av myndighetens arbete med att beakta territoriella perspektiv

Arbetet har inte förändrats under året.

7.11.2. Dialog och samverkan med regioner och länsstyrelser

Myndighetens dialoger och samverkan med regioner och länsstyrelser gällande myndighetens verksamhet och insatser

Kulturrådet har en mycket omfattande dialog med regionerna i kultursamverkansmodellen (alla utom Region Stockholm). Kulturrådet träffar samtliga 20 regioner minst två gånger om året, digitalt eller i respektive region, för dialog och avstämning. Fokus i dialogerna ligger inom kulturpolitiska området, och de verksamheter som finansieras gemensamt genom modellen, såsom läns museer och regionala teatrar och liknande. Ibland deltar även kommuner och andra intressenter vid delar av mötena.

I regionerna är kulturplanerna anknutna till de regionala utvecklingsstrategierna och kulturförvaltningarna tillhör, eller arbetar ofta nära, de regionala utvecklingsförvaltningarna. Så frågor som berör allmän utveckling, ekonomi och KKN kommer ofta upp i dialogerna.

Kulturrådet har kontakt med enskilda länsstyrelser i mycket begränsad omfattning. Detta förklaras av att länsstyrelsernas uppdrag på kulturpolitikens

²⁴ Det vill säga hur insatser och prioriteringar tar hänsyn till varierade förutsättningar mellan till exempel landsbygder och städer av olika storlekar och karaktär, men också olika funktionella samband över kommun-, läns-, och landsgränser.

område i princip inskränker sig till kulturmiljöfrågor, vilka det är Riksantikvarie-ämbetet som ansvarar för på central nivå.

Länsstyrelserna är dock representerade (i nuläget genom Länsstyrelsen i Gotlands län) i det samverkansråd för kultursamverkansmodellen som regeringen inrättat och som Kulturrådet är ordförande för. Genom detta samordnas vissa frågor angående de regionala verksamheterna med länsstyrelserna.

Utöver de direkta dialogerna mellan region och myndighet som beskrivs ovan arrangerar Kulturrådet ett antal möten och rundabordssamtal årligen, där de regionala kulturförvaltningarna är den primära målgruppen.

Förändring av myndighetens rutiner för dialog eller samverkan med regioner och länsstyrelser

Rutiner för dialog eller samverkan har inte ändrats under året.

Utmaningar och framgångsfaktorer för samverkan med regioner och länsstyrelser

Kulturrådet har under en längre tid byggt upp ett system av dialoger med regionerna utifrån myndighetens uppdrag, baserat på flernivåsamverkan och tillitsstyrning. Kulturrådet kan naturligtvis inte hävda att myndigheten alltid agerar på ett sätt som tillgodoser regionernas samtliga behov och önskemål på staten, kopplat till det kulturpolitiska uppdraget. Klart är dock att Kulturrådet självt sätter mycket stort värde på de regionala dialogerna, som är en förutsättning för att myndigheten ska kunna ha nationell överblick och kunna företräda staten i enlighet med Kulturrådets instruktion.

Framgångsfaktorer skulle då kunna vara att det finns ett faktiskt uppdrag och resurser att samverka kring. Tydliga uppdrag och mål för myndighet (och region) samt tid och resurser för att bygga upp förtroende och kunskap relaterat till samverkan och uppdrag.

De utmaningar som Kulturrådet identifierat är uppdrag som inte finansieras, eller inte är gemensamma, samt konkurrens om resurser mellan olika uppdrag.

7.12. Kreativa Europa 2021–2027

Statens kulturråd är svensk kontraktspart för media- och kulturprogrammet Kreativa Europa 2021–2027 och kontaktkontor för programmets kulturdel. I uppdraget ingår att i samverkan med berörda aktörer främja svenska ansökningar till programmet Kreativa Europa. En redovisning av strategiska insatser och uppnådda resultat ska framgå av årsredovisningen för 2023. Arbetet ska ske i samverkan med Stiftelsen Svenska Filminstitutet.

Kulturrådet har under året genomfört en större konferens och lärandeaktivitet inom Kreativa Europa Desk med högt deltagande från länder inom Europa. 120 personer deltog – tjänstepersoner från Europeiska kommissionen, Creative Europe Desks, svenska myndigheter, Regeringskansliet och aktörer inom kultursektorn. Konferensen var ett kombinerat nätverksmöte för Creative Europe Desks och konferens om europeiskt samarbete på kulturområdet i samband med Sveriges EU-ordförandeskap. Den muntliga respons Kulturrådet fick från

deltagare var att deskmötet var mycket uppskattat och den återkoppling som myndigheten har fått från deltagarna via e-post, indikerar att mötet har bidragit till ökad kunskap och nätverkande mellan EU:s deskar inom Kreativa Europa. Det i sin tur är av värde för Kulturrådets förmåga att fortsatt stärka svenska konstnärers och kulturaktörers möjligheter att delta i internationellt utbyte och samarbete.

Kulturrådet har på flera olika sätt bidragit till att öka kännedomen om finansieringsmöjligheterna inom EU-programmet Kreativa Europa och Europeiska kommissionens arbete för de kulturella och kreativa sektorerna. Kulturrådet har med enskild rådgivning till sökande och potentiella sökande stärkt kunskapen om programmet samt hjälpt till att öka aktörernas möjlighet att få sin ansökan beviljad. Myndigheten har även bistått med rådgivning när organisationer har sökt internationella samarbetspartners. Rådgivningen har skett regelbundet under året via olika kanaler och är en viktig del av deskens arbete. Kulturrådet har även arrangerat webinarier om samtliga utlysningar inom delområde Kultur och i samarbete med Svenska Filminstitutet om det sektorsövergripande programområdet. Syftet med webinarierna är att alla i Sverige, oavsett bostadsort, ska få samma möjlighet att ta del av informationen om Kreativa Europa. Myndigheten har med övriga Creative Europe Desks samarrangerat och deltagit i digitala events där europeiska aktörer ges möjlighet att presentera en projektidé eller delta som observatör i syfte att skapa nya europeiska partnerskap. Dessa insatser har gjorts för utlysningarna om stöd för europeiska samarbetsprojekt, nyhetsmedier och Creative Innovation Lab.

Kulturrådet har även presenterat Kreativa Europa vid fysiska och digitala arrangemang, exempelvis vid Samtidskonstdagarna i Malmö, Europadagen på Kulturhuset Stadsteatern i Stockholm, Nordiskt centrum för kulturarvspedagogik i Östersund, digitalt möte för svenska och europeiska kulturtidskrifter inom det europeiska nätverket Eurozine, Stockholms stads webinarium om EU-finansiering samt deltagit med infobord, exempelvis på Kulturhuset i Stockholm på Europadagen och i Kulturrådets monter på Folk och Kultur. Under Bokmässan i Göteborg hade Kulturrådet ett nära samarbete med The European Union Prize for Literature som är del av Kreativa Europa. Vi var också medarrangörer till storseminariet *Betydelsen av ett pris*. Kreativa Europa Desk Sverige – Kulturs deltagande i dessa arrangemang bedömer vi har bidragit till att skapa ökad kunskap om programmet, EU:s litteraturpris och översatt litteratur.

Kulturrådet har regelbundet under året informerat om aktuellt inom Kreativa Europa-programmet och inom EU:s arbete för de kulturella och kreativa sektorerna i vårt digitala nyhetsbrev och i Kreativa Europa Desk Sveriges skrift Kreativa Europa i fokus. Vi har en utarbetad kommunikationsplan för arbetet och med grund i genomförd målgruppsanalys har vi även gjort riktade digitala informationsinsatser om utlysningarna till relevanta målgrupper.

Vi ökar stadigt antalet besökare och följare i våra kanaler. Särskilt märks det genom nyhetsbrevet där vi noterat en ökning med 20 procent från föregående år.

Under året har aktörer i Sverige visat ett stort intresse för att samarbeta internationellt och ansöka om finansiering inom Kreativa Europa. Kulturrådet bedömer att myndighetens insatser under året har bidragit till att skapa ökad

kunskap om programmet och om finansieringsmöjligheterna, samt bidragit till högre kvalitet på ansökningarna och fler europeiska samarbeten. Kulturrådet redovisar årligen utfallet av svenska ansökningar inom Kreativa Europa i separat regeringsuppdrag.

Eftersom European Education and Culture Executive Agency (EACEA) ställer krav på egenfinansieringsdel i projekten, och andelen varierar för olika stödformer, har Kulturrådet sedan 2022 implementerat en ny stödform där organisationer som beviljas finansiering inom delområde Kultur i Kreativa Europa kan ansöka om medfinansiering för genomförandet av projektet. De som kan söka stödet ska vara verksamma inom Kulturrådets verksamhetsområden. Statliga och regionala aktörer har inte möjlighet att ansöka om medfinansieringsstödet. Regionala aktörer har fram till år 2024 haft möjlighet att ansöka om medfinansiering för Kreativa Europa-projekt inom ramen för utvecklingsbidraget inom kultursamverkansmodellen. Det har varit stort intresse från svenska organisationer att ansöka om Kulturrådets medfinansieringsstöd och vår bedömning är att medfinansieringen har bidragit till att fler svenska organisationer fått ta del av medel inom Kreativa Europa.

7.13. Strategi för systematisk uppföljning av funktionshinderspolitiken under 2021–2031

Kulturrådet bör redovisa de åtgärder som respektive myndighet vidtagit för att nå det nationella målet för funktionshinderspolitiken. Vidare bör myndigheterna, i den utsträckning det är möjligt, bedöma måluppfyllelsen och redogöra för den i sitt underlag för uppföljning.

Som riktlinje vid uppföljningen bör gälla att en redogörelse lämnas för hur de fyra områdena för genomförande av funktionshinderspolitiken har beaktats i myndighetens arbete, där det är tillämpligt, med att genomföra funktionshinderspolitiken, nämligen principen om universell utformning, befintliga brister i tillgängligheten, individuella stöd och lösningar för individens självständighet samt att förebygga och motverka diskriminering (prop.2016/17:188, sid 27). En redogörelse ska vidare lämnas för vilka åtgärder som har vidtagits med anledning av att målet ska bidra till ökad jämställdhet och till att barnrättsperspektivet ska beaktas. En redovisning bör även ske av hur åtgärderna som myndigheten vidtagit med anledning av det nationella målet för funktionshinderspolitiken bidrar till att uppfylla målen i FN:s Agenda 2030. Rapporteringen ska även redovisa de samråd som myndigheterna har haft med funktionshindersorganisationerna och andra berörda aktörer.

Kulturrådet är 1 av 28 myndigheter som har ett särskilt ansvar och uppdrag enligt regeringens strategi för systematisk uppföljning av funktionshinderspolitiken 2021–2031. Det innebär att Kulturrådet årligen ska bidra till uppföljningen av funktionshinderspolitiken utifrån det nationella målet²⁵. Redovisningen ska enligt regeringsuppdraget utgå från de fyra huvudområden som riksdagen pekat ut för genomförandet av funktionshinderspolitiken.

²⁵ Det nationella målet för funktionshinderspolitiken är att med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet för personer med funktionsnedsättning i ett samhälle med mångfald som grund. Målet ska bidra till ökad jämställdhet och till att barnrättsperspektivet ska beaktas.

7.13.1. Samlande, stödjande och pådrivande arbete

Rapporten *Tillgängligt kulturliv – kulturverksamhetens arbete med funktionshinderfrågor* publicerades under våren och ger en övergripande bild av hur kulturaktörer inom olika sektorer under 2022 arbetat med tillgänglighet för att personer med funktionsnedsättning ska kunna besöka, delta i eller arbeta inom kulturlivet. Resultatet bygger på en enkätstudie som besvarats av cirka 740 kulturorganisationer och ska fungera som utgångspunkt för Kulturrådets fortsatta arbete med regeringens strategi för systematisk uppföljning av funktionshinderspolitiken 2021–2031. Genom att ta fram kunskap och informera berörda parter om kvarstående hinder för deltagande i kulturlivet förväntas rapporten bidra till förbättrad tillgång till kultur för personer med funktionsnedsättning.

Under våren var tillgänglighet tema på de samtal som Kulturrådet genomför inom ramen för kultursamverkansmodellen. Med utgångspunkt i rapporten *Tillgängligt kulturliv* diskuterade Kulturrådet och samtliga regioner inom modellen förutsättningar för delaktighet i kulturlivet oavsett funktionsförmåga. Det framgick av samtalen att merparten av de regionala konst- och kulturverksamheterna har ett kontinuerligt arbete med tillgänglighet. Flera goda exempel lyftes, men stora utmaningar kvarstår. Till exempel samverkan med regional kollektivtrafik för att tillgängliggöra vägen till kulturverksamhet och brister i utbildningskedjan för konstnärliga utövare med funktionsnedsättning.

Kulturrådets utvecklingsmedel till kommunala och regionala kulturverksamheter har under året bidragit till en mängd insatser för att öka tillgänglighet för barn och unga med funktionsnedsättning. Till exempel har flera bibliotek som fått Stärkta biblioteksmedel tagit fram bemötandeguides för barn med NPF-diagnoser. Kulturskolor som beviljats utvecklingsmedel har genomfört olika former av satsningar för att bredda verksamhet för barn med funktionsnedsättning, till exempel genom att utveckla samverkan med civilsamhället och genom riktad undervisning. Kulturrådet har samlat olika lärande exempel, forskning och stödmaterial på våra webbplatser kulturradet.se, bokstart.se och digiteket.se. Kulturrådet har inte genomfört några konkreta åtgärder för att öka jämställdhet för personer med funktionsnedsättning inom kulturområdet under året.

I Kulturrådets bidragsgivning till det fria kulturlivet ställer myndigheten fortsatt krav på att verksamheten genomförs i lokaler där enkelt avhjälpta hinder är undanröjda. I dialog med vårt verksamhetsområde ser vi att detta minimikrav har stor betydelse för att uppmärksamma tillgänglighetsfrågan. Rapporten *Tillgängligt kulturliv* visar dock att flera aktörer efterfrågar mer kunskap om hur enkelt avhjälpta hinder undanröjs och vilket stöd som finns att tillgå i det arbete.

Kulturrådet har under året samlat organisationer och kulturverksamheter som arbetar med funktionsrättsfrågor till olika former av dialogmöten för att lyssna in de behov aktörerna ser av fortsatt utveckling på området. Ett centralt behov som vi identifierat är att fortsatt följa och främja insatser som stärker rätten till konstnärlig frihet för kulturutövare som har en funktionsnedsättning. Kulturrådet ser även att tillgången till kultur för barn och unga med funktionsnedsättning är ett område myndigheten behöver fortsätta att genomföra främjande insatser inom. Till exempel behöver Kulturrådet bidra till att barn och unga med funktionsnedsättning är delaktiga och har möjlighet att påverka kulturområdets utveckling. Kulturrådet har under 2023 inte genomfört samråd med

funktionshindersrörelsen, på grund av tidsbrist i och med myndighetens omorganisering.

7.13.2. Tillgänglighet på Kulturrådet

Under 2023 granskade Myndigheten för digital förvaltning (DIGG) Kulturrådets externa webbplats. DIGG fann en rad betydande brister i tillgängligheten. För att åtgärda dessa brister tog Kulturrådet under hösten fram en åtgärdsplan för förbättrad digital tillgänglighet som vi kommer att arbeta vidare med under 2024.

Inom området kommunikation arbetar Kulturrådet med rutiner och handlingsplaner för att säkerställa myndighetens tillgänglighetsarbete. I enlighet med Kulturrådets *Handbok för extern kommunikation* ska Kulturrådets information och kommunikation vara så tillgänglig som möjligt så att alla kan läsa, höra, se och förstå den. Kulturrådet textar och syntolkar de filmer och webinarier som myndigheten producerar. Kulturrådet har en rutin för tillgänglighet på externa konferenser och möten där vi använder oss av Myndigheten för delaktighets metodstöd.

Kulturrådets lokaler är tillgänglighetsanpassade med bland annat taktila skyltar och golvmarkeringar. Under hösten genomförde vi en omgestaltning av vårt kontor som bland annat bidragit till att öka tillgängligheten i receptionen. Skyddsronder genomförs regelbundet där vi undersöker den fysiska och psykosociala arbetsmiljön för varje medarbetare genom att ställa ett antal frågor som vi tagit fram i samråd med arbetsmiljökommittén. Under 2023 bytte vi ut våra kaffemaskiner som tidigare inte var tillgängliga för personer med synnedsättning. Majoriteten av våra interna styrdokument, bland annat vår arbetsmiljöpolicy, har tydliga skrivningar kring förebyggande och främjande åtgärder för tillgänglighet.

7.13.3. Summering inriktningar för funktionshinderspolitiken

Kulturrådets främjande insatser bidrar till att kulturverksamheter får ökad kompetens om funktionshinderspolitiken och hur universell utformning, befintliga brister i tillgängligheten, individuella stöd och lösningar samt förebyggande arbete för att motverka diskriminering kan genomföras.

Kulturrådets utvecklingsmedel bidrar till att skapa möjligheter för kulturverksamheter att möta de behov som finns i verksamheten och öka tillgängligheten. Det finns dock stora skillnader i fråga om vilka kommunala och regionala verksamheter som söker utvecklingsmedel för att arbeta med tillgänglighet. Vi noterar att det fria kulturlivet i hög grad saknar finansiering för att arbeta med att tillgängliggöra sin verksamhet, både från ett utövar- och publikperspektiv. Fortsatt och fördjupad samverkan mellan nationell, regional och lokal nivå krävs för att möta de utmaningar som detta innebär.

Kulturrådets arbete med uppföljning, rundabordssamtal och dialoger bidrar till att öka vår kunskap om vilka utmaningar, behov och möjligheter som finns för att öka tillgängligheten inom vårt verksamhetsområde. Vi har identifierat ett behov av att utveckla formen för samråd och dialoger, till exempel för att stärka vår kunskap om de hinder och utmaningar som kvarstår för personer med funktionsnedsättning som är verksamma som kulturutövare och konstnärer.

8. Övrig återrapportering

8.1. Information och kunskap om myndighetens verksamhet

Kulturrådet har under året utvecklat det rörliga materialet för att tydligare anpassa information efter målgruppernas behov. Under 2023 har myndigheten genomfört 30 direktsända webinarier med över 3 500 deltagare totalt. Genom webinarier har myndighetens medarbetare informerat om olika bidrag, publicerade rapporter och annat av Kulturrådets främjande arbete. Webinarier möjliggör tvåvägs-kommunikation och Kulturrådet bedömer att de har bidragit till bättre förståelse för myndighetens bidragsprocess, vilket märks genom bland annat färre frågor om bidragstyper som presenterats genom webinarier. Webinarierna spelas också in och finns tillgängliga på Kulturrådets webbplats. Utöver webinarier har myndigheten även producerat flertalet filmer med syfte att dela kunskap och på ett enklare sätt förklara svårare processer.

Kunskapsdelning har även skett genom inbjudna gäster som intervjuats och getts möjlighet att berätta om olika arbetssätt och erfarenheter. Det sistnämnda har framför allt skett inom Kulturskolecentrum, Läsförmedling för folkbibliotek, Bokstart och inom musikområdet. Fysiska konferenser och panelsamtal har spelats in i så stor utsträckning som möjligt för att skapa förutsättningar för fler att ta del av innehållet.

En annan insats som syftar till att samordna Kulturrådets kontakter med kommuner och regioner är ett pilotprojekt genom vilket myndigheten kommunicerat till fem utvalda kommuner i form av nyhetsbrev. Nyhetsbrevet innehöll samtliga Kulturrådets bidrag till kommuner, fördelade till dessa kommuner. Piloten föll ut väl och Kulturrådet planerar att utveckla den typen av kommunikation framöver.

För att visualisera på webbplatsen hur bidragen till regioner och kommuner fördelas över landet tar vi fram en interaktiv karta. Den visar vilka verksamheter som får stöd och hur mycket medel som fördelas. Funktionen kan skalas upp och ner innehållsmässigt och placeras i många olika sammanhang på webbplatsen. De första delarna av kartan lanseras under 2024.

8.2. Barns och ungas rätt till kultur

Kulturrådet arbetar för barns och ungas rätt till konst och kultur. Enligt FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen) har barn rätt att ta del av konst och kultur, delta i konstnärlig och kulturell verksamhet och själva skapa konst och kultur. Kulturrådet har som statlig myndighet ansvar för att barns rättigheter respekteras, skyddas och stärks. Kulturrådet integrerar ett barnrätts- och ungdomsperspektiv i verksamheten. Det innebär att barnkonventionen tillämpas i Kulturrådets verksamhetsplanering.

Kulturrådet använder indikatorn Barns och ungas tillgång till kultur för att mäta i vilken mån myndigheten genom bidragsgivning bidrar till barns rätt att delta i det konstnärliga och kulturella livet. Kulturrådets indikator mäter utvecklingen av de bidrag som i sin helhet riktar sig till barn och unga. När det gäller Kulturrådets övriga bidrag så används även delar av dem till att finansiera verksamhet för barn och unga, men vi kan i dagsläget inte mäta detta på ett heltäckande sätt,

eftersom vi befinner oss i brytpunkten mellan två olika uppföljningsmetoder. Framöver avser vi dock att ta fram ytterligare en indikator som mäter hur stor andel av våra övriga direkta bidrag som riktar sig till barn och unga.

Kulturrådets bidrag som syftar särskilt till att möjliggöra barns och ungas rätt till konst och kultur uppgick 2023 till cirka 395 miljoner kronor, vilket var en minskning jämfört med 2022. Musik- och kulturskolor stod för den största delen av minskningen. Dessa bidrag finansierar barns och ungas tillgång till kultur på skoltid såväl som på fritiden och främjar samverkan mellan aktörer kring barn och unga samt stöttar metodutveckling i verksamhet för barn och unga.

Tabell 23. Fördelning av bidrag som i sin helhet riktar sig till barn och unga 2021-2023, tusen kronor

	2023	2022	2021
Bokstart	17 500	15 691	11 303
-varav utvecklingsbidrag	16 500	15 193	10 866
-varav språknätverk	1 000	498	438
Inköpsstöd till folk- och skolbibliotek	35 200	35 360	34 000
Litteraturstöd, barn- och ungdomslitteratur	9 982	11 573	11 695
Läsfrämjandelyft	22 950	22 919	
Musik- och kulturskolor	96 999	197 000	197 000
-varav utvecklingsbidrag till kulturskolor	94 999	195 000	197 000
-varav undervisning med nationell spetskompetens	2 000	2 000	
Skapande skola	196 903	195 601	196 597
Stärkt kultur i skolan	15 166	15 000	14 042
Totalt	394 701	493 144	464 636

Kulturrådet har under året publicerat rapporten *Flernivåsamverkan främjar barnets bästa* i mars 2023. Rapporten bygger på en studie om finansieringen och uppföljningen av kultur för barn och unga och har presenterats i flera olika sammanhang som samlar aktörer som arbetar med barns rätt till kultur. En övergripande slutsats är att insatserna från såväl kommuner och regioner som staten behövs för att uppnå barnets rätt till kultur enligt barnkonventionen. Rapporten kan användas som underlag för att utveckla flernivåsamverkan och förväntas i förlängningen bidra till förbättrad tillgång till kultur för barn och unga i Sverige.

Under våren 2023 fick Kulturrådet, tillsammans med E-hälsomyndigheten, Folkhälsomyndigheten, Försäkringskassan och Myndighetens för ungdoms- och civilsamhällsfrågor (MUCF), i uppdrag att förbereda för ett fritidskort för barn och unga. Fritidskortet ska kunna användas som betalning för en fritidsaktivitet och målet är att ge barn och unga jämlika förutsättningar att delta i aktiviteter samt öka tillgången till idrott, kultur, friluftsliv och annat föreningsliv. Särskilt barn och unga från socioekonomiskt utsatta hushåll ska få ökade möjligheter att delta i fritidsaktiviteter. Uppdraget har redovisats i flera omgångar av myndigheterna under 2023 och arbetet fortsätter. Kulturrådets uppdrag har fokuserat på att bistå med kriterier för utförare, aktiviteter och avgifter och myndigheten har tillsammans med MUCF lämnat en delredovisning av uppdraget under 2023. Kulturrådet har i arbetet lyft kulturens betydelse för barn och ungas meningsfulla

fritid men även synliggjort kulturlivets stora bredd och potential i dessa sammanhang.

En stor del av Kulturrådets uppdrag syftar till att finansiera och främja verksamhet av aktörer som producerar ett utbud av kultur för och med barn och unga och/eller möjliggör barns och ungas egna skapande och delaktighet på kulturområdet. Exempelvis inköpsstöd till folk- och skolbibliotek som främjar barns och ungas intresse för läsning genom ökad tillgång till litteratur och medier, se avsnitt 6.2, samt utvecklingsbidrag till kulturskolor som främjar den kommunala kulturskolans möjligheter att erbjuda barn och unga undervisning av hög kvalitet i kulturella och konstnärliga uttryckssätt, se avsnitt 6.4.

8.3. Efterkontroller och granskning av krisstöd och återstartsbidrag

Under räkenskapsåret har Kulturrådet hanterat sex rättsprocesser där motparterna har lämnat in stämningsansökan avseende att tingsrätten ska fastställa att Kulturrådet inte har rätt att genomföra återkrav av bidragsmedel som beslutats inom ramen för vinstkontroll av fördelade krisstödsmedel till inställda eller uppskjutna kulturevenemang. Två mål har avskrivits och förberedande skriftväxling och muntlig förberedelse har genomförts i återstående fyra mål. Huvudförhandlingar förväntas äga rum tidigast maj 2024.

Kulturrådet kan konstatera att hanteringen av dessa rättsprocesser är tidskrävande för myndigheten och kan bli kostsamma oavsett utgång. Kulturrådet upprätthåller en löpande dialog med Kulturdepartementet avseende frågan.

Kulturrådet har också hanterat tjugo mål där motparterna överklagat bidragsbeslut, tagna med stöd av bland andra förordning (2012:517) om statsbidrag till kulturella ändamål, till förvaltningsrätten. Efter inledande tvekan från domstolen om överklagbarheten av våra beslut har de senaste avgörandena tydligt fastslagit att besluten inte kan överklagas, vilket resulterade i tre avslag och fjorton avvisade mål. Tre mål återstår att avgöras.

9. Verksamhetsutveckling

Målet för den statliga förvaltningspolitiken är en innovativ och samverkande statsförvaltning som är rättssäker och effektiv, har väl utvecklad kvalitet, service och tillgänglighet, och som därigenom bidrar till Sveriges utveckling och ett effektivt EU-arbete.

9.1. Ny organisation

I juni infördes Kulturrådets nya organisation som är resultatet av den organisationsöversyn som genomfördes hösten 2022 och som involverade hela personalen. Syftet med den nya organisationen är att den ska förbättra förutsättningarna för ett effektivt genomförande av Kulturrådets uppdrag och uppgifter. Detta åstadkoms bland annat genom att organisationen nu är tydligt målgruppsorienterad. De sju nya enheterna svarar mot Kulturrådets olika målgrupper, bidrar till ett utifrån-och-in-perspektiv och har därigenom potential att öka effektiviteten i genomförandet av våra uppgifter och uppdrag. Fördelningen av medarbetare på enheterna är något jämnare än tidigare, vilket bidrar till en hållbar arbetsmiljö.

För att tillvarata möjligheterna med digitala möten och distansarbete har Kulturrådet omgestaltat sitt kontor till ett aktivitetsbaserat kontor med både tysta utrymmen och rum för interaktion. Det innebär att medarbetarna kan anpassa sin kontorsplats efter arbetsuppgifternas karaktär. Omgestaltningen har även ökat kontorets kapacitet vad gäller både fysiska och digitala möten. I och med att varje medarbetare inte har en fast plats utnyttjas ytan bättre och kontoret har kapacitet för fler medarbetare än tidigare.

9.2. Utveckling av bidragsverksamheten

Kulturrådet arbetar sedan 2022 med ett projekt som handlar om att utveckla processerna för bidragsverksamheten. Projektet beräknas pågå under fyra år med syftet att säkra relevansen och träffsäkerheten, förenkla för de sökande samt att effektivisera det interna arbetet kopplat till bidragsgivningen. En central del är att förnya och förbättra det digitala systemstödet för handläggningen av bidragen, men projektet ska också leda till att antalet bidragsutlysningar minskar och att vissa bidrag läggs samman vilket förväntas leda till att det blir enklare att söka bidrag och att de interna processerna blir mer effektiva. I arbetet med utvecklingen av bidragsverksamheten ingår även att skapa större utrymme för granskning av bidragsredovisningar och uppföljning av bidrag i lärande syfte. Med utgångspunkt i resultaten från uppföljning kan Kulturrådet arbeta mer systematiskt med ständiga förbättringar av verksamheten. Under 2023 har projektet arbetat med att förbereda en pilot där ett antal bidrag har sammanförts till ett gemensamt bidrag. Piloten planeras att genomföras under hösten 2024.

9.3. Uppföljning och kontroll

En stor majoritet av bidrag som Kulturrådet beviljar ska redovisas inom bestämd tid. Merparten av ansökningar som beviljas bidrag resulterar därmed i en bidragsredovisning som inkommer till Kulturrådet. Kulturrådets granskning av inkomna redovisningar ska primärt kontrollera att verksamheten genomförts i enlighet med ansökan och att bidrag använts till avsett ändamål. Kulturrådet har under ett flertal år haft utmaningar med växande antal av redovisade bidragsärenden som inte hinner granskas inom rimlig tid. Tidigare eftersläpningar av granskning av

bidragsredovisningar har åtgärdats genom punktinsatser, men i syfte att minska risken att nya eftersläpningar uppstår måste Kulturrådet ändra sina arbets sätt både vad gäller bidragsgivning och granskning av redovisning. Kulturrådet kommer under nästa år att se över arbets sätt kopplade till granskning av redovisningar.

9.4. Kompetensförsörjning

*Förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag
Myndighetens ska redovisa de åtgärder som har vidtagits i syfte att säkerställa att kompetens finns för att fullgöra de uppgifter som avses i 1 § första stycket. I redovisningen ska det ingå en bedömning av hur de vidtagna åtgärderna sammantaget har bidragit till fullgörandet av dessa uppgifter.*

Kulturrådet bedömer måloppfyllelsen som tillfredsställande i relation till verksamhetsplanen. De prestationer som genomförts under året har bidragit till att Kulturrådets uppdrag uppfattas som tydligare och målgruppsinriktat, en ändamålsenlig och hållbar organisationsstruktur, utvecklade arbets sätt, medarbetares kompetens nyttjas effektivt och Kulturrådet som kunskapsnod har stärkts.

Kulturrådet har från och med 2023 valt att använda Arbetsgivarverkets rekommendation/vägledning gällande beräkning av personalomsättning. Det nya räknesättet ställer personalomsättningen i relation till medelantal anställda från de två senaste åren vilket vi bedömer ger en mer rättvisande bild över utvecklingen. I tabell 24 redovisas personalomsättningen för perioden 2021–2023 omräknat enligt det nya räknesättet vilket göra siffrorna jämförbara.

9.4.1. Bemanning

Under 2023 hade Kulturrådet i genomsnitt 118 anställda och 102,52 årsarbetskrafter. Under året har 15 personer anställts och 20 personer har slutat, varav en person gick i pension. Antalet nyanställda har därmed minskat betydligt jämfört med föregående två år, medan antalet avgångar varit ungefär oförändrat. Det gör att personalomsättningen var 12,6 procent, vilket är lägre än föregående två år.

Tabell 24. Kulturrådets personalförsörjning 2021–2023*

Personalvariabel	2023	2022	2021
Antal anställda (medeltal under året inklusive tjänstlediga)	118	127	118
-varav kvinnor/män	85/34	91/37	81/37
Antal nyanställda under året (inklusive tidsbegränsat anställda)	15	39	28
-varav kvinnor/män	12/3	31/8	22/6
Avgångar under året (inklusive tidsbegränsat anställda)	20	26	22
-varav kvinnor/män	15/5	19/7	16/6
Personalomsättning (procent)	12,6 %	21,2 %	18,7 %
Antal årsarbetskrafter	102,5	110,2	105,4

*Samtliga uppgifter om könsfördelning avser juridiskt kön.

Tidsbegränsade anställningar har behövts för att säkerställa bemanning och kompetens i efterkontroller av krisstöden, tillfälliga uppdrag och vikariat. Behovet av tidsbegränsat anställda har dock minskat i takt med att de tidigare krisstöden upphört. Vid årets slut var 17 procent av personalen tidsbegränsat anställda, till skillnad mot 27 procent föregående år. Personalrörligheten i statsförvaltningen som helhet uppgick till totalt 12 procent mellan september 2021 och september 2022.

Bemanningen bygger på en kontinuerlig analys av kompetenssammansättningen i förhållande till personalrörligheten och verksamhetens behov. Vid utannonsering av tjänster får vi ofta många kvalificerade sökande med hög utbildning och god erfarenhet från det aktuella området, vilket tyder på att Kulturrådet uppfattas som en attraktiv arbetsplats. Till de flesta tjänsterna är en majoritet av de sökande kvinnor, vilket speglar stora delar av könsfördelningen mellan kvinnor och män inom kultursektorn. Andelen kvinnor vid Kulturrådet uppgick i genomsnitt till 72 procent under året.

9.4.2. Kompetensutveckling

Kärnan i arbetet vid Kulturrådet är bidragsprocessen där all personal medverkar på olika sätt och i olika funktioner. Kompetensutveckling är en naturlig del av det dagliga arbetet med bidragsprocessen, och bidrar till att bidragsprocessen bedrivs professionellt, rättssäkert och effektivt.

9.4.2.1. Processledare – en ny roll i den nya organisationen

En ny roll som processledare infördes i den nya organisationen med syftet att utveckla ett processororienterat arbetssätt som är gemensamt för de olika verksamhetsområden som berörs. På Kulturrådet syftar ett processororienterat arbetssätt till att förstärka ett utifrån-och-in-perspektiv, helhetsinriktade arbetssätt som involverar flera enheter, och ett utvecklingsinriktat arbete som stödjer ständiga förbättringar. Chefsrollen är i och med omorganisationen mer renodlad och utvecklad.

9.4.2.2. Utveckling för processledare och chefer

En utvecklingsinsats för processledare och chefer har genomförts i fyra workshopar, bland annat om gränssnitt och roller samt framgångsfaktorer och utmaningar kring roller och arbetssätt. Utvecklingsinsatsen har resulterat i en gemensam bild av uppdrag, ansvar och mandat för processledare och för enhetschefer i egenskap av processägare. Det processororienterade arbetssättet stödjer ett effektivt nyttjande av våra kompetenser och samarbeten. På så sätt har vi fortsatt att utveckla ett aktivt medarbetarskap och ledarskap på Kulturrådet.

9.4.2.3. Kompetensplanering

Arbetet med att utveckla strategier för en mer långsiktig kompetensförsörjning har fortsatt. På medarbetardagen i oktober introducerades ett metodarbete kring kompetensutveckling och lärande. Syftet är att bredda bilden av kompetens och stimulera olika former av lärande med utgångspunkt i våra målområden. Kompetensfrågorna har integrerats i årets verksamhetsplanering och behov av kompetens och samplanering av resurser ingår nu i enheternas resultatkontrakt. Förutom att främja lärande och säkerställa kompetens genom bättre planering

har områden för gemensam kompetensutveckling prioriterats för det kommande året.

9.4.2.4. Övrig kompetensutveckling

Deltagande i nätverk, konferenser och branschevenemang som Bokmässan, Folk och kultur, World Summit och andra nationella och internationella möten är viktiga för att upprätthålla och utveckla sakkunskap inom våra olika ansvarsområden. Kunskap från dessa evenemang och möten sprids till flera vid olika personalmöten och via Kulturrådets intranät.

Utbildning i svåra samtal och bemötande har genomförts för en grupp handläggare i en serie av tre workshopar som följer samma metod som använts tidigare år för olika delar av personalen.

Introduktion av nyanställda har genomförts både individuellt och gemensamt. Uppföljningssamtal med nyanställda visar att den ger en god introduktion till myndighetsrollen och Kulturrådets uppdrag som helhet.

9.4.3. Arbetsmiljö

Omgestaltningen av kontoret till en aktivitetsbaserad arbetsplats innebär en ny planlösning och funktionsmöblering som stödjer flexibla sätt för samarbete, effektivitet och kompetensdelning. Målet är ett kontor där vi kan träffas, samtala och samarbeta, men där vi också kan arbeta koncentrerat och ostört.

Flexibiliteten medför att kontoret är anpassningsbart om förutsättningarna ändras. Om vi får förändrade uppdrag eller om antal medarbetare ändras så kan möbleringen justeras utan att vi behöver bygga om eller göra större nyinköp av inventarier. Möbler och annan utrustning har bevarats och återanvänts så långt som möjligt.

Omgestaltningen medför att logistiken kring IT-hantering, bokhantering och städning förenklas. Ny teknik har installerats för att underlätta olika former av digitala möten vilket minskar behovet av resande.

Nu pågår ett arbete med att ta fram ett gemensamt förhållningssätt till de olika miljöerna och till varandra på kontoret. Arbetet involverar hela personalen och ska resultera i en ny husbok som beskriver våra ordnings- och trivselregler.

9.4.4. Sjukfrånvaro

Den sammanlagda sjukfrånvaron uppgick till 3,18 procent av den ordinarie arbetstiden vilket är lägre än 2022 men högre än 2021, se tabell 25. Den är fortfarande lägre än sjukfrånvaron i hela statsförvaltningen som uppgick till 4,1 procent under 2022.

Kulturrådet följer löpande upp medarbetares arbetssituation och sjukfrånvaro för att på ett tidigt stadium kunna sätta in åtgärder och förebygga längre sjukfrånvaro. Vid behov involveras också företagshälsovården.

Tabell 25. Kulturrådets sjukfrånvaro 2022-2023, procent

Kolumn1	2023	2022	2021
Totalt	3,18	3,55	1,53
-29 år*	-	-	-
30-49 år	1,31	2,98	1,37
50-år	4,98	4,10	1,71
Kvinnor	3,85	4,28	1,77
Män	1,34	1,66	0,95
Långtidsfrånvaro**	58,09	62,42	39,51

*Åldersgruppen yngre än 30 år är för liten för att redovisas med bibehållen anonymitet.

** Minst 60 dagar i förhållande till total sjukfrånvaro.

9.4.5. Praktikanter

Under året har vi kunnat erbjuda 10 praktikanter arbetsuppgifter inom olika verksamhetsområden. Två av praktikanterna har fått sin praktik via Arbetsförmedlingen. De övriga har genomfört praktiken inom ramen för sina utbildningar.

10. Intern styrning och kontroll

Kulturrådet omfattas av förordning (2007:603) om intern styrning och kontroll. Vår process för intern styrning och kontroll är en integrerad del av Kulturrådets verksamhetsplanering och uppföljning för att effektivt bidra till att utveckla, förnya och stärka kvalitetsarbetet vid myndigheten.

Kulturrådet har under 2023 implementerat en ny organisation i syfte att ytterligare stärka vår förmåga att fullgöra våra uppgifter, uppnå våra mål och uppfylla verksamhetskraven. Detta arbete bidrar till den interna miljön för styrning och kontroll på Kulturrådet. Den interna miljön inbegriper organiseringen av, och ansvarsfördelningen i, vår verksamhet samt den kultur som råder där. När det gäller kulturen arbetar myndigheten löpande med den statliga värdegrunden och Kulturrådets riktlinje för medarbetarskap och ledarskap som utgår från sagda värdegrund, de kulturpolitiska målen och vad vi som medarbetare på Kulturrådet förväntar oss av varandra. Arbetet med riktlinjen är integrerat i dialogen med alla medarbetare och bidrar till Kulturrådets arbete med att analysera myndighetens kompetensbehov. Sammantaget bedömer Kulturrådet att myndigheten har en god intern miljö.

Hela myndigheten deltar i arbetet med riskinventering. Riskanalysen utgår från Kulturrådets uppgifter, uppdrag, mål och kraven i 3 § myndighetsförordningen (2007:515). Myndighetens väsentliga risker samlas i den riskanalys som styrelsen beslutar om och reviderar vid behov. Uppföljning av risker sker i samband med tertiärluppföljningen av verksamhetsplanen. Kulturrådet har under 2023 hanterat åtta väsentliga risker och 15 tillhörande åtgärder som har i syfte att begränsa eller eliminera de identifierade riskerna.

Kulturrådet arbetar löpande med att förebygga korruption, otillbörlig påverkan, bedrägeri och andra oegentligheter genom löpande kunskapshöjande insatser och genom att säkerställa att samtliga medarbetare är informerade om Kulturrådets riktlinjer mot korruption. Att hålla kunskapen om den statliga värdegrunden på en god nivå samt att följa upp efterlevnaden av styrdokument är också viktiga delar av detta kontinuerligt pågående arbete. Kulturrådet ser även till att alla indikationer om oegentligheter utreds enligt våra riktlinjer om utredning av oegentligheter.

10.1. Internrevision

Internrevisionens uppdrag är att granska och lämna förslag till förbättringar av myndighetens process för intern styrning och kontroll med syfte att säkerställa att processen är utformad så att Kulturrådet med rimlig säkerhet kan fullgöra sina uppgifter, uppnå verksamhetens mål och uppfylla kraven i 3 § myndighetsförordningen.

Genomförda granskningar under 2023 har avsett:

- Vidareförmedling av bidrag till tredje part
- Informationssäkerhet

Internrevisionen har följt upp fyra tidigare genomförda internrevisionsgranskningar.

10.1.1. Revisionsutskott

Kulturrådets styrelse har under 2023 inrättat ett revisionsutskott och fastställt riktlinjer för detta. Utskottet avrapporterar sitt arbete till styrelsen och har ingen egen beslutsrätt. Syftet med revisionsutskottet är att effektivisera styrelsens arbete samt att underlätta kommunikationen mellan styrelse, internrevision och kansliet. Revisionsutskottet fungerar som ett beredande organ i frågor som rör intern styrning och kontroll och kvalitetssäkring av Kulturrådets finansiella rapportering.

Revisionsutskottet består av två, av styrelsen utsedda, styrelseledamöter, Kulturrådets internrevisionschef samt en medarbetare från kansliet som generaldirektören utsett. Under 2023 har revisionsutskottet sammanträtt en gång.

10.2. Bedömning av den interna styrningen och kontrollen

I samband med årsredovisningens undertecknande ska myndighetens ledning även bedöma om den interna styrningen och kontrollen varit betryggande under den period som årsredovisningen avser. Om ledningen bedömer att det har funnits brister i den interna styrningen och kontrollen ska väsentliga brister kortfattat redovisas. Med brist i intern styrning och kontroll avses inte brist i resultat. Brister i resultatet redovisas i årsredovisningens resultatredovisning. Kulturrådet anser inte att det förelagat väsentliga brister i den interna styrningen och kontrollen under 2023 och redovisar därför inte några sådana i samband med intygandet.

Generaldirektören har till styrelsen skriftligt intygat att Kulturrådets verksamhet uppfyller kraven på god intern styrning och att den interna kontrollen är betryggande. Generaldirektörens bedömning bygger på skriftliga intyganden från samtliga enhetschefer. Vidare har kansliet lämnat en skriftlig årsrapport till styrelsen om myndighetens arbete med intern styrning och kontroll under 2023. Även internrevisionens rapporter samt Riksrevisionens rapporter har utgjort en del av underlaget för bedömning av den interna styrningen och kontrollen. Styrelsens bedömning av den interna styrningen och kontrollen baseras på internrevisionens och Riksrevisionens iakttagelser samt den löpande uppföljningen av vår verksamhet, inklusive hanteringen av verksamhetsrisker och den nämnda årsrapporten. Styrelsen bedömer att den interna styrningen och kontrollen är god.

11. Regeringsuppdrag

Här redovisas de regeringsuppdrag som rapporterats under 2023.

Tabell 26. Kulturrådets regeringsuppdrag som rapporterats 2023

Vårt ärendenummer	Regeringsuppdrag	Rapporterat
KUR 2023/57	Publiceringsplan för Kulturrådets rapporter och publikationer 2023	2023-02-22
KUR 2023/3494	Ett kunskapslyft för barnets rättigheter – Barnrätt i praktiken 2022–2023	2023-03-30
KUR 2023/4465	Omförhandling av avtalet om upphovsmäns rätt till ersättning vid visning av verk samt medverkan vid utställning m.m.	2023-05-30
KUR 2023/2678	Uppföljning av kris- och återstartsstöd	2023-05-31
KUR 2023/2715	Regionalt utfall av statliga kulturutgifter 2021–2022	2023-06-13
KUR 2022/10564	Energibesparande åtgärder inom den statliga förvaltningen	2023-06-22
KUR 2023/6099	Svensk medverkan i EU-programmet Kreativa Europa 2022	2023-06-28
KUR 2023/7236	Prognos för beställningsbemyndiganden	2023-07-07
KUR 2023/4305	Folkbibliotekens framtida behov	2023-12-01
KUR 2023/3388	Fortsatt ta emot personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga för praktik 2021–2023	Har inte redovisats
KUR 2023/3388	Fortsatt ta emot nyanlända arbetssökande för praktik 2021–2023	Har inte redovisats

Tabell 27. Kulturrådets pågående regeringsuppdrag

Vårt ärendenummer	Regeringsuppdrag	Delrapporterat	Rapporteras
KUR 2023/7042 Adm 2022/180	Läsfrämjandelyft för folkbibliotekarier	2022-06-30	2024-03-01
KUR 2023/4464	Förbereda och införa ett fritidskort för barn och unga	2023-05-31	–
KUR 2022/9429	Samordning av det svenska värdskapet för europeisk huvudstad 2029	2023-08-28	2024-08-31
KUR 2022/3447	Främja de nationella minoritetsspråken	2023-11-28	2025-01-31
KUR 2023/9497	Kartläggning av musikscener i hela landet	–	2024-09-30
KUR 2021/854	Stärkt biblioteksverksamhet i hela landet		2024-10-01
KUR 2023/10163	Förslag om organisationsförändring		2024-03-01

Tabell 28. Andra myndigheters regeringsuppdrag som Kulturrådet medverkar i

Vårt ärendenummer	Uppdrag	Ansvarig myndighet	Delrapporterat	Rapporteras
KUR 2022/12734	Kartlägga och analysera arbetet med att säkerställa korrekta utbetalningar av statliga stöd till företag och andra juridiska personer	Statskontoret	–	2023-12-07
KUR 2023/4147	Kartläggning och framtagning av förslag till en nationell strategi för att utveckla och intensifiera arbetet med att förebygga och motverka ofrivillig ensamhet.	Folkhälsomyndigheten	2024-03-01	2025-02-01
KUR 2023/6098	Dialog om nationellt kulturskydd	Riksantikvarieämbetet	–	2023-08-10
KUR 2023/6516	Granskning av genomförandet av funktionshinderspolitiken	Riksrevisionen		Ej fastställt

12. Besvarade remisser

Framtidens yrkeshögskola – stabil, effektiv och hållbar (SOU 2023:31)
Utbildningsdepartementet, U2023/02078 (KUR 2023/6693)

En översyn av EU:s mönsterskyddsregler
Justitiedepartementet, Ju2022/03605 (KUR 2022/12774)

Nytt system för statsbidrag till studieförbundens verksamhet
Folkbildningsrådet, Dnr 22/00614 (KUR 2022/12775)

Ekonomistyrningsverkets rapport Intern styrning och kontroll i internrevisionsmyndigheternas årsredovisningar (ESV 2023:23)
Finansdepartementet, Fi2023/01356 (KUR 2023/5013)

Revidering av statens tjänstereseförsäkring och Reseförsäkring
Kammarkollegiet, (KUR 2023/5577)

Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd (ESVFA 2022:1) om årsredovisning och budgetunderlag
Ekonomistyrningsverket, 2022–02553 (KUR 2022/12727)

Ekonomistyrningsverkets förslag till ändring av föreskrifter och allmänna råd om bedömning och redovisning av intern styrning och kontroll
Ekonomistyrningsverket, 2023–05793 (KUR 2023/8938)

Stockholms länsstrategi för jämställdhetsintegrering 2024–2027
Länsstyrelsen i Stockholms län, (KUR 2023/6410)

Nya mervärdesskatteregler för små företag samt ändrade mervärdesskatteregler för vissa tjänster och konstverk
Finansdepartementet, Fi2023/02694 (KUR 2023/9433)

Ett trygghetssystem för alla (SOU 2023:30)
Socialdepartementet, S2023/02066 (KUR 2023/10399)

EU-kommissionens översyn av reglerna om stöd av mindre betydelse
Klimat- och näringslivsdepartementet KN2023/03378 (KUR 2023/6089)

Regeringens forsknings- och innovationspolitisk
Utbildningsdepartementet U2023/01467 (KUR 2023/6192)

Finansiell redovisning

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag och följer förordningen (2000:606) om myndigheter bokföring.

13. Sammanställning av väsentliga uppgifter

Samtliga uppgifter anges i tusental kronor	Not	2023-12-31	2022-12-31	2021-12-31	2020-12-31	2019-12-31
Låneram i Riksgäldskontoret						
Beviljad låneram		10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Nyttjad låneram		6 730	3 787	5 470	7 201	8 390
Räntekontokredit hos Riksgäldskontoret						
Räntekontokredit		5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Maximalt nyttjad kredit under året		174	2 412	0	0	0
Räntekonto i Riksgäldskontoret						
Ränteintäkter		400	54	0	0	23
Räntekostnader		20	34	0	1	26
AVGIFTSINTÄKTER						
Avgiftsfinansierad verksamhet						
Budget regleringsbrev	1	0	1 000	1 000	1 000	1 200
Faktiska avgiftsintäkter		1 075	0	0	0	20
Anslagskredit						
Beviljade krediter		84 487	105 402	83 220	73 755	70 386
Nyttjade krediter		4 115	0	0	0	0
Personal						
Årsarbetskrafter (st.)		102	110	105	86	79
Medeltal anställda (st.)		118	127	118	100	95
Driftskostnad per årsarbetskraft (tkr)		1 595	1 446	1 353	1 417	1 454
Kapitalförändring						
Årets kapitalförändring transfereringar		-4 470	5 299	387	529	-2 898
Balanserad kapitalförändring		6 641	1 341	955	426	3 324
Utgående överföringsbelopp						
Summa överföringsbelopp		5 932	391 622	70 059	19 927	13 001
- varav belopp in-tecknade av framtida åtagande		0	0	0	0	0

Samtliga uppgifter anges i tusental kronor	Not	2023-12-31	2022-12-31	2021-12-31	2020-12-31	2019-12-31
BEMYNDIGANDEN	2					
UO 17 1:2.1 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete						
Erhållet bemyndigande		75 000	25 000	25 000	25 000	25 000
Nyttjat bemyndigande		9 200	12 548	8 600	8 275	9 100
UO 17 1:6.1 Bidrag till regional kulturverksamhet						
Erhållet bemyndigande		45 000	30 000	30 000	30 000	55 000
Nyttjat bemyndigande		0	0	0	0	0
UO 17 2:2.1 Bidrag till vissa teater- dans- och musikändamål						
Erhållet bemyndigande		183 000	183 000	167 000	167 000	167 000
Nyttjat bemyndigande		170 256	170 126	110 780	118 879	116 076
UO 17 3:1.1 Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter						
Erhållet bemyndigande		45 000	40 000	40 000	40 000	40 000
Nyttjat bemyndigande		35 372	32 310	28 567	27 752	30 051
UO 17 4:4.1 Bidrag till bild och formområdet						
Erhållet bemyndigande		35 000	20 000	14 000	14 000	14 000
Nyttjat bemyndigande		19 800	20 000	0	14 000	12 000

1 Budget och belopp angivna under perioden 2019–2022 avser sponsring i samband med prisutdelningen av Litteraturpriset till Astrid Lindgrens minne. Under 2023 tecknades inget sponsringsavtal. För 2023 beslutade inte regeringen om någon budget för avgiftsfinansierad verksamhet. Utfallet som anges för 2023 avser intäkter av 4§ avgiftsförordningen.

2 Utestående bemyndigande utgör 58 procent av totala bemyndiganderamen 2023. Att bemyndigande inte använts för anslag 17 1:6 Bidrag till regional kulturverksamhet beror på att Kulturrådet måste analysera resultaten från genomlysningen av kultursamverkansmodellens bidrag innan en förändring av bidragsgivningen kan genomföras. Att genomföra förändringar av utlysningar och beslut måste planeras flera år i förväg vilket förklarar att utnyttjandet av bemyndigandet för anslaget 1:2.1 Bidrag till allmän kulturverksamhet inte har skett i den utsträckning som är möjlig.

14. Resultaträkning

Statens kulturråd ska redovisa eventuella sponsringsintäkter i not till resultaträkningen. Statens kulturråd ska redovisa fördelningen av eventuella bidragsintäkter mellan statliga bidrag, icke-statliga bidrag respektive bidrag från mellanstatliga organ i not till resultaträkningen.

Samtliga uppgifter anges i tusental kronor	Not	2023	2022
VERKSAMHETENS INTÄKTER			
Intäkter av anslag	1	148 018	154 490
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	1 075	458
Intäkter av bidrag	3	13 170	4 034
Finansiella intäkter		487	46
Summa verksamhetens intäkter		162 750	159 028
VERKSAMHETENS KOSTNADER			
Kostnader för personal	4	-105 051	-107 894
Kostnader för lokaler		-7 180	-6 610
Övriga driftkostnader	5	-47 696	-41 887
Finansiella kostnader		-197	-78
Avskrivningar och nedskrivningar		-2 626	-2 559
Summa verksamhetens kostnader		-162 750	-159 028
VERKSAMHETSUTFALL		0	0
UPPBÖRDSVERKSAMHET			
	6,29		
Intäkter av avgifter m.m. samt andra intäkter som inte disp. av myndigheten		21 373	0
Medel som tillförts statsbudgeten från uppbördsverksamhet		-21 373	0
Saldo Uppbördsverksamhet		0	0
TRANSFERERINGAR			
Medel från statens budget för finansiering av bidrag	29	2 677 238	3 975 528
Medel från myndigheter för finansiering av bidrag	7	15 893	13 030
Övriga medel för finansiering av bidrag	8	1 090	914
Lämnade bidrag	9	-2 698 690	-3 984 172
Saldo transfereringar		-4 470	5 299
SUMMA ÅRETS KAPITALFÖRÄNDRING	10	-4 470	5 299

15. Balansräkning

Samtliga belopp anges i tusental kronor	Not	2023-12-31	2022-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling	11	581	1 489
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	12	41	111
		622	1 599
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	13	1 561	996
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	14	5 277	1 917
		6 838	2 913
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar	15	338	259
Fordringar hos andra myndigheter	16	2 104	2 661
Övriga kortfristiga fordringar	17	2 350	6 816
		4 792	9 735
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	18	2 840	2 136
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	19	17 958	-1 754
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgälden		7 212	28 226
SUMMA TILLGÅNGAR		40 262	42 854
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital			
Statskapital	20	726	726
Balanserad kapitalförändring		6 641	1 341
Kapitalförändring enligt resultaträkningen		-4 470	5 299
		2 897	7 366
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	21	301	478
Övriga avsättningar	22	1 787	1 607
		2 088	2 084
Skulder m.m.			
Lån i Riksgälden	23	6 730	3 787
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	24	4 987	4 473
Leverantörsskulder	25	7 843	10 642
Övriga kortfristiga skulder	26	2 022	3 173
		21 582	22 075
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	27	10 260	7 526
Oförbrukade bidrag		3 435	3 802
		13 695	11 328
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		40 262	42 854
ANSVARSFÖRBINDELSER			
Övriga ansvarsförbindelser	28	5 500	4 500

16. Anslagsredovisning

Not 29 Anslag (samtliga belopp anges i tusental kronor)	Ingående över- förings- belopp	Årets tilldelning enl. reglerings- brev	Omdispo- nerade anslags- belopp	Indragning	Totalt dispo- nibelt belopp	Utgifter	Utgående över- förings- belopp
UTGIFTSOMRÅDE 17: KULTUR, MEDIER, TROSSAMFUND OCH FRITID							
17 01 001 Statens kulturråd	6 697	71 187		-2 427	75 457	-73 436	2 021
001 Statens kulturråd	6 697	71 187		-2 427	75 457	-73 436	2 021
17 01 002 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete	368 269	402 403		-358 269	412 403	-405 140	7 263
001 Bidrag till allmän kulturverksamhet, internationell verksamhet och nationella minoriteters språk och kultur (a)	343 522	135 143		-333 522	145 143	-143 903	1 240
002 Bidrag till alliansverksamheter (a)	0	92 260		0	92 260	-92 260	
007 Bidrag till återstart för kulturen (a)	10 402	0		-10 402			
009 Bidrag till biblioteksverksamhet i hela landet (a)	433	75 000		-433	75 000	-72 559	2 441
011 Bidrag till kulturskolor (a)	13 911	100 000		-13 911	100 000	-96 417	3 583
17 01 003 Skapande skola	6 522	201 464		-6 522	201 464	-201 004	460
001 Skapande skola	6 522	201 464		-6 522	201 464	-201 004	460
17 01 006 Bidrag till regional kulturverksamhet	639	1 638 454		-639	1 638 454	-1 638 168	286
001 Bidrag till regional kulturverksamhet	639	1 638 454		-639	1 638 454	-1 638 168	286
17 02 002 Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål	297	251 614		-297	251 614	-251 613	1
001 Bidrag till den fria scenkonsten, arrangörer, fonogramverksamhet och vissa aktörer av kulturpolitiskt intresse	297	251 614		-297	251 614	-251 613	1
17 03 001 Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter	9 196	205 735		-9 196	205 735	-209 850	-4 115
001 Bidrag till litteratur, kulturtidskrifter och läsförmedlande	9 196	205 735		-9 196	205 735	-209 850	-4 115
17 04 004 Bidrag till bild- och formområdet	0	46 069		0	46 069	-46 055	14
001 Bidrag till organisationer inom bild- och formområdet och verksamhetsstöd till vissa utställare	0	46 069		0	46 069	-46 055	14
SUMMA	391 621	2 816 926		-377 351	2 831 196	-2 825 264	5 932

Total anslagsbehållning utgör 0,2 procent av disponibelt belopp.

Anslaget 1:2 ap.1 fick, förutom tilldelat anslag 2023, en anslagsbehållning på 10 miljoner kronor från 2022.

Medlen har använts till att förstärka bidragen till organisationer av väsentlig betydelse.

Anslagsbehållningen för bidrag till kulturskolor, anslag 1:2 ap.11, biblioteksverksamhet i hela landet, anslag 1:2 ap.9 samt skapande skola, anslag 1:3 ap.1 beror på återbetalningar av ej utnyttjade medel av tidigare års bidrag.

Övertrasseringen av anslag 3:1 ap.1 Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter beror på att ett extra bidragsbeslut för litteraturstöd hanterades under 2023.

Inrättande av läsrådet och de utökade medel som tillförts anslag 1:1 innebar en viss avlastning på anslag 3:1 när det gällde läsförmedlande insatser. Det, samt att externa medel har tillfört för specifika uppdrag, har bidragit till anslagsbehållningen.

Inkomsttitel	Inkomster
2811 Övriga inkomster av statens verksamhet	21 373
2811 288 Övriga inkomster	21 373

Redovisning mot inkomsttitel avser återbetalningar av bidrag i samband med Covid-19.

17. Bemyndiganden

Anslag/ anslagsbenämning (samtliga belopp anges i tusental kronor)	Tilldelat bemyndigande	Ingående åtaganden	Utestående åtaganden	Utestående åtagandes fördelning per år		
				2023	2024	2025
17 01 002 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete						
001 Bidrag till allmän kulturverksamhet, internationell verksamhet och nationella minoriteters språk och kultur	75 000	12 548	9 200	9 200	0	2024
17 01 006 Bidrag till regional kulturverksamhet						
001 Bidrag till regional kulturverksamhet	45 000	0	0	0	0	2025
17 02 002 Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål						
001 Bidrag till den fria scenkonsten, arrangörer, fonogramverksamhet och vissa aktörer av kulturpolitiskt intresse	183 000	170 126	170 256	170 256	0	2024
17 03 001 Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter						
001 Bidrag till litteratur, kulturtidskrifter och läsfrämjande	45 000	32 310	35 372	35 372	0	2025
17 04 004 Bidrag till bild- och formområdet						
001 Bidrag till organisationer inom bild - och formområdet och verksamhetsstöd till vissa utställare.	35 000	20 000	19 800	19 800	0	2024

Utestående bemyndigande utgör 58 procent av totala bemyndiganderamen.

17 1:2 Kulturrådet har lämnat bemyndigande inom nationella minoriteter. Att tilldelat bemyndigande inte använts fullt ut beror på att vi avvaktar genomlysningen av bidrag till bland annat interkulturella organisationer inom bemyndigandet. Framtida förändringar av utlysningar och beslut måste planeras flera år i förväg innan de implementeras, vilket medför att bemyndigandet kommer nyttjas fullt ut tidigast 2024.

17 1:6 Att bemyndigande inte använts beror på att Kulturrådet måste analysera resultaten från genomlysningen av kultursamverkansmodellen innan en förändring av bidragsgivningen kan genomföras.

17 2:2 Bemyndiganderamen utökades 2022, vilket medför att Kulturrådet för första gången har utrymme att fördela verksamhetsbidrag till musikarrangörer på bemyndigandet för år ett. Bemyndigandet nyttjas väl och kvarvarande utrymme ger möjlighet att göra ytterligare prioriteringar vid behov.

17 3:1 Inom litteraturanslaget fattas beslut på bemyndigande gällande översättningsstöd och stöd till kulturtidskrifter. Översättningsstödet som beviljats under 2023 kan komma att betalas ut senast 2025. Då utgivningsverksamhet är svårt att bedriva med exakthet, är det svårt för Kulturrådet att beräkna hur beloppet ska fördelas mellan åren.

18. Noter

Not 1	Intäkter av anslag	2023	2022
17 01 001	Statens kulturråd	71 828	69 005
17 01 002.1	Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling etc.	18 049	20 140
17 01 002.7	Bidrag till återstart för kulturen	0	14 604
17 01 002.9	Bidrag till biblioteksverksamhet i hela landet	4 999	4 944
17 01 002.11	Bidrag till kulturskolor	2 998	3 000
17 01 003	Skapande skola	5 297	4 845
17 01 006.1	Bidrag till regional kulturverksamhet	2 997	2 978
17 02 002	Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål	6 299	5 953
17 03 001	Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter	35 551	29 021
Summa		148 018	154 490

Anslaget 1:2 ap.7 Bidrag till återstart för kulturen avslutades sista december 2022.

Not 2 Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2023	2022
Intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen	1 075	458
Summa	1 075	458

Under maj 2023 var Kulturrådet, tillsammans Federation of Arts Councils and Culture Agencies (IFACCA) värdar för World Summit on Arts and Culture och deltagaravgift utgick. Kulturrådet samverkar även med andra intressenter vid deltagande vid bokmässor och konferenser. Ersättning har erhållits för hyra och design av monter samt resekostnader.

Not 3 Intäkter av bidrag	2023	2022
Bidrag från statliga myndigheter	11 770	2 807
Bidrag från EU-institutioner	1 346	1 175
Bidrag från övriga	54	52
Summa	13 170	4 034

Bidrag från statliga myndigheter avser medel för uppdragen Program konstnärlig Frihet, Fritidskortet, konferensen World Summit on Arts and Culture samt nationella minoriteters språk och kultur.

Not 4 Kostnader för personal	2023	2022
Lönekostnader (exkl. arbetsgivaravgifter, pensionspremier, andra avgifter enligt lag och avtal men inkl. förändring av semesterlöneskalden)	-68 048	-70 523
Övriga kostnader för personal	-37 003	-37 371
Summa	-105 051	-107 894

Den tillfälliga personalförstärkningen som krävdes för att hantera kris- och återstartsstöd tidigare år har till stor del avslutat sina anställningar under 2023.

Av lönekostnader ovan avser 8 286 tkr (7 267 tkr) arvoden till styrelsen, jury för ALMA, arbets- och referensledamöter samt arvoden till uppdragstagare.

I övriga kostnader för personal uppgår kostnader för sociala avgifter och avtalsförsäkringar till 92 procent (93 procent) av beloppet.

Not 5 Övriga driftskostnader	2023	2022
Resekostnader	-4 603	-3 287
Information och PR	-3 635	-3 691
Konsulttjänster	-38 421	-33 398
Övriga varor	-1 037	-1 511
Summa	-47 696	-41 887

Resultatposten övriga driftskostnader har ökat med 14 procent jämfört med 2022. Resekostnaderna har ökat under året med 40 procent, vilket bland annat beror på konferensen World Summit on Arts and Culture och att övriga möten för ledamöter har ägt rum på plats i större omfattning än 2022. Kulturrådet har även medverkat vid bokmässor och genomfört andra främjande insatser. Konsulttjänster har ökat med 15 procent och kan härledas till juridisk konsultation i samband med återkrav avseende krisstöd, vetenskapliga läresurer inom läsfrämjande lyft för folkbibliotekarier och fortsatt förvaltningsutveckling. Uppdraget i samband med World Summit on Arts and Culture har också bidragit till kostnadsökningen.

Not 6 Uppbördsverksamhet	2023	2022
Intäkter av avgifter mm som inte disponeras av myndigheter	21 373	0
Summa	21 373	0

Kulturrådet har under 2023 erhållit återbetalningar avseende de lämnade bidragen för krisstöd. Återbetalning har skett både inom anslag 1:2 ap.1 Bidrag till allmän kulturverksamhet mm och anslag 1:2 ap.7 och redovisas under intäkter som inte disponeras av myndigheten.

Not 7 Medel från myndigheter för finansiering av bidrag	2023	2022
Sida	12 893	11 830
Kammarkollegiet	3 000	1 200
Summa	15 893	13 030

Under året har Kulturrådet lämnat bidrag inom Program konstnärlig frihet, som finansieras med hjälp av medel från Sida samt inom uppdraget att främja nationella minoritetsspråk, med stöd av Kammarkollegiet.

Not 8 Övriga medel för finansiering av bidrag	2023	2022
Bidrag från Nordiska ministerrådet	1 090	914
Summa	1 090	914

Not 9 Lämnade bidrag	2023	2022
Lämnade bidrag till statlig verksamhet	-3 430	-5 188
Lämnade bidrag till kommun och region	-1 928 797	-2 144 229
Lämnade bidrag till internationella organisationer	-20 177	-19 020
Lämnade bidrag till organisationer och företag	-740 741	-1 810 114
Lämnade bidrag till enskilda personer	-5 544	-5 620
TOTALT	-2 698 689	-3 984 171

Minskningen av lämnade bidrag till statlig verksamhet beror på att ett lägre bidragsbelopp inom läsfrämjandelyftet beviljades under 2023 än 2022.

Kommuner och regioner erhåller bland annat bidrag till folkbiblioteken, kulturskoleverksamhet och regional kulturverksamhet. Inför 2023 erhöll Kulturrådet halverade anslag för folkbiblioteken och kulturskoleverksamheten. Det, samt att den tillfälliga förstärkningen inom regional kulturverksamhet upphörde 2022, har bidragit till minskningen.

Lämnade bidrag till organisationer och företag minskade med 59 procent. Det var främst organisationer och företag som erhöll kris- och återstartsstöd under 2022. De stöden upphörde under 2022.

Not 10 Årets kapitalförändring	2023	2022
Resultat i transfereringsavsnittet	-4 470	5 299
Summa	-4 470	5 299
Resultat i transfereringsavsnittet avser förändringen av förväntade bidragsåterbetalningar per 31 december 2023.		

Not 11 Balanserade utgifter för utveckling	2023-12-31	2022-12-31
Ingående balans ack. anskaffningsvärde	8 452	8 253
Årets anskaffningar	280	199
Utgående anskaffningsvärde	8 732	8 452
Balanserade utgifter för utveckling, ingående balans ack. avskrivningar	-6 963	-5 172
Årets avskrivningar	-1 188	-1 250
Utgående ack. avskrivningar	-8 151	-6 962
Summa	581	1 489

Årets anskaffningar avser en portal där bidragssökande ska lämna sina ljudprov.

Not 12 Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	2023-12-31	2022-12-31
Ingående balans ack. anskaffningsvärde	2 610	2 609
Årets anskaffningar	0	0
Utgående anskaffningsvärde	2 610	2 609
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar, ingående balans ack. Avskrivningar	-2 500	-2 401
Årets avskrivningar	-70	-97
Utgående ack. avskrivningar	-2 569	-2 498
Summa	41	111

Not 13 Förbättringsutgifter på annans fastighet	2023-12-31	2022-12-31
Ingående balans ack. anskaffningsvärde	9 677	9 677
Årets anskaffningar	1 149	0
Utgående anskaffningsvärde	10 826	9 677
Förbättringsutg. på annans fastighet, ingående balans ack. avskrivningar	-8 681	-8 110
Årets avskrivningar	-584	-570
Utgående ack. avskrivningar	-9 265	-8 680
Summa	1 561	996

Not 14 Materiella anläggningstillgångar, maskiner, inventarier och installationer	2023-12-31	2022-12-31
Maskiner, inventarier, installationer m.m., ingående balans ack. anskaffningsvärde	10 925	10 248
Årets anskaffningar	4 194	677
Årets utrangering	-604	
Utgående anskaffningsvärde	14 515	10 925
Maskiner, inventarier, installationer m.m., ingående balans ack. avskrivningar	-9 008	-8 365
Årets avskrivningar	-785	-642
Årets ack. Avskrivningar avseende utrangering	555	
Utgående ack. avskrivningar	-9 238	-9 007
Summa	5 277	1 917

I årets anskaffningar ingår ianspråkta anläggningar avseende omgestaltningen, där fakturan inkom efter brytdag. Beloppet 3,5 miljoner kronor återfinns under upplupna kostnader. I samband med omgestaltningen utrangerades uttjänta inventarier.

Not 15 Kundfordringar	2023-12-31	2022-12-31
Kundfordring	338	259
Summa	338	259

Not 16 Fordringar hos andra myndigheter	2023-12-31	2022-12-31
Momsfordran	2 102	2 636
Övriga inomstatliga fordringar	2	24
Summa	2 104	2 661

Not 17 Övriga kortfristiga fordringar	2023-12-31	2022-12-31
Fordringar avseende bidrag	2 346	6 816
Övriga fordringar	4	0
Summa	2 350	6 816

Bidrag med status "avvaktar återbetalningar" i ärendehanteringssystemet per 31 december 2023 har bokförts som förväntade inbetalningar. De tre största återbetalningarna återfinns under anslaget 17 1:2 ap.1 Bidrag till allmän kulturverksamhet, 2:2 bidrag till teater, dans och musikändamål samt anslag 1:3 ap.1 Skapande skola. Tillsammans utgör de 65 procent av beloppet.

Not 18 Periodavgränsningsposter	2023-12-31	2022-12-31
Förutbetalda kostnader		
Förutbetalda hyror	1 644	1 572
Övriga förutbetalda kostnader	1 195	564
Summa	2 840	2 136

Not 19 Avräkning med statsverket	2023-12-31	2022-12-31
Uppbörd		
Redovisat mot inkomstitel	21 373	0
Uppbördsmedel som betalats till icke räntebärande flöde	-21 373	0
Fordringar/skulder avseende uppörd	0	0
Anslag i icke räntebärande flöde		
Ingående balans	4 913	-1 236
Redovisat mot anslag	2 753 428	4 061 013
Medel hänförliga till transfereringar m.m. som betalats till icke räntebärande flöde	-2 715 411	-4 054 864
Skuld/fordran avseende anslag i icke räntebärande flöde	42 931	4 913
Anslag i räntebärande flöde		
Ingående balans	-6 697	-6 623
Redovisat mot anslag	71 836	69 030
Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-71 187	-73 714
Återbetalning av anslagsmedel	2 427	4 609
Skulder avseende anslag i räntebärande flöde	-3 621	-6 697
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag		
Ingående balans	30	55
Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	-8	-24
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	22	31
Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto i Riksbanken		
Ingående balans	0	0
Inbetalningar i icke räntebärande flöde	54 035	101 872
Utbetalningar i icke räntebärande flöde	-2 769 445	-4 156 736
Betalningar hänförliga till anslag	2 715 411	4 054 864
Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto i Riksbanken	0	0
Summa	17 958	-1 754

Not 20 Myndighetskapital					
Balanserad kapitalförändring	Statskapital	Balanserad kapitalförändring anslagsfinansierad verksamhet	Balanserad kapitalförändring avgiftsbelagd verksamhet	Kapitalförändring enligt resultaträkningen	Summa
Utgående balans 2022	726	1 516	-175	5 299	7 366
Utgående balans 2023	726	1 516	-175	5 299	7 366
Förra årets kapitalförändring	-	5 299	0	-5 299	0
Årets kapitalförändring	-	0	0	-4 470	-4 470
Summa årets förändring	0	5 299	0	-9 769	-4 470
Utgående balans 2023	726	6 816	-175	-4 470	2 897

Not 21 Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	2023-12-31	2022-12-31
Ingående avsättning	478	655
Årets pensionskostnader	2	1
Årets pensionsutbetalningar	-179	-177
Summa utgående avsättning	301	478

Avsättningen avser beviljad delpension för en person.

Not 22 Övriga avsättningar	2023-12-31	2022-12-31
Ingående avsättning	1 607	1 470
Årets avsättning	180	187
Årets utnyttjande		-50
Summa utgående avsättning	1 787	1 607

Avsättningen avser trygghetsmedel.

Not 23 Lån i Riksgälden	2023-12-31	2022-12-31
Ingående balans	3 787	5 470
Årets nyupptagna lån	5 567	876
Årets amorteringar	-2 624	-2 559
Summa	6 730	3 787
Beviljad låneram enligt regeringsbeslut	10 000	10 000

Not 24 Kortfristiga skulder till andra myndigheter	2023-12-31	2022-12-31
	4 987	4 473

Av balansposten utgör avgifter för personal samt utgående moms 2 429 tkr. Resterande avser fakturor där skulder under projektet läsfrämjandelyftet till folkbiblioteken utgör cirka 40 procent av leverantörsskulden.

Not 25 Leverantörsskulder	2023-12-31	2022-12-31
	7 843	10 642

Balansposten har minskat med 26 procent.

Not 26 Övriga kortfristiga skulder	2023-12-31	2022-12-31
Personalens källskatt	2 022	2 145
Övriga kortfristiga skulder	0	1 028
Summa	2 022	3 173

Balansposten har minskat med 36 procent.

Per sista december 2022 hade Kulturrådet en övrig skuld till Svenska Filminstitutet som bestod i deras andel av mottaget bidrag för Kreativa Europa. Motsvarande skuld fanns inte per sista december 2023.

Not 27 Periodavgränsningsposter	2023-12-31	2022-12-31
Upplupna kostnader		
Semester- och löneskuld inkl. avgifter	6 343	6 262
Övriga upplupna kostnader	3 917	1 264
Summa	10 260	7 526
Ökningen, 36 procent, beror på upplupna kostnader för anläggningstillgångar, som redovisas under årets anskaffning av inventarier.		
Oförbrukade bidrag		
Inomstatliga oförbrukade bidrag		
Förbrukas inom 1 år:		
Kammarkollegiet	543	1 268
Sida	2 332	1 011
Övriga oförbrukade bidrag		
Nordiska ministerrådet	560	636
Kreativa Europa	0	887
Summa	3 435	3 803

Not 28 Ansvarsförbindelse	2023-12-31	2022-12-31
	5 500	4 500

Ansvarsförbindelsen avser de ärenden som är föremål för återkrav av bidrag i samband med krisstöd. Fyra ärenden har stämningssökansökan inlämnats till tingsrätten. Ett ärende därutöver bedöms som hög risk för att återkravet kommer att bestridas hos tingsrätten. I årsredovisningen 2022 var anslagsförbindelser inte angivna och korrigering sker för jämförelse mellan åren.

Not 29 Anslagsredovisning och redovisning mot inkomstitlar, tkr				
Anslag		Belopp enligt regleringsbrevet	Utfall verksamhetskostnader (ej bidrag)	Utfall bidrag
Utgiftsområde 17 - Kultur, medier, trossamfund och fritid				
17 01 001 Statens kulturråd				
001 Statens kulturråd	Särskilt center för kulturskolefrågor, högst	10 000	3 905	
	Läsrådets verksamhet, högst	10 000	4 129	
	Utfallet har justerats med 8 tkr. Det motsvarar minskning av den semesterlöneskuld som sparats till och med 31 december 2008 och som anslagsavräknades under 2022. (enligt ESV:s direktiv)			63 794
17 01 002 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete				
001 Bidrag till allmän kulturverksamhet, internationellt kulturutbyte och nationella minoritetens språk och kultur	Aktiviteter som drivs genom de utsända kulturråden och som främst avser kulturlivets internationalisering, minst	1 300		1 300
	Berwaldhallen för Östersjöfestivalen	1 000		1 000
	Insatser för att stärka musikexport genom Export Music Sweden, minst	1 000		2 107
	Läsfrämjande lyft för folkbibliotekariet	30 000	6 050	23 950
	Anslagsposten får även belastas med vissa kostnader för administration, genomförande, främjande och uppföljning av verksamheten, högst	12 000	11 999	
	Bidrag som inte är utpekade i regleringsbrevet			97 498
002 Bidrag till alliansverksamheter	Teateralliansen	39 420		39 420
	Dansalliansen	20 238		20 238
	Musikalliansen	32 603		32 603

Anslag		Belopp enligt regleringsbrevet	Utfall verksamhetskostnader (ej bidrag)	Utfall bidrag
009 Bidrag till biblioteksverksamhet i hela landet	Anslagsposten får även belastas med vissa kostnader för administration, främjande, uppföljning och genomförande av verksamheten, högst	5 000	4 999	
	Bidrag som inte är utpekade i regleringsbrevet			67 561
011 Bidrag till kulturskolor	Anslagsposten får belastas med vissa kostnader för administration, främjande, uppföljning och genomförande av verksamheten, högst	3 000	2 998	
	Bidrag som inte är utpekade i regleringsbrevet	97 000		93 419
17 01 003 Skapande skola				
001 Skapande skola	Anslagsposten får belastas med vissa kostnader för administration, främjande, uppföljning och genomförande av verksamheten, högst	5 300	5 297	
	Bidrag som inte är utpekade i regleringsbrevet	196 164		195 707
17 01 006 Bidrag till regional kulturverksamhet				
001 Bidrag till regional kulturverksamhet	Bidrag till det civilsamhällets och de professionella kulturskaparnas medverkan i arbetet med att ta fram och genomföra regionala kulturplaner, minst	2 000		1 925
	Arbete med bedömning, uppföljning och främjande inom ramen för kultursamverkansmodellen, högst	3 000	2 997	
	Bidrag som inte är utpekade i regleringsbrevet	1 633 454		1 633 245
17 02 002 Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål				
001 Bidrag till den fria scenkonsten, arrangörer, fonogramverksamhet och vissa aktörer av kulturpolitiskt intresse	Anslagsposten får belastas med vissa kostnader för administration och genomförande av verksamheten, högst	6 300	6 299	
	Utveckling av musikområdet för att säkra en bredd av musikaliska uttryck i hela landet	24 000		24 000
	Bidrag som inte är utpekade i regleringsbrevet			221 313
17 03 001 Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter				
001 Bidrag till litteratur, kulturtidskrifter och läsfrämjande	Anslagsposten får belastas med kostnader för administration och genomförande av verksamheten, högst	10 000	9 342	
	Litteraturstöd		8 024	68 522
	Insatser för att initiera, samordna och följa upp läsfrämjande insatser av nationellt strategiskt intresse, minst	15 000	14 502	57 951
	Förstärkning av Bokstart	20 000	3 683	17 438
	Bidrag som inte är utpekade i regleringsbrevet			31 987
17 04 004 Bidrag till bild- och formområdet				
001 Bidrag till organisationer inom bild- och formområdet och verksamhetsstöd till vissa utställare	Carl Eldhs ateljémuseum, minst	500		600
	Bidrag som inte är utpekade i regleringsbrevet			45 455
Summa			148 018	2 677 238

De lämnade bidragen uppgår till 2 698 690 tkr enligt transfereringsavsnittet i resultaträkningen. Skillnaden mellan lämnade bidrag enligt anslagsredovisningen och resultaträkningen (21 452 tkr) beror på lämnade bidrag med extern finansiering och förändringen av förväntade bidragsåterbetalningar.

1. Kulturrådet avsatte, enligt regleringsbrevet för 2023, 2 miljoner kronor för ändamålet. Kulturrådets bedömde att det saknades grund för att fördela medlen fullt ut.

2. Kulturrådets bidragsgivning inom musikområdet syftar till att stärka den nationella infrastrukturen och säkra produktion, speltillfällen, arbetstillfällen samt bevara kompetensen inom området. Samtliga bidrag inom musik kan helt eller delvis svara upp mot de 24 miljoner kronor som anges i regleringsbrevet. Det går inte att peka ut hur stor del som avser skrivningen i bidragsbesluten eftersom det är en del av bedömningen. Kulturrådet anger att beloppet är infriat.

19. Tilläggsupplysningar och noter

Belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) där inget annat anges. Det medför att summeringsdifferenser kan förekomma.

19.1. Redovisningsprinciper

19.1.1. Tillämpade redovisningsprinciper

Kulturrådets redovisning är upprättad i enlighet med förordningen (2000:606) om årsredovisning och budgetunderlag och följer god redovisningssed enligt förordningen om myndighetens bokföring samt Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd beträffande aktuella förordningar.

Kulturrådet tillämpar brytdag 4 januari 2024 i enlighet med regelverk för statliga myndigheter. Efter brytdagen sker bokföring på räkenskapsåret i form av periodiseringar eller rättningar. För periodisering tillämpas en beloppsgräns om 50 000 kronor. Undantag sker för periodiseringsposter som kan hänföras till externa medel, där återrapportering av utfallet av använda medel ska ske per den 31 december.

19.1.2. Kostnadsmässig anslagsavräkning

För semesterdagar, som intjänats före 2009, avräknas anslaget vid uttaget enligt undantagsbestämmelsen från och med 2009. Utgående balans 2022 (30 065 kronor) har minskat med 8 386 kronor 2023.

19.1.3. Fordringar avseende bidrag

Kulturrådet följer Ekonomistyrningsverkets allmänna råd avseende bidragsåterbetalningar, vilket innebär att fordran den 31 december redovisas utan anslagsavräkning. Det genererar ett saldo i transfereringsavsnittet.

19.1.4. Förvaltningskostnader sakanslag

Kulturrådet har möjlighet att finansiera sin verksamhet genom att belasta sakanslag med kostnader för att för att administrera och genomföra verksamheten. Möjligheten ges för samtliga anslag förutom anslag 17 4:4 ap.1 Bidrag till bild- och formområdet. För anslag 3:1 ap.1 Bidrag till litteratur, kulturtidskrifter och läsfrämjande görs en vidare tolkning och kostnader för att initiera, samordna och följa upp verksamheten belastar anslaget.

19.2. Värderingsprinciper

19.2.1. Anläggningstillgångar

Anskaffningar vad gäller anläggningstillgångar baseras på ett anskaffningsvärde på lägst ett halvt prisbasbelopp och en beräknad ekonomisk livslängd om minst tre år. Undantag görs för bärbara datorer, surfplattor och telefoner som kostnadsförs i samband med inköp. På anskaffningsvärdet görs en linjär avskrivning månadsvis.

19.2.2. Tillämpade avskrivningstillgångar

Avskrivning sker från den månad tillgången tas i bruk. Följande avskrivningstider tillämpas:

- 3 år Rättigheter och andra immateriella tillgångar
- 3 år Stationära datorer och andra kontorsmaskiner
- 5 år Övriga anläggningar
- 6 år Förbättringsutgifter på annans fastighet

19.2.3. Kundfordringar och skulder

Fordringar har tagits upp till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt. Skulder har tagits upp till nominellt belopp.

Utländska skulder har tagits upp till bokslutsdagens kurs.

Beslut om årsredovisning

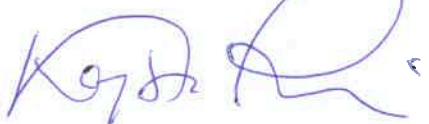
Vi bedömer att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten har varit betryggande under den period som årsredovisningen avser.

Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

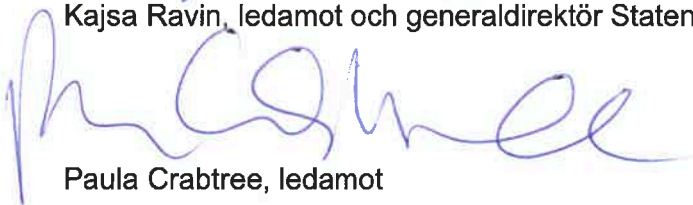
Stockholm den 22 februari 2024

Ulrika Årehed Kågström, ordförande

Kajsa Ravin, ledamot och generaldirektör Statens kulturråd

Paula Crabtree, ledamot

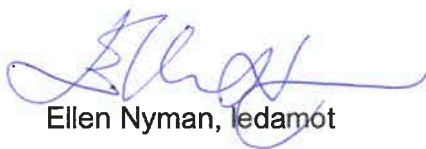
Marlen Eskander, ledamot

Leif Jakobsson, ledamot

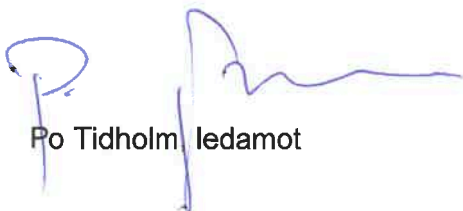
Svante Nordin, ledamot

Ellen Nyman, ledamot

Thomas Pålsson, ledamot

Po Tidholm, ledamot

Kulturrådet
Box 27215, 102 53 Stockholm
Besök: Borgvägen 1-5
Tel: 08 519 264 00
E-post: kulturradet@kulturradet.se

© Statens kulturråd 2024
ISBN: 978-91-89748-24-8

kulturradet.se